

Maret

MAI 1936

35
SENTI

5
17

Naiaste ja kooluole kunkili

Suvituskohta valides ärge unustage,

et tervismuda- ja merekuurort

Kuressaare

pakub

- 1) parimaid võimalusi terviseparanduseks, suure kuulsusega Kuressaare mudavannides,
- 2) tõelist ja täiuslikku puhkust — eemal laia maailma närvilisest elutempost,
- 3) päikeseküllasemat suviilmastikku — nagu see selgunud aastate kestvusel tehtud vaatlusist,
- 4) küllaldaselt mitmekesiseid ajaviite-lõbustusi ja sportimisvõimalusi,
- 5) huviküllaseid väljasõite Vilsandi linnuriiki ja Saaremaa kõigisse nurkadesse.

1936. a. suvitushooajaks viiakse läbi hulk põhjalikke uuendusi ja täiendusi suvituselus.

Nõudke lähemaid teateid Kuressaare linnavalitsuselt

Täiuslik suvitusrõõm

on ainult siis,

kui ostate oma suvitustarbed täiuslikumast
moeärist

Leida Koik

TARTUS, PROMENAADI 5, HÜPOTEEGIPANGA MAJAS

Maaret

NAISTE JA KODUDE KUUKIRI

Mai 1936

Trükitud 16.000 eksemplari

Nr. 5 (17)

Kevad võidutseb

Emadele

Eestlased kui põhjamaaine rahvas ei ole kuigi nobedad oma tundmuste väljenduses. On nagu piinlik südamlikuks minna, on nagu häbi oma hingeliigutusi tegelikku vormi valada.

Eriti annab see end tunda perekondlikus elus. Isa ja ema vastu võidakse kanda kõige otsemaid ja südamlikumaid tundeid, mõnelgi juhul pulbitseb südames kõige sügavam tänuliigutus, kuid — ees jääbki ainult oma südamesse. Ei tihata, ei sõandata ulatada kätt ümber kaela või huuli põsele. Isegi sõnus on nagu raske väljendada seda, millest süda paisub.

Nii on ka meie emad jäänud ilma nii paljudestki rõõmudest, mis laste poolt oleks kindlasti valmistatud, kui ainult oleks olnud tihkamist. Väim on küll valmis, aga liha on nõder. Ja sellega ühenduses on ära jäänud meie perekondades nii paljugi päikesepaistet, ülevaid rõõmuhetki, südamlikku siirameelsust. Ilma milleta aga kooselu kaotab äärmiselt palju just selle tõelise ühtekuuluvuse suhtes, mis igas perekonnas peab tingimata valitsema.

On seepärast tänuväärt säärased üldised pidupuhud, kus väliste tõugete kaudu suudetakse hõlpsamini murda oma südame jääkate. **Emadepäev** kuulub niisuguste pidupäevade

hulka. On hõlpus jätta kõik sõandamatused sinnapaika, kui on võimalik öelda: «Täna on emadepäev, siin Sulle, armas ema, need lilled ja siin Sulle mu käsi tervituseks.»

Aga veel muudki. On ju tõsiasi, et mitte ainult sõandamatus ei ole meie perekondades selleks põhjuseks, miks lapsed on külmad ning

hoolimatudki emade vastu. Saageli ei ole üldse mõistmist ema tööst ja vaevast, ollakse jonnakalt egoistlik, osatakse ainult nõuda ja nuriseda, arvustada ja iga väiksematki eba-meeldivust lasta kasvada pahuraks halvustamiseks.

Emadepäev vahest aitab siin nii mõnelgi silmad lahti lüüa, elu tõelist palet nägema hakata ja suudab ehk nii mõnegi aju mõtlema panna elu sügavamate aluste üle.

Muidugi, ükski ema ei taha oma töövaeva ja eneseohverduste eest mingit tasu. Ta ei igatse au ega kiitust. «Ma teen, mis mu kohus

ja mul pole midagi nõuda. Küllap lapsed tasuvad minu vaeva jällegi omakord oma lastele,» öeldakse. Aga ometi on igaal emal suur rõõm, kui ta tunneb oma võsukeste südameelukset karmis ja raskes elupäevas, sest see tähendab rõõmsat kodu, päikesepaistet ühise pere ühises kambris.

Kujunegu edaspidi kõik emadepäevad kaudimaks päevaks perekondlikus ringis!

R. J.

Ilusasti läks . . .

Päike paistis särinal läbi akna ja härra Kuremaa kõndis vesti väel mööda tuba.

„Häh!“ ümises ta endamisi. „Sõgedus!“

Ja süütas paberossi juba mitmendat korda. Kuigi tubakas põles kogu aeg rõõmsalt ega mõelnudki kustuda.

See oli just nädal tagasi, emadepäeva hommikul.

Jah, mõtles härra Kuremaa, tont neid võtaks! Või mõni veel kurjem elukas. Ah siis niimoodi, et isa on perekonnas see kuri nõid, kes käib mõirates ringiratast ja muudkui ähvardab kõiki ära neelda? Oijah, kui hea oleks siis elada, kui neid isasid ei oleks, eheh, sedasi nad seal mõtlevad! Emad on inglid, päris jalgsi taevast tulnud, isad aga kõik väikesed kuradikesed, sarved peas, saba taga ja kabjad jalge otsas!

Eh, tigidaks teevad! Ajavad rahulikumagi inimese rinnaaluse viha täis. Ja sellejuures peab tema veel täna hommikul lahke näo pähe tegema ning armulist prouat

minema tervitama, lilled peos ja kraapsjalg sahisemas! Noh, pardonks, niisugust lugu ei juhtu tema perekonna kroonikas. Oodake, kaunid printsessid, paažid, keda olete nii hoolimatult tõuganud jalgega ning pildunud poriga, ei kumardu nii kergesti teie ette maani!

Härra Kuremaa süütas jälle tiku. Kuigi tubakas põles endiselt rõõmsa kärinaga.

Nojah, muidugi, ta peab ju, näiteks, oma naisest väga lugu. Heldeke, see on ju nii loomulik. Teisiti ei saagi. Väikesed tülid on muidugi aineti vahele karanud, pisukesed tusatsemised, jonniajamisedki. Aga, taevast hoidku, seda teab ometi igäüks, et inimene pole ingel, tiivad küljes ja palmioks peos! Ikka juhtub üht kui teist. Aga naine on tubli naine, kes seda eitab! Kuid kas maksab siis üht nii põlatuks lüüa, kui tahetakse teise teeneid esile tõsta ning hinnata? Et kui tahad emale roose ulatada, siis pead isale tingimata virutama okastraadiga?

Väikese Tiiu luuletus oma emale

Emake armas, meie väikesed
tahame olla sinu päikesed.
Kui meie suureks kasvame
ja hall sinu pää,
siis sind hoida lubame
ja siis sul on hää!..
Emake armas, meie väikesed
tahame olla sinu päikesed.

Köpp-köpp kostsid arglikud sammud ja uks tõmmati lahti.

Väike Jaak seisis lävel.

„Isa,“ ütles ta. „Tule väheke siia.“

Enesel põsed õhevil kui värsked kuklid.

Ahah, mõtles härra Kuremaa, nüüd see algab! Poisile on kõik ilusasti kätte õpetatud. Isal käest kinni, siis ema juurde, et tervitame ja õnnitleme...

„Mis sa tahad?“ urises ta.

„Natuke...“ sõnas poiss, kogeldas ja jäi vait.

Härra Kuremaal lõi südame alt järsku õhetavalt soojaks. Poiss oli nii isemoodi, silmis mingi ebamäärane sära.

„Noh...“ sõnas isa lahkelt, „Mis sul seal siis on?“

Poiss astus tibinal ees, härra kõhklemisi järel.

Kohe lävel jäi üllatunult seisma. Söögitoa laud oli lillede ja rohelistega kaunistatud ja keset seda kaunidust asetsesid kaks väikest pakikest, üks heleroosa, teine helesinine.

Laua ees seisis proua Ärna, silmad rõõmu täis.

Jaak kõhatas, tõmbas sügavalt hinge, neelatas ja hakkas siis äkiste hooga peale:

„Kallis ema ja isa... Täna on emadepäev ja iga laps tahab täna rõõmu teha emale, aga ka isale, sest ilma emata pole isa, ega ilma isata ema. Ja sellepärast...“

Järgnes veel terve hulk ilusaid lauseid ja kui see kõik lõppes, siis ulatati emale ja isale kummalegi väike pakikene. Ühes oli paar toatuhvleid, teises terve sari habemeterasid.

Härra Kuremaa seisis viivu aega rammetus üllatuses. Siis sõnas ta tasa:

„Kes seda teadis arvata... Sina selle asja?“

„Pisut aitasin kaasa,“ vastas proua Ärna.

„Aga mina mõtlesin, et...“

„Ära mõtle teinekord. Kui kuski midagi kõneldakse, siis ei maksa mõelda, et igal pool niiviisi asju võetakse.“

„Nojah...“ sõnas härra Kuremaa.

Siis tõstis ta väikese Jaagu kõrgele õhku ja hüüatas:

„Hurraa, tubli, mu poiss!“

See oli tõeline emadepäev, tõeline perekonnapäev.

Juhan Pahlbärk.

Lausvesi

Ei sõna, värvi, inimmeeled jäänud kitsaks!
Oo tulvil hing, vaid üle vahuta!
Maailmahing, vaid kirmeke veel lahutab
mind sinust: suland, suland talve pitsat.

Kust on see särav puhtus, sügav selgus?
Kes pesi nõnda õhuliseks taevarüü?
Kõik lõhnab nüüd, kõik lendab nüüd.
Oo kuula, õhk on igatsevaist häälist hellund.

Ja sinab, sinab virvendav lausvesi...
nii puhas, valulik kui looja silm.
Sääil kaugel lõpmatusse avardub maailm,
silma väeti avarusse väsib, väsib.

Oo püha sinendus, oo hääled hardad —
mu armund sulatage enesse hing!
Mu hing on ilust haige ning
veel igatseb vaid igaviku parrast.

A. SÄÄRITS.

Tüdruk, kes tantsis tähtedel

Valve Saretok'i muinasjutt

Elas kord tüdruk, kelle ristiemaks oli Tagamaa punajuukseline nõiatar, sama kuratlikult kaunis nõiatar, kes võis mängida kogu maailmaga, kui ta tahtis.

See tüdruk elas majakeses keset suurt ja ääretut nõmme, keset päikest ja tuuli. Päeva ajal ta hoidis oma isa lambaid, õhtutel aga lugematuid nimetuid igatsusi südames, istudes lõhnavas kanarbikus ja vaadates sinna, kus taevakaar puutus kokku nõmmega ja kust selgeil õil tõusis tuhandeid tähti taevastesse. Ja päevast päikesest muutusid ta juuksed heledaiks kui lina ja õhtuseist igatsusist ta silmad siniseiks kui jaaniöö.

Ta oli rõõmsa ja lahke meelega ja tihti tantsis kui tuul üle kanarbiku õielatvade, kujutledes, et ta ongi tuul ja tuiskab üle kogu maailma. Sest suur maailm oligi, mida ta igatses keset laia lõhnavat nõmme, kuid ta ei teadnud veel ise seda.

Ühel suvepäeval ta sai viimaks seitsmeteistkümneme aastaseks ja suure uudishimuga ootas, mida küll kingib talle ristie- ma, Tagamaa punajuukseline kaunis nõiatar. Kogu päeva ta ootas asjatult ja pisut nukrana, lebades öö tulekul kanarbikus, vaatas tähtedele silma, südames lugematuid nimetuid igatsusi.

Siis ometi tuli ristie ma, ratsutades valgel kimlil üle nõmme. Ta silmad sirasid kui safiirid ja ta oli väga üle- meelikus tujus. Aga tal ei olnud kaasas mingisugust kingi- tust ristitütrelle, kes jäi hoopis kurvaks, sest ta oli väga lootnud.

„Unustasin sinu hoopis,“ ütles kergemeelne kaunis nõia- tar. „Aga sa ei pea ilma jääma kingitusest. Kas on midagi ilmas, mida sa armastad üle kõige?“

Tüdruk nõmmelt naeratas ja vaatas taevasse.

„On midagi, mida armastan, kui olen väga rõõmus,“ vastas ta. „Armastan tantsida kui tuul üle kanarbiku lat- vade. Aga kui ma saaksin tõusta taevasse ja tantsida tähtelt tähele, oleksin küll rõõmsaim inimlaps maailmas.“

Tagamaa punajuukseline nõiatar hüppas oma valgelt kimlilt ja suudles ristitütret silmi, mis igatsusest olid jälle sinised kui põhjatud järved.

„Igal õhtul tähtede tõustes puuduta kolm korda oma silmi ja kolm korda lausu minu nime,“ ütles ta, „siis võid sinagi tõusta taevastesse ja tantsida tähtelt tähele.“

See oli suur ja ilus kingitus. See tähendas haarata sülle kogu maailma. Igal selgel ööl tüdruk nõmmelt toimis nii, nagu käskis ta kaunis ja tujukas ristie ma Tagamaa metsa- dest. Igal selgel ööl ta tõusis taevalaotusse ja tantsis rõõm- sasti tähtelt tähele. Ja kui ta oli väsinud, ta istus mõne tähe- kesse servale, kõlgutas omi pikki, nõmmetuulist ja päikesest pruune jalgu ja vaatas alla maa pääle. Siis ta sageli tundus enesele samuti tähena, sama kaugena ja kättesaamatuna kõi- gile olevusile all, sama kadestusväärse igavese hiilguse säras. Ta unustas selliseil õil, et armastas oma nõmme, oma kodu ja vanemaid, unustas, et armastas päikesest kuumi päevi, lilli ja loomi ja linnakesi — see kõik oli selliseil õil nii kaugel temast ja all ning ometi üleval oli nii ääretult kaunis olla. Nii kaunis, et süda helises naeris, kui ta tantsis tähtelt tähele, see tüdruk nõmmelt, kes unustas, et lõpuks temagi kuulus maa pääle.

Neist tantsudest tähtedel ja rõõmudest taevalaotuse vabaduses tüdruku silmad omasid nii kummaliselt kauni sära, et inimesed maa pääl arvasid tema olevat mingist tei- sest maailmast ja nii see oligi, sest tema süda kuulus avaraile kõrgusile ja meie ilm on alati säält, kuhu kuulub meie süda.

Ent ühel ööl juhtus nii, et tüdruk ei saanud lennata tantsima tähtedele. Ta läks üle nõmme ja leidis istuvat kanarbikus võõra mehe, kelle tumedad juuksed lehvisid tuu- les kui rongatiivad.

„Tere, väike, valge nõmmelill,“ ütles võõras mees. „Kas ei taha sa mind aidata? Komistasin ja vigastasin oma

jala ja oleks hää, kui saaksin kuidagi siit inimelamute juurde. See jalg on neetult valus ja janu on mul ka.“

Tüdruk nõmmelt vaatas igatsedes üles tähtedele ja kõheldes mehele kanarbikus. Ah, kui kahvatu oli võõra nägu ja kui mustad tema silmad, just nagu oleks mure ise neist vaadanud!

„Kes sa oled?“ küsis tüdruk ja vaatas võõra silmadesse, unustades hetkeks tähed üleval.

„Olen luuletaja, keda maailm käitles halvasti ja kes sellepärast kaotas oma laulud,“ vastas võõras mees ja tema kahvatud palged hõõgusid valusalt läbi öö hämaruse. „Ent ükski luuletaja ei tohi kaotada oma laule, muidu ta võib jääda pimedaks tummast valust ja nutmatuist pisaraist ning kaotada kõik nõnda Jumala suures maailmas.“

Tüdruk, kes tantsis tähtedel, unustas kõrgused, kohates nii palju valu. Ta ulatas õnnetule luuletajale käe ja aitas tema oma vanemate majakesse, ta ise valmistas aseme haigele ja karastava joogi allikaveest ja nõmmevabarnate mah- last, tema jahedad käed silitasid kõrvale võõra rongamusta juukse palavikus hõõguvalt laubalt.

„Jää minu juurde, väike valge nõmmelill,“ palus luule- taja, haarates tüdruku käed, kui see viimaks tahtis minna tagasi nõmmele, et tõusta oma taevastesse tänaselgi ööl. „Su käed on nii jahedad kui kaste ja sinu silmad kumma- liselt kaunid kui rahvaste muinaslood. Jää minu juurde ja jutusta midagi, sinu hää on paitav ja leebe kui maituul.“

Ja ta silmad palusid nii väga ja ta näis nii kurb ja maha- jäetud, et tüdruk nõmmelt jäigi haige aseme juurde ja ei läi- nud tantsima tähtelt tähele nagu tavaliselt selliseil õil. Ta mõtles täna vaid sellele, et luuletaja, kes on kaotanud oma laulud, võib jääda pimedaks suurest kurvastusest ja et nii palju kurbust pidi tingimata kaduma. Sellepärast ta jutustas rõõmsaid lugusid kõigest, mida ta näinud õil, mil istus puhates tähekestes serval ja vaatas alla maa pääle. Ta jutus- tas õnnelikest inimesist sinise ookeani laevade pardail, kes naersid ja laulsid punaste laternate all, ta jutustas armasta-

jaist kuuvalgel ja suurte linnade ärevalt lõbusaist tulemeredest, jutustas kaugete saarte salapärasest kohinast ja ööbikust, kes kuningatarile igal ööl laulis oma kaunima laulu roospöösas tema akna all, mis oli üle külvat valgeist õitest kui helvetest. Ja luuletaja kuulas ta lugusid tuksuval südamele ning alles päikese tõustes ta sulges oma valust hõõguvad silmad rahulisele unele.

Aga tüdruk läks välja, istus majakese lävele ja tal oli nii võõras ja imeline olla, et ta ei teadnud, mis teha. Nii pika aja järele ta oli veetnud terve öö maa pääl, kaugel tähist ja taevaste rõõmudest ja ta isegi ei kahetsenud seda. Nõnda oli tema süda tahtnud kergendada teise inimese valu, et ta suutis unustada enese ja see tunne oli ülev ja hää. Nii istus tüdruk kaua majakese lävel, koidupuna põskedel ja kaste juuksel ja mõtles sellele, kuis küll saada tagasi vae-sele luuletajale tema laulud.

Alles õhtul ärkas luuletaja, ärkas naervate silmade ja rõõmsa südamega. Kui tüdruk astus tema aseme juure, luuletaja haaras tema mõlemad käed ja hüüdis, et ta on õnnelikum inimene ilmas, sest ta olevat jälle leidnud oma laulud. Ta tõmbas tüdruku istuma oma kõrvale asemele ja jutustas talle samad lood, mida kuulis eelmisel ööl tüdrukult, ent tema rääkis rõõmsaist inimesist suure sinise ookeani laevul, armastajaist kuuvalgel ja ööbikust kuningatari akna all teisiti, ah, palju kaunimini! Ta rääkis värsstes, nii ülrikaunis, et nad helisesid südamest südame ja et tüdruk nõmmelt meelsasti oleks tahtnud nutta, kui see kõik poleks olnud nii väga ilus. See kõik oli nii väga ilus, et tüdruk jälle unustas minna tantsima tähtelt tähele ja kogu öö kuulas õnneliku luuletaja võluvaid laule ja vaatas tema silmisse.

„Aga sina, väike valge nõmmelill,“ ütles luuletaja, kui uue hommiku kiired kuldasiid aknalauda ja pani tüdruku käe südamele, „sina oled see, kes andis tagasi minu laulud. Ja sa oled mulle väga armas. Kas sa tahaksid, et ma jäängi su juurde nõmmele, sina jutustad mulle oma lugusid ja mina kingin sulle kõik oma laulud ja me oleme väga õnnelikud kahekesi?“

Ja tüdruk nõmmelt, kes tantsis tähtedel ja kes alati oli tunnud, et tema maailm on kõrgusis, lubas luuletajal suudelda oma silmi ja ütles jah. Sest nüüd ta teadis, miks tal oli nii ülev ja hää olla, miks ta südames õnnetunne oli suurem kui eales varem — luuletaja oli temalegi väga, väga armas.

Nii suur oli nende armastus ja väga ilus oli see ja elu tundus nii säravalt uus väikesele tüdrukule nõmmelt. Aga ta ei saanud enam kunagi minna tantsima öösiti tähtelt tähele, sest oma südame oli ta täiesti kinkinud luuletajale ja ta võis olla ainult säääl, kus oli ta süda. Kuidas võis ta tantsida tähtedel ja rõõmutseada taevaste sinises muinasloos, kui ta teadis, et all, maa pääl on tema armastatu ja mõtleb temale.

Ent kes on kunagi võinud tõusta tähtedeni, ei suuda seda unustada eales. Ta ei suuda unustada lõpmatute kõrguste suurepärasest vabadust, ta ei suuda kiskuda hingest tähtede igavese hiilguse võlu, ta ei suuda enam kunagi olla täiesti siit maailmast ja tunda nagu tavalised inimesed.

Tema silmis on igatsuste kummaline sära ja valu, tema meel on rahutu ja tuhanded soovid piinavad teda hommikust õhtuni.

Nii oli tüdrukuga nõmmelt, kes nii väga armastas oma luuletajat ja selle kirjeldamatult kauneid laule. Ta hing igatses tagasi tähtede ja ometi ta süda rippus nii kangesti luuletaja küljes. Viimaks ta ei suutnud enam taluda seda kaheteralist mõõka hinges ja ta läks küsima nõu ristiemalt, punajuukseliselt Tagamaa nõiatarilt.

„Ristiema,“ ütles väike valge nõmmetüdruk, „kallis ristiema, aita mind. Ma armastan üht meest üle kõige maailmas, kuid ma ei saa minna tantsima tähtede, kui tema peab jääma maa pääle. Kas sa ei saa teha nii, et tema saaks tulla minuga? Mu süda lõhkeb, nii väga igatsen üles tähtede juurde, aita meid, ristiema.“

Punajuukseline nõiatar raputas naeratades pääd ja ta oli nii kaunis, et lilled kahvatasid.

„Ei, kahekesi ei saa tantsida tähtedel,“ vastas ta kurvale nõmmetüdrukule, „see oleks liig suur õnn ja seda ei tohi ihaldada, sest inimeste südamed on liiga õrnad, et taluda liiga suurt õnne.“

„Sa ei ole hää,“ ütles väike valgepäine tüdruk valusalt. „Kuid võta siis vähemalt ka minult võime tantsida tähtedel, et ma ei pruugiks asjatult end piinata selgeil ööl.“

„Mis ma olen kinkinud, selle olen kinkinud,“ kostis tujukas nõiatar kindlal toonil. „Mina ei võta midagi tagasi. Sa pead ise valmis saama enesega, kui sa tõesti nii väga armastad toda meest. Inimene, kes suudab tõusta tähtedeni, peab suutma ka seda.“

„Sa ei ole hää,“ ütles tüdruk nõmmelt veel kord ja kurvalt läks oma teed. Oli maiöö ja tuhanded tähed sirasid üle nõmme. Ei olnud hetke, mil tüdruk ei oleks olnud valmis tõusma taevastesse sinna nii väga igatsetud maailma, kuid ei olnud ka hetke, mil mõte kahvatule luuletajale, kes temata kaotaks jälle oma laulud ja jääks pimedaks kurbusest, ei oleks hoidnud teda kinni maa pääl. Ja läbi maiöö tuligi talle vastu armastatu, võttes tüdruku käed ja sosistades talle oma uue laulu kauneid sõnu — ah, siis tundis tüdruk, et ta on kaotanud tähtimaa igaveseks ja et armastus on ta sidunud tugevasti maisete radadega, kuigi ta eales ei suuda unustada vabu kõrguseid.

Möödus aasta ja luuletaja noor naine hoidis kätel väikest tüdrukut, kes naeratas vastu nõmmeapäikesele. Noor naine oli väga õnnelik, sest see väike tüdruk võttis väga palju igatsusi temalt ja tuhanded täitumatud soovid unusid, kui ta vaatas lapse selgesse silmisse... Siis juhtus, et ratsutas mööda valgel kimlil Tagamaa punajuukseline nõiatar, patuselt ilus tänagi.

„Saan ma sellegi oma ristitütreks?“ osutas ta väikesele tüdrukule.

„Ei,“ ütles noor naine kindlasti ja surus väikese tugevasti oma südamele. „Sina oma tujukuses võiksid talle kinkida midagi hullusti ilusat, kuid mina tahan, et vähemalt tema igatsused jääksid maa pääle, et tema hing kord ei pruugiks valutada.“

VÄLJASÕIT

Anneliise ei näinud sugugi selle järgi välja, et ta oleks Peetrisse armunud. Ning Peetrist võis sama öelda. Nad töötasid koos büroos, möödusid üksteisest võibolla veidi sagedamini kui see vajalik oli ning andsid pilkavatele küsimustele pilkavaid vastuseid. Muidu ei teinud nad teineteist üldse välja. Ent ometi armastasid nad teineteist. Kuid mil viisil pidid nad seda teineteisele väljendama? Büroos, see ei sobi, siin häbenetakse teineteist, siin ollakse selleks liig igapäevsed. Nii jäid nad kolleegideks, kes lisaks teineteist hästi ei sallinudki.

Kui saabusid kevadpühad ning büroo viieks päevaks suleti, küsis Peeter: „Mis teete pühadel, Anneliise?“

„Mina? Ma sõidan ära. Ja teie?“

„Ma sõidan ka.“

„Palju lõbu.“

„Täna. Rõõmsaid pühi!“

Nad kätlesid teineteist, pealiskaudselt, veidi halvatujuiselt.

*

Üks hää sõber teeb sageli imeasju. Ning kui omatakse sõber, kes kevadpühil teeb pikema reisi, ise aga ollakse vaene kui rott, siis võib küll juhtuda, et palutakse sõpra:

„Kas tahad teha mulle meelehää?“

„Meeleldi, Peeter.“

„Sa tead ju, Hans, töötan büroos koos kellegi Anneliisega?“

„Sa oled seda sageli jutustanud.“

„Tahaksin meeleldi saata üht kaarti mägedest.“

„Kuid sa ei sõida ju sinna?“

„Just sellepärast. Aga sina sõidad, Hans! Ning sina paned seal minu kaardi postkasti. See hani mõtleb nimelt, et ta võib mulle oma pühadereisiga imponeerida. Kui ta nüüd loeb, et olin mägedes, lõhkeb ta kadedusest. Ning see on talle õpetuseks tarvilik.“

„On ta sulle siis nii ebasümpaatne, Peeter?“

„Ebasümpaatne just mitte — kuid ma ei talu teda.“

*

Viimasel kevadpühil sai Peeter kaardi. Maakoha pilt Anneliiselt. Ja nimelt mägedest.

„Siin on imeilus,“ kirjutas ta, „lumi ja jumalik päike! Kahju, et teid siin ei ole. Parimate tervitustega — Anneliise.“

Peeter põrnitses kaarti. Seda oli ta jälle kord oivaliselt teinud. Kui Anneliise nüüd tema kaardi mägedest sai, siis teab ta, et ta oli valetanud. Sest muidu oleksid nad seal koh-tama pidanud. Ta rebis kaardi vihaselt puruks, lükkas aga tükid ühe raamatu vahele. Mida pidi ta homme vara büroos Anneliisele siis ütleva, kui viimane temalt pilkavalt küsima

peaks, kuidas talle mägedes meeldinud olevat? Liig rumal! Naistega ei tohiks jännata! Ah mis, ta ütleb lihtsalt, et ta olevat teinud nalja. Võibolla usub ta seda. Ja kui mitte?

Ta astus järgmisel hommikul üsna üleolevalt Anneliise juurde:

„Kas teie saite minu kaardi mägedest?“

„Jaa, Peeter,“ vastas see.

Peeter kohmetus. Talle näis see toon nii tuttavana. Mis oli Anneliisel nüüd? Kas ta häbenes tema pärast?

„Ma sain teie kaardi ka, Anneliise.“

„Ja. Kahjuks.“

„Kuidas nii?“

„See oli rumal nali minu poolt. Ma tahtsin teile imponeerida. Nüüd ei ole sel mingit mõtet enam, kuna te kõik teate. Teie olite ju tõesti seal üleval ja oleksite mind nägema pidanud. Ma häbenen nii väga. —“

„Sa ei olnudki seal?“

Anneliise hakkas nutma.

„Ei. Üks mu sõbratare sõitis sinna. Ma andsin talle kaardi kaasa.“

Peeter ei teadnud enam, mis temaga juhtus.

Kuna ta ei teadnud ühtki muud abinõu, ta suudles Anneliiset. Otse suule. Keset bürood.

„See on trahviks,“ ütles ta, „kuna sa mind petsid.“

„Ma tegin seda ainult — ma tahtsin ainult —“

Peeter säras.

„Kuue nädala pärast on suvised. Siis me abiellume. Ning siis sõidame koos mägedesse, sest ma tahaksin kord ka tõesti sinna.“

„Kuid sa olid ju seal?“

„Lollus!“ ütles Peeter ning suudles teda ikka jälle, „jään täpsalt samuti koju nagu sinagi. Ka mina valetasin sulle. Kuid nüüd on sul lõpp. Abiellun sinuga, et sa jälle valetada ei saaks.“

„Ma ei peta sind enam kunagi, Peeter. Tahan olla hää ja tubli naine sulle! Ning keeta oskan ma ka!“

„Hakkad sa juba jälle valetama, Anneliise?“

Jo Hans Rössler.

Nõnda sündis romaan

ANNA KARENINAST

Anna Karenina saatus, selle ebatavalise vene naise süü ja patt paelub meid ikka jälle. Kaks korda nägime Greta Garbot Anna Karenina. Meelisegav ja mõistatuslik tummfilmis, kuid veel haaravam ja valminum helifilmis, mis hiljuti jooksis kinodes Garbo juubelifilmina. Seepärast on huvitav teada, millised inimesed ja sündmused õhutasid romaani autorit, Tolstoid, sellele teosele.

Külm ja kõle oli päev 5. jaanuaril 1872. a. Üle metsade ja põldude tormas karge läänetuul kõrgele keerutades lund, kõrgemale kui oli väikese mahajäetud Jasenki jaamahoone katus. Tuula rongiga oli saabunud vaid vähe reisi- jaid, paar habemikku talumeest pikkades lambakasukates ning keegi väikese kompsuga pearätikus naine. Viimane jäi jaamaesisele kord hetkeks liigutamatu seisma ja hakkas siis kõhklevate sammudega kõrgete lumehangede poole edasi liikuma. Ta rätik lehvis jääkülma tuule käes, värisedes sosistas ta midagi, ta näis võitlevat mingi raske otsusega.

Oli juba pime, kui ta jaamaesiselt lahkus. Hobusejaama puumaja ees kohtas ta üht kutsarit, kellele ütles tasase, kogeleva häälega: „Siin on sulle üks rubla, sõida Teljatinki vürst Bibikovi juurde ja anna talle see kiri.“

Läikiv hõberubla! Seda oli palju raha ning kiiresti seadis kutsar end sõiduvalmis — võibolla paistis talle kusa- gilt veel jootraha... Teel pidi ta aga kogu aeg imelikule naisele mõtlema, kelle hää ja kõneviis olid vastuolus ta kehva riietusega. Lootus jootrahale ei täitunud: vürst keeldus järsult kirja vastu võtmast, põhjust lähemalt teatamata.

Kui kutsar jõudis tagasi jaama, leidis ta eest suure ärevuse. Tundmatu oli end Tuulasse sõitva õhturongi alla heitnud, nüüd oli ta surnud. Järgmisel päeval saabus kohtu- uuriija. Kirja, millise surnu kirjutatud oli, avamisel sel- gus, et viimane oli olnud vürst Bibikovi naine. Ta kirju- tas: „Teie olete minu mõrvar. Olge temaga õnnelik, nii kui üks mõrvar õnnelik olla võib. Kui tahate mind näha, siis võite leida mu elutu keha Jasenki roobastelt...“

Vürstinna Anna Stepanovna oli oma mõõtmatu suure ja haiglase armukadeduse ohver. Ta oleks võinud oma mehega ning lastega elada õnneliku elu — kuid lastele oli tarvis kasvatajannat ning vürstinna oli igale naisele majas armukade. Vürstinna muutis enese ja oma mehe elu põr- guks. Igakord oli vürst järele annud ning kasvatajanna ära saatnud. Nüüd aga oli ta kannatus katkenud. Mõne päeva eest oli abikaasade vahel äge tüli ning pead kaotades oli Anna Stepanovna kodunt põgenenud, kõrvus ikka jälle heli- sedes mehe ütetus: „Ma ei taha sind kunagi enam näha!...“

Nüüd lamas õnnetu naise laip väikeses jaamahoones. Koos kohtuuriijaga oli tulnud ka arst, kuna seadus nõudis laiba lahkamist. Seal juures viibis ka veel keegi mõisa- omanik ning Bibikovi lähedane naaber, krahv Leo Tolstoi. Terava pilguga, mis igat pisiasja registreeris, silmitses vii- mane laiba kahvatut nägu, mis oli jäänud vigastamata,

kibedat ja valurikast joont suu ümber. Vürstinna järsk vabasuurm, viltulainud elu traagiline lõpp, jättis Tolstoile sügava mulje.

Oli möödunud üle aasta, see oli 18. märtsil 1873, kui Tolstoi tädi, 75-aastane proua Jergolski, luges üht raama- tut — Puškini jutustusi — ning jäi sealjuures tukkuma. Kui Tolstoi õhtu eel tema tuppa läks, et pärida tema tervise üle, ta leidis laualt avatud raamatu. Ta võttis selle kätte ning hakkas seistes lugema. Siis pomises ta: „Jaa, nii peab kirjutama, Puškinilt võime me kõik õppida,“ ning kadus oma töötuppa. Saabus õhtusöögiaeg. Teenija saa- deti majahärra järele, siis läks proua Sophie ise tema juurde — pahaselt palus mees teda mitte segada. Oli juba hilisöö, kui Tolstoi toast lahkus, käes täiskirjutatud paberi- lehti — romaani „Anna Karenina“ algus.

Puškini proosa oivalised lektüürid olid vaid väliseks tõukeks uue, surematu teose loomisele. Tegelikult püsis Tolstoil kogu romaan juba ammu peas. Muidugi — ala- teadvuses. Sest teadlikult oli Tolstoil hoopis midagi muud ees, ta töötas pedagoogiliste raamatute kallal. Peale selle tahtis ta kirjutada üht romaani tsaari Peeter Suure elust. Ta oli juba laialdasi eeltöid teinud, ta tuppa oli terve biblio- teek Peetri ajastust kuhjatud. Töö ei tahtnud aga edeneda. Peeter — vana Venemaa lõhkuja — oli talle vähe süm- paatne, pärast võimsat „Sõda ja rahu“ oli Tolstoil, enesele märkamata, villand ajaloolistest teemadest. Temas peitus tung kirjeldada kaasaegseid. Õnnele, mis ta Sophie Behrs'i kõrval leidnud, tahtis ta anda unustamatut väljendust, samal ajal aga teistele inimestele näidata õiget teed — tööd, perekonda, teenistust rahva seas. Teda meelitas juba aastaid abielurikkumise käsitlemine, truuduseta naise psühholoogia. Ning nii juhtus, et Tolstoi sel õhtul alustas „Anna Karenina“ kirjutamisega.

Tolstoi tööd ei ole mõistuseromaanid. Alati kirjeldab ta inimesi, keda ta ise näinud ja tunnud on. Konstantin Lewin ja ta naine Kitty on Tolstoide abielupaar ise. Nende abiellumine, nende mesinädalad, esimesed armukadeduse- stseenid, ühine töö, nende elu maal — seda kõike oli Tol- stoi ise läbi elanud.

Ka Anna Karenina kuju polnud tuulest võetud: romaani kangelanna omab palju ühiseid jooni parunessi Maria Har- tungiga. Paruness Maria Aleksandrovna oli suure kirjaniku Puškini tütar. Oma emalt, veetlevalt Natalie Gotšarovalt, oli ta pärinud ilu ja kergemeelsuse, oma isalt aga ja ta abessiinia esivanemalt, Ibrahim Hannibalilt, sädeleva tem- peramendi ja kirglikkuse. Tolstoil oli juhus parunessi kohata Tuulas, kindral Tulubjevi majas, kus ta näis talle mondanäse naise ja suurlinna vaimu kehastusena.

Suur realist Tolstoi tahtis elu kirjeldada nagu ta on. Seepärast omavad kõik ta kangelased elavate inimeste jooni. Kui ta aga Anna Karenina surma kirjeldama pidi, mõtles Tolstoi õnnetule enesetapjale Jasenkis.

Leida Kibuvitsa

juures Pärnus

2. mail puhusid Pärnus päris vilud tuuled ja taevast oli maadliki nagu mitmes Marie Underi luuletuses. Kuid pr. Kibuvits tuli imevärskelt ja kevadiselt õhetavalt ust avades vastu.

„Kuidas te küll, proua, kevadine olete tänasel sügisel maiõhtupoolikul?“ uudishimutsen pruunisilmalist mustlaslikku daami.

„Miks mitte... Ma tulin ju praegu suplemast...“ kõlab naeratav vastus.

„Nii vara juba? Praegu ei käi ju keegi veel.“

„Ega Pärnu naised küll mitte... Mõnd meest on ikka näha... Mehed meil ju kangemad siin kui naised...“

Põrandal asetseb proua enese valmistatud vaibal J. Semperi „Risti-rästi läbi Euroopa“. — „Hea raamat, mis?“ pärin mina, ning pilgud libisevad üle tuttavate lehekülgede.

„Jah. Üks väheseid paremaid... Ma olen väga nõudlik. Ega kõike loegi...“ arvab proua, veiniklaase täites. Ja jätkab siis: „Kas olete lugenud Ivo Schenkenbergi Enn Kipeli sulest?“

Vahetame mõtteid nimetatust ning Leida Kibuvits lõpetab selle teema sõnadega: — „Igatahes parem ajalooline Mälgu „Surnud majade kõrval...“

Tekib paus meie kõneluses, ja siis ma pärin päris lakooniliselt: „Kuidas te muidu elate ja mida te muidu teete?“

Proua naeratab. — „Ikka need küsimused! Kuid ärge arvake, et ma kardan öelda, ka ajaleherahvast ei karda ma mitte. Olge lahke siis: bridži ma ei mängi, sest seda tahavad teha ka need naised, kes seda ei oska, aga oskajatena end paista lasevad. Ka teisi moehaigusi ma ei tunne — näiteks kaktusi ma ei kasvata.“

„Palun väga! Aga siinsamas aknal! See on ju teie?“

„Jah, seda küll... Kuid see on haruldus. Ainult neli säärast on Eestis. Keegi rootslane tõi, kingiti Tallinnas...“

Meie kõnelus hargneb nüüd Tartu radadele, sest me oleme üheaegsed koolipinkide kulutajad. Siis meelestub äkki, et Tartu-aegne Leida Kupits oli ka „Pallases“. „Kuidas see tuli, et hakkasite kirjutama?“

„Isegi ei tea... Lihtsalt võtsin ette ja kirjutasin oma esikteose „Soomustüdruku“. Küllap vist „Looduse“ romaani-võistlusküsitlusel. Sest raha oli vaja. Kuid nüüd see moment enam pole nii tähtis. Kirjutan sisemise tarbe nõudel...“ jätkab proua edasi.

„Teil on vist midagi uut lähemal ajal ilmumas?“ pärin edasi.

„Ah, ärge rääkige sellest! Ja-jaa, õigus, ilmub küll. Kuid ma ootan seda juba 16 kuud, sest nii kaua seda trükitakse. Mina aga kirjutasin ainult 32 päeva, „Manglust“ nimelt...“

Edasi selgub, et Leida Kibuvits edaspidi enam ei lase oma raamatule kirjastajate kunstnikel kaasi valmistada.

„Ära rikuvad raamatu välimuse... Uuele raamatule teen ise kaane. Päris tõesti, ärge muiake...“

„Uus raamat? Täheandab, teil on praegu midagi uut sügishooaja jaoks teoksil?“ uudishimutseb jällegi intervjuuerija küsimus.

„Jah, kirjutan nüüd loomakaitsest, sest eestlased räägivad loomaarmastusest, kuid ei armasta ise loomi teips mitte. Käsitlen seda. Tuleb romaanina pealkirja all „Kass arvab, et...“ — Üldse, ma armastan loomi ja loomad mind ka. Kõik koerad, karjakrantsidki, on mu sõbrad — vist tunnevad oma-sarnase...“ Ja nõnda edasi hargneb meie jutlemine loomakaitsest ja loomaküsimustest, millest vastasistuja diivanil ikka enam ja enam vaimustub. Ning ta jätkab: — „Õieti armastan ma loomi sellepärast, et nad annavad mulle mõnigi kord rohkem kui inimeselkond, sest ma olen säärane egoist, kes ei taha palju inimestega tegeleda. Kuid ka muusika on mu nõrkus.“

Leida Kibuvits jutustab siis, et ta tahab ikka kontraste ja sellepärast on ta muusikaharrastusegagi nii nagu ta enesega: ühel plaadi poolel Bachi C-moll fuuga, teisel poolel „Tõmba Jüri“. „Muuseas, teie vahest ei ole kuulnudki šlaagerit harmooniumil? Te võite kohe kuulda... Kuid jätame selle siiski! Ent a propos: mu harmooniumi kinkis mulle

LEIDA KIBUVITS.

ema. Ütles, et mängi, tütar, siis ei lähe sa raisku...“ naerab naljatav.

Mida enam Leida Kibuvitsaga kõneled, seda rohkem hakkad ta romaanegi mõistma. Eks ole ju kõigis ta nais-peategelasis grotesksust, järskust, vaimukust, ajakohast otsekohe-sust ja kuidagi isesugust-erinevat. Ning kui ma jutu sellele teemale juhin, oleme jällegi raamatuküsimusi rääkimas.

„Kuidas siis tuli, et hakkasite proosaga? Ometi on ju luule tüdrukute nõrkus...“

„Seda'nd küll. Kuid ärge arvake, et ma luulevaenuline olen. Mu luulejumalus on igavesest ajast igavesti aamen — Marie Under. Tean pooled ta värsid peast, üldse mul on hea mälu...“

— „Ja ei mäleta, et oleksite kunagi värsse kirjutanud?“

— „Õieti olen ma üks kord katsetanudki. Olin Tallinnas pr. Türgi külaline. Ta aknast paistavad õhtuti imeilusalt EKA maja sinised tähed katusel. Hakkasin neist kirjutama, kuid vaim läks ära, jättis mind maha.“

— „Kui ma ei eksi, elate juba mõnda aega kaunis Pärnus?“

— „Kaunis Pärnus? Jah, õigus, looduslikult on Pärnu kaunis. Kuid... kolm aastat olen juba siin. Aga juba tahaksin ära siit. Tüütab. Vaheldust vajaksin...“

Seinal ripub Anni Orava nukk. Viimane töö enne Süüriase sõitu. „Tahate reisida?“ tekib mul äkki iseenesest küsimus keelele.

— „Muidugi. Kuid ränga rahadega. Teisiti pole mõeldav...“ naerab proua ja küsib, et miks ma märkmeid ei tee roosale paberile ja visna- või õunapuust pliiatsiga, sest tema arvates pidavat daami intervjuuerija ikkagi lüüriliste esemetegelema. Ma groteskitsen, et mu pliiats ongi õunapuust ning paber roosaka põhitooniga.

— „Ärge valetage! Ma ei salli valet. Ma pole veel kunagi valetanud...“

— „Kas tõesti? Naine, kes pole valetanud? — Ei usu.“

— „Tõsi, kord olen ma siiski valetanud, kuid sellega läks halvasti, kukkusin sisse, nagu üteldakse. See oli nimelt siis, kui ma olin 4-aastane. Olin juba 3-aastaselt lugemise selgeks saanud ja sellega tuli ka mu esimene ja viimane vale. Elasime nimelt emaga Tartus Emajõe lähedal. Käisin Matto raamatukauplusest raamatuid laenamas. Kuna mulle kui piksesele plika-põngerjale igasuguseid raamatuid poleks antud,

MARLENE DIETRICH

UUESTISÜND

Mõni aeg tagasi jooksis kinodes määratu eduga ameerika film „Pärlikee“. Keskpunktiks oli täiesti uena ja peagu lõbusana Marlene Dietrich.

Viimasel ajal kippus Marlene Dietrichi vaatlemine silmale pisut mitte nauditavaks. „Hollywoodiaad“, milles Marlene valitses, ei tahtnud meile enam meeldida. Juba viis aastat elab Marlene Dietrich Hollywoodis. See tähendab teiste sõnadega viis aastat normeerimist ühele tüübile, kus ei omata sentimentaalsusi. Kunsti üle valitseb kalkulatsioon. Kalkulatsiooni määrab äri. Äri on aga publiku maitse. Lame, kasvatamatu, toores ja alp — see ei huvita produtsente üldse. Nende jaoks on film kaup. Ka näitleja muutub normeeritud kaubaks. Tunneme avalikku statistikat, mille järgi seal mõõdetakse staari populaarsust. Kui sageli teda fotografeeriti, milliseid skandaalseid lugusid ta ümber hõljub, mitu sõidukit ta kasutab, paljudesse lahutusprotsessidesse ta mähitud on. Sensatsioonihimuline presse, kes päevas peab täitma viies väljaandes hiiglasuuri lehti, teeb kõik, et tallata maha õiget loomupärasust. Hollywood on põrgukatel või täpsamini öeldult — ta oli seda. Sest ka Ameerika, haaratud internatsionaalsest kriisist, elab juba üle hingelist murrangut. Hoolimatute ärimeeste asemele tõusevad esiplaanile kunstnikud. Ameerika filmi viimased suured edud tõendavad, et ta asub uuel teel, olles omandanud täiesti uue näo. Koos üldpildiga muutuvad ka näitlejad Nad muutuvad inimlikumaks.

Marlene Dietrich oli halvemal juhul „vamp“. Silmakulmud märgatavalt kõrgeks kaaretatud, laud pooleldi langetatud, igavene mõistatuslik haeratus kergelt avatud huultel, väsinult veniv kõnnak, nii pidi Marlene läbistama ameerika filmi sensatsioone. Mis kord „Sinises inglisis“ maitsetu, ent siiski tüüpilise osa kehastus oli, võeti aluseks: „suurim vamp valgelinal, staar ilusaimate jalgadega!“ — Naine on mehe mõistuse hävitaja — vormeli järgi vändati Dietrichi filme. Neid sai veidi liig palju. Ainult mõnikord vilksatas mõnes liigutuses, häälepaindumises midagi selle suure näitleja võimest. Samas oli ta ikka jälle läbi immutatud ülimoodsast amerikanismist. Tunti, eriti selgesti filmis „Katharina“, kuidas näitleja sellest vabaneda tahtis, kuidas ta püüdis leida oma stiili. Suurusehullustuslikud pappkulissid matsid ta kinni. Ta oli sel hetkel vaid kuri, kuri vamp.

Nüüd on aga Marlene jõudnud sellest vamplikkusest vabastuda, mängides hästiläbitöötatud ameerika filmis väikest kelmi. Õieti küll kaunis suurt, kuna tal õnnestub kelleltki Pariisi juveliirilt varastada pärlikeed, üle 2 miljoni frangi väärtuses. See on tehtud täiesti ilma vamplike atribuudeta. Kergelt, pilkava naeratusega huultel, valitseb ta situatsiooni. Veidi hirmu peitub neis suurtes lapsesilmades, huulte ümber tekib armas joon, nagu lapsel, kes kohe nutma tahab hakata. Säärane kindlusetu nägu on tal kogu filmis. Marlene kannab ka siin igasuguseid kleite. Kuid elav, mitmekesiste nüanssi-

Uuem ülesvõte Marlene Dietrich'ist

dega vahelduv nägu ei luba ainustki pilku heita muutuvalle riietusele. Ta mängib seal üht armastustseeni sellise vaikse tagasihoidlikkusega ning nii suure tundmusega, nagu seda ameerika keel harva helis ja väljendusis kõlada lubab. Ta on armas blond tüdruk, eriti kui ta hinges sünnib murrang, jõudes oma viltuläinud elutee äratundmisele. Silmadest särab energiat ning suurt tahtejõudu, lauba ümber hõljub armastuse suur elamus mehe vastu, kelle tööst tugevad käed nüüdsest peale ta eest hoolitsema hakkavad. Marlene Dietrich koos Gary Cooperiga moodustavad siin armsa tuleviku. Viimane eraldab Marlene Dietrichi klišeest ja näitab ta suuri, hämmastava panevaid võimeid.

Marlene Dietrich oli rittmeister von Loschi tütar ning õppis Berliinis ja Weimaris muusikat. Ta tahtis saada viiulivirtuoosiks. Üleliigne harjutamine tõi enesega kaasa sõrme- luude haiguse ning Marlene pidi vältendama oma kunsti teisel teel. Ta oli saksa teatrikoolis, mängis Shakespeare'i osades, siis taas salongtükkides ja revüüdes Berliini lavadel. Hiljem abiellus ühe Berliini filmirežissööriga. Tütar Heidede on Dietrichi kogu elu sisu. Saabus film sensatsioonilise eduga ning selle järele muinasjutulik karjäär Ameerikas. Kuid kõigele vaatamata Hollywood pole siiski suutnud hävitada kõiki tema loomupärasusi.

ütlesin ikka, et „papa tahab“. Ja nii sain ma igasugust kirjavara. Kujid ühel ilusal päeval mulle enam ei antud, sest oli selgunud, et mu isa on juba mitu aastat surnud. Muidugi oli mul väga kahju raamatuid enam mitte saada. Nüüd... noh, nüüd on kah selle lugemisega halvad lood: ma saan lugeda ainult seliti lamades. See vist tasub end kord rängalt kätte, ema ja mees hoiatavad küll, kuid...“

Imetlen pisikesest mugava toa vaipu. — „Need mu oma tööd! Käsitöö kuulub kah mu harrastuste hulka, muusika ja loomaarmastuse kõrval, kuid majapidamine mitte...“ otsekohetseb proua ja me süütame uued paberossid, sest Leida Kibuvits pole säärane naine, kes oleks vihavaenlane suitsetamisele ja ka — napsule. — „Inimene peab elus kõik tegema ja teadma, kuid majapidamisega ma ei julge tegeleda, sest toiduvalmistamisel võiksin mehe ära mürgitada. Eks mu ema

siis mind sellest võimalikust kuritööst hoia iga päev eemale...“

Meie kõnelused on läinud juba õige pikale, kuid ometi huvitas mind ja huvitab vist ka kõiki nende ridade lugejaid küsimus, kust meie noor andekas „kirjandusliku paradiisi pärisperenaine“ on pärit.

Sellele vastas usutletav lühidalt ja selgelt: — „Sündinud Tartumaal, Haaslava vallas karskusselts „Priiuse“ peol tant-su ajal — galopi ajal nimelt, sest foxi siis veel polnud. Näidendiks oli sellel peol „Loreida“ või „Metsavahi tütar“...“

Nii. „Kas pole selles Pärnu prosaistis ja ta loomingukski palju säärast, nagu Kibuvitsa erakorralises ilmale tulekus?“ mõtlen endamisi kevadiselt hallilt hõõguva mere poole sammudes.

K. Ehrmann.

Aknale koputab uibu,
siutsumist, sädinat täis....

Kudrutab, kokutab rööstal
armunud tuvide paare.
Aknale koputab uibu,
siutsumist, sädinat täis.
Aknasse tuigub uibu,
kevadest üleni uhkab
lummutust laulust ja õitest
lumine rohelispall.
Vana ja jändrik uibu
õisrüü koorma all.

Aug. Alle. („Kevad“.)

Mari-Ann

Lo Marx Linder'i romaan

Eelmise osa kokkuvõte. On suur talv, kui Mari-Ann Wieth jõuab Rootsist koju vaiksesse Deltovi metsamajja, kus elavad ta isa Stephan ja ema Gina. Nende naabriteks on lossiomanikud Philipp von Brandenstein ja Carl-Ernst Buschenhagen. Esimene on Mari-Anne vanaisa. Teine aga on noor mees ja ammugi parandamatult armunud tüdrukusse. Mari-Anne emale meeldib hästi Carl-Ernst Buschenhagen ja ta näeks meeleldi, et tüdruk abielluks temaga. Mari-Ann aga vihkab Buschenhagenit. Mai alul korraldatakse Deltovi metsades suur jaht metssigadele, millest võtab osa hulka külalisi.

Kui Mari-Ann ratsutas Axel Bladiga esmakordselt välja, et näidata talle metsade ilu, oli päike endale selga tõmmanud oma kuldseima mantli. Pargis piilusid tuhmililled krookused neitsilikust maapõuest ja väikesed ülased ulatasid oma ümmargused lillenäod päikese kiirtele suudlemiseks.

„Varsti haljendavad kased!“ ütles Ann Wieth igatsevalt; ootusrikas naeratus valgustas ta nägu.

„Kas ka teie armastate kaski nagu minagi? Nõmm, liiv, kased ja Hermann Löns on minu lemmikud,“ unistles Blad kevadetaeva poole. „Enne kui sain ohvitseriks, tahtsin saada maalijaks. Olin veetnud kaks suve Worpwedis, kuid mu isa tegi lõpu mu kavatsustele, ja nii sai minust ratsutaja!“ Ta naeratus kõlas tooni võrra tõsisemalt, ja vaikne unistusvine laskus hetkeks ta tõmmule näole.

„Andestage, Mari-Ann, olen mõnikord pisut veider. Mul oleks imeilus mõte: kas tohiksin teid maalida?“

Ann kuulas, miski temas hakkas liikuma, kui Blad talle julgelt oma mõtet seletas.

„Nii siis kuulake, kuid palun mitte naerda! Tahaksin teid maalida „Achmed'il“; siiski mitte ratsakleidis, vaid tuhmisnises, keskaegses madonnarüüs. Ja hobusel peaksid olema terakollased valjad ja ta peaks traavima seal ülal sammalrohelistel männikuveerel. Ja teie, Ann, — ohjad üsna kergelt käes, pea leebelt profiili kallutatud; selle ees õitsev, punane kanarbik ja taustaks sügavsinine juulitaevas.“

„Mul puuduks veel vaid pühakusära, leitnant Blad.“ Ann surus alla naeratuse, kuna ta ei tahtnud oma poeetilist sõpra solvata. Teda läbisid igasugused mõtted. Kui imelik, et säärasel julges, vapras ratsamehes peitus nii lapselik kunstniku-hing. Kuidagi tal oli ju endalgi noormehega hingesugulust, kuidagi ta elas läbi sama mis temagi.

Vaikides ratsutasid nad mõlemad edasi, nemad, kellede jumalik loodus tähendas kõrgeimat ilmutist kogu maailma saladusist.

Nad kuulasid lõokese esimest juubeldust, nad kuulatasid ärkavate puie sosinat ja hingasid sügavasti mulla teravat lõhna, mis võttis peagi vastu seemneid ja kandis vilja. Neile kahele inimlapsel oli kogu loodus tulvil õitsemise ja saamise salapära.

Tagasi jõudes möödusid nad suurest järvest Brandenstein'i pargi lõpus. Toonekurg tõusis liuedes õhku; luhal loksus vesi vastu kõrkjaid ja suured lained veeresid üle maabumissilla.

„Teie kodu sarnaneb paradiisile, Mari-Ann,“ ütles leitnant Blad. „Kas te ei igatseks siia tagasi, kui kord abiellute ja teid teisel karile paisatakse?“ päris ta põnevusega.

„Jah ja ei.“ Ann viskas pea kukla. See liigutus andis talle midagi julget. „Armastan ütle mata oma kodukohta. Kuid meest, kellele kord järgnen, armastan arvatavasti veelgi enam kui maatükki, millel ma sündisin, muidu ma temale ei läheks. Aga esialgu on selleni veel nii palju aega!“ Ta naeris erutatult.

Kümme päeva oli möödunud; kogu aja kestel nad olid olnud head sõbrad, kuigi Blad õieti nõudis enam. Ja täna ta ratsutas viimast korda Mari-Anne kaasas.

„Kas tulete kunagi jälle Deltovi?“ küsis Ann. Ta hoidus seejuures üles vaatamast.

Nad olid jõudnud äsja väikesele künkale, kus õrnroheline, päikesepaistest soe muru meelitas neid väikesele puhkusele.

„Kas ma jälle tulen, oleneb teist, Mari-Ann.“ Blad tõmbas Achmedit valjast ja palus tasa:

„Kas me ei puhkaks siin pisut?“

„Enne, kui ta sai neiu aidata, oli see juba maha hüpanud. Nad sidusid hobused männi külge, mille leebe kohin meenutas nukrat kevadmelooidiat; siis nad otsisid aasal kõige kuivema ja päikesepaistelise koha.“

Ann oli võtnud kübara peast ja viskas selle enda kõrvale rohuse. Päike paistis talle näkku, ta värises soojusest; värises isegi tema silmade väike, kuldne säde, värises nii sageli, kui neiu liigutas pead.

„Olete ilus, Ann.“ Bladi hääl kõlas kähisevalt. „Tahaksin teid suudelda, Ann.“

Ta kummardus neiu poole ja vaatas sügavasti silmi, kus tantsisid kuldseid sädemed.

Nad vaikisid kaua, oli kuulda vaid rohtusöövaid hobuseid.

Ann ei langetanud pilku, kuigi mehe sõnad panid ta hetkeks piiritult imestama. Siis ta sosistas, ja ta silmad vaatasid nähtamatusse kaugusse:

„Axel Blad, kunagi vandusin endale väikese tüdrukuna, erilisel põhjusel, mida ma praegu ei saa öelda, et lasen end suudelda vaid mehel, kelle naiseks kord saan.“ Nüüd langetas Ann laud ja puutumata suu tuksatas üsna veidi.

Ka Blad ei liigutanud end, ainult ta hääl oli kui mõra-nenud kelluke, kui ta ütles: „Ma ei julgenud küsida. Tean ju, et vaene ratsaohvitser ei sobi teile. Aga, Ann, kui kaks teineteist armastavad, unustatakse see harilikult. Ja mind ülendatakse varsti. Armas, väike Ann, vaadake kord üles.“

Ta haaras neiu kää ja surus seda kirglikult. „Kas tahate mu naiseks saada, väike, imekaunis Ann? Armastan teid nii väga, kogu mu elu peab kuuluma vaid teile.“ Millised sügavtõsised silmad tal olid, sel Axel Bladil!

Mari-Ann jättis talle oma kää, ta kuulas oma sisemat, ent seal jäi kõik vaikseks, ainult pisut nukrust oli seal ja üsna vähe valu, valu seepärast, et ta pidi tegema haiget heale, väarikale inimesele.

„Axel Blad, teie meeldite mulle, siiski ei piisa sellest, et veeta kogu elu teineteisega. Ka kui teid armastaksin, ei võiks ma saada teie naiseks, sest — see oleks õnnetus!“ Ta vaatas julgelt ja vapralt tema kokkunud silmisse. „Teie — unistaja, — mina — unistaja; see ei sobi. Ujuk-sime esialgu õndsuse sinimeres ja hiljem oleksime väga õnnatud, Axel!“ Ann silistas noormehe kätt. „Axel — ärge olge kuri! Vajate naist, kes seisab mõlemate jalgadega tugevasti maa peal, ja mina —“, Ann vaatles unistades väikest valget, taevas ujuvat pilvet, „mina vajan üsna tugevat võitlejaloomust. Meest, kes jälgib valvsa pilguga tõelikkusest ja on mulle kindel tügi kõigis mu lugematuis nõrkustes. Mõelge ise, Axel, meie kahe abielu oleks muis-tend, mäng õnnetu lõpuga. Oleksin teile vaid tumesinine madonna, keda maalida tahate Achmedil, ja ainult madonna-õndsuse eest kaotaksime mõlemad maaga kontakti. Eriti tänapäeval, kus inimestelt nõutakse niipalju jõudu!“ Anne hääl ei kuulunud enam sõna; kui palju õelust oli ometi maailmas, et ta pidi valmistama nii armsale mehele nagu Blad nii palju valu! Ann tundis end suure süüdlasena.

„Ja, ja, Mari-Ann, olete aus neiu. Kadestan meest, kes teid tohib kunagi kosida.“ Blad oli hetkel taas enda ja oma tunnete peremees. „Kahju!“ Ta hüppas püsti ja vilistas otse läbi õhu, kaks, kolm korda järestikku.

Kui ta pöördus uuesti Anne poole, oli ta silmist kibedus kadunud; üsna ettevaatlikult haaras ta neiu kää, mille viimane talle vastu sirutas, ja suudles seda härdalt.

See oli jumalagajätt Mari-Ann Wieth'i ja ratsaleitnant Alexander Blad'i vahel.

Oli see vahest siiski võib-olla armastuse aimus, mis tekkis nende vahel? Kas oli Annest möödunud kõikvõimas jumalanna vaikse tiibadekahinaga tütarlaps ja selle väikese musta madonna karsket südant leebel käel silitanud?

Või oli see kevad, mis tungis Anne verre ja tegi ta sageli nii rahutuks? Kas kohtan kunagi oma elus taas säärast meest nagu Axel Blad, kes võib olla nii ettevaatlik ja heatahtlik, mõtles Ann sageli vaikselt, üksikuil tundidel. Kindlasti oleks Axeli armastus olnud imeilus elamus ja võinud teha kogu elu ilusaks.

Siiski peletas Mari-Ann oma mõtted Alexander Blad'ist, ta võttis koerad ja kihutas nendega parki või matkas hiigla tee ümber suure järve ainult pooleteise tunniga. Valvel meeltega haaras ta kevadet, mis maalis uusi, muinasjutuliselt ilusaid pilte tuhande õrna värviga.

Ja ühel päeval jõudsid ka luiged kaugelt lõunast tagasi. Ann tervitas valgeid uhkeid linde, kes asusid vaikselt sügavtõsiste nägudega ja kuningliku endastmõistetavusega oma koju — Brandensteini parki. See oli alati suursündmuseks kogu Deltovile. Nad teadustasid endist juba hulk päevi enne seda, kui nad siia asusid, piirates tundide kaupa ettevaatlikult lossi ja järve ning uurides ümbrust, kas mitte nende väike elamu polnud vaheajal vastu võtnud teisi elanikke. Nad veetsid mitu ööd kõrkjais või maabumissilla all, kuni viimaks veendusid, et kõik oli samuti, nagu möödunud suvel ja et oodati vaid nende tulekut.

Kui Ann silmitses uuesti valgeid, avväärseid loomi, tärkas temas igatsus. Palmid, päike, sinine meri — ta sirutas igatsevalt käsivarsi ja ta huulil põles vaikne soov.

Elu Deltovis möödus vaikselt ja ühetooniliselt, ent sellele vaatamata ei tundud üksildust ega igavust, kuna loodus avastas ja sünnitas iga päev uusi imesid.

Ann hullas aedniku lastega pargis ja õpetas neile igasuguseid uusi mängu; ta oli nii emalikult hoolas Doreti lastega, nii õrn ja tagasihoidlikult ettevaatlik võõraste väikeste olenditega, et nii mõnigi vaikne pealtvaataja soovis ilusalt Ann Wieth'ile samasugust õnne.

Kohe peale kevadpühi Ann pidi külastama Wilkeni Metterlinge. Winifried kirjutas igatsevaid kirju; ja ka Stephan Wieth leidis, et Ann peaks kord jälle teist õhku hingama.

Nüüd olid lihavõtted sel aastal kaunis hilised, otse ukse ees, ja Gina Wieth'i majapidamine täies hoos. Kevadised sissekeetmised ja siis veel suur kookide küpsetamine.

Kui kevadpühad olid möödunud, sõitis Ann neljaks nädalaks Wilkeni sugulaste juurde. Hellitatud ja imestatud kõikide poolt veetis ta seal toredaid päevi.

Ent Ann polnud säärane nagu tavaliselt, seda märkas tädi Cora, kellega nad teineteist hästi mõistsid peagi.

Ühel hommikul, kui Ann lebas alles voodis, tuli krahvitar Metterling tema tuppa, ja temale avaldas neiu oma saladuse.

„Ah mine nüüd ikka, Mari-Ann! See pole siiski võimalik; lihtsalt meeletu leian selle Carl-Ernsti loo! Siiski — vaatamata kõigele — oled sina kõiges selles kaunis palju süüdi. Naine nagu sina, mu väike, kes läheb nii jahedalt läbi elu, teeb mehed hoopis hulluks! Sul ei tarvitse imestada, kui sulle iga mees nagu hullumeelne järele vahib. Tead sa, meestesugu nimelt pole enam harjunud selle ligipääsematu külmusega.“

Mari-Ann vaikis. Imelik, mõtles ta. Siiski — krahvitar Metterling jätkas häirimatult oma sõnu. Teatud aeg läheb see hästi, siis sa istud aga ühel päeval vanapiigana ja tagasihoidlikkusest ja aususest kaotasid oma ilusamad aastad. Oma südant peab treenima, Anne! Püüa mind hästi

mõista! Peab end pisut ette valmistama suurele armastusele, mida igatseb iga naine, muidu, mu kallim, ei tule see iialgi.“

Krahvitar Metterling oli vahest liiga üliõpilaskombelik, leidis Ann.

„Vaata, säärane väike flirt sellega, ja pisike armumäng tolega, see kuulub „noor-olla“ juurde ja karastab südame-muskulatuuri. Ega tarvitse ju kohe abielluda! Ent nalja peab olema, sest noorus möödub nii kiiresti, kallim! Ära ole nii mannetu, Mari-Ann, naudi oma elu; kui siis tuleb õige, pead sellest niikuinii loobuma!“

Ei, siin ei suutnud Ann temaga nõustuda; ta tundis end igivanana tädi Cora Metterlingi kõrval.

Nädala lõpul austati Anne Wilkeni lossis koduse balliga.

„Eks ole, Anne, sa võtad endale vaevaks olla hästi lõbus!? Oo, millise lauanaabri sulle valisin, tõepoolest muinasjutulik,“ ütles tädi Cora õhtul enne balli Mari-Annele.

Ja Ann nägi tõepoolest vaeva, et käituda nii, et krahvitaril polnud midagi laita.

See oli üsna hubane seltskond, kes võttis osa Wilkeni ballist. Cora Metterling oli juba seega kuulus, et ta lossi kogunes alati idapoolseid igiaadlikke, et tema pool hilgavalt aega mööda saadeti ja külalisi eskujulikul hoostatati.

Metterlingi daamid, Amelie aurõivais ja Winifried kahvatusinises, valges ja roosas organdis, näsid täna — kuigi iludusjumalanna polnud viibinud ühegi nende ristimise juures, tõepoolest imekaunitena. Nagu lõhnavad liblikad lendlesid nad lossi saalides ja vastuvõtutubades ja ajasid kogu teenijaskonna ärevusse.

Winifried maiustas nii ohtralt „petit-fours'i“ suurelt kristallvaagnalt söögisaalis, et Karl, esimene kelner, heitis talle seejuures halvaks paneva pilgu, võttis vaagna ja tõttas kööki seda uuesti täitma. Ehrentraut oli endal — vähe enne seda, kui esimene vanker lossi trepi ees peatas, ära sõtkunud oma kleidi kaks pitsivolangi, nii et toaneitsil oli nüüd selle ohjeldamatu metsiku tüdruku tualetiga rohkesti tegu.

Ja Amelie, kõige tõsisem kolmest, kevadpühist saadik krahv Reed'iga kihlatud, — Amelie varastas rinda panemiseks laua keskmisest vaasist kaks õrnkollast niiluse-roosi, puudutas seejuures hõbeküünlajalga, pillas vahaküünla ümber ja põletas kaunis suure augu valge damastlina keskele.

„Millised tütreid mul on!“ kaebas Cora Metterling.

Siiski, kui nüüd arvurikkad külalised teineteise järele sisse astusid ja endid üllirietest olid vabastanud, polnud lossis kuidagi märgata, et seal veel veerand tunni eest valitses kirju segadus.

Cora Metterling oma noorte tütarde kõrval oli võluv. Ta kandis sammalrohelist sametkleiti väikese vedikuga ja pidupäeva puhul perekonnaehet, tumepunaseist rubiinidest diadeemi. Cora oli neljakümnenelja-aastane, kuid seda polnud temast kuidagi märgata, sest ta lopsaka suu ümber lehvitas alati naeratus. Ta kaju oli kolmekümne- ja ta sarm kahekümne-aastase oma.

Anne oodati veel. Paljudest kutsutuist puudusid vaid vürst Lersky ja Röderi perekond. Cora Metterling oli pahane, et Mari-Ann, kelle auks õhtu peeti, viibis. Ta tahtis parajasti saata Karli neiu juurde üles, kui kuulis trepil Anne kerget samme. Hetkeks tekkis lühike vaikus; kõik külalised pöördusid ja silmitsesid hinge pidades Anne.

Cora Metterling tundis kerget headmeelt nähes, millist mõju avaldas neiu ilmumine tema külalistesse.

(Järgneb.)

Ilmus:

Kes raamatu hinna Kr. 2.— sisse maksab «Mareti» posti jooksvale arvele nr. 2201, neile saadetakse raamat saatekuldeta kätte.

KATRIN HOLLANDI PÕNEV ARMASTUSROMAAN

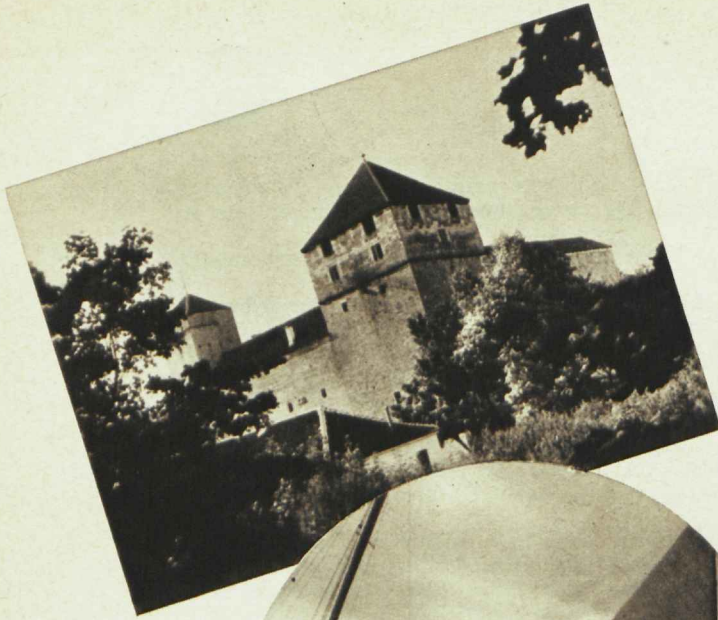
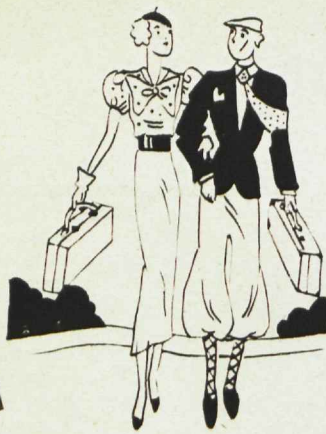
«Südamete mäng»

nägusa raamatuna värvitrukis kaanega.

See romaan ilmub „MARETI“ eelmises aastakäigus.

Raamat on müügil kõikides suuremates raamatukauplustes. Hind Kr. 2.—

Rannad on ootel

Kuressaare
loss.

Kuressaare
laht.

Iga uue päevaga muutub päike kuumemaks, heinamaad lillerikkamaks ja linnulaul rõõmsamaks. Iga uus hommik äratab meie hinges igatsusi vaiksete järvekallaste, suure ja võimsa mere, jahedate metsade ja vaiksete metsatalude poole. Tahtmatult tekib meis küsimus, mida teha oma suvepuhkusega.

Muidugi on neid küllalt, kellele see küsimus üldse ei tekita erilist peamurdmist. Nad on juba ammu leidnud omale mugava paiga puhkuseks, olgu see kas üksik talu või moodsaim kuurort. Aga paljud siiski peavad igal suvel tõsiselt kaaluma, kus veeta oma lühike puhkus kõige kasulikumalt ja mõnusamalt, nii et sellest kujuneks tõeline puhkus. Ning nimelt neile tahamegi allpool tutvustada meie moodsamaid ja mugavamaid kuurorte.

Kuressaare.

Saaremaa pealinn on igale mandrilt tulijale suure rahu, kosutuse ja puhkuse paradisiiks, mis on ka peamiseks teguriks suvitaja Kuressaarde tagasi meelitamisel.

Kuressaarel on oma kindel ilme, oma traditsioonid, millele ta alati truuks jääb, sealjuures kindlasti kaasa sammudes edasirühkiva elu nõuetega. Ka saabuval suvitushooajal teostatakse hulk põhjalikke uuendusi ja täiendusi. Liialdatud luksust, kirevat plaazielu ning kulukaid lõbusid Kuressaare oma suvitajaile ei paku, selleks on tema abinõud piiratud. Oma ületamatu tervismudaga, hää kliimaga, linna omapärase rahuliku miljööga on tal aga parimad eeldused pakkuda tõelist ja tervendavat puhkust.

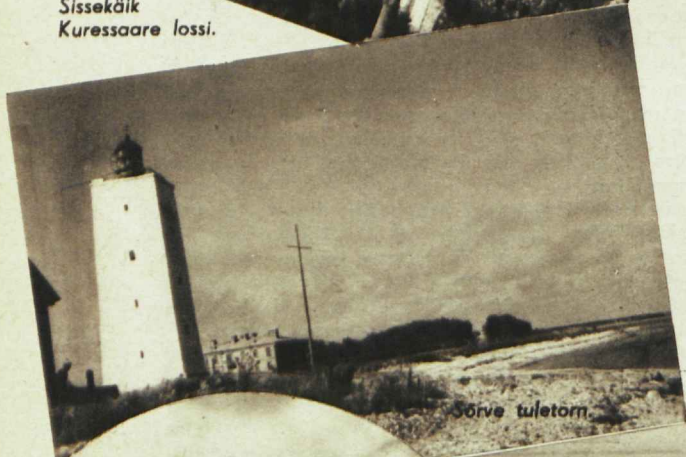
Haapsalu.

Kuurort Haapsalu on teinud talve läbi pingutavat tööd, et eelolevale hooajale minna vastu väärilt. Suurematest töödest, mis valmivad hooajaks, peab kõige pealt nimetama rannahotelli ehitust Wilmsi pargis endise kohvik „Ateena“ asemele. Rannahotelli, mille alumisel korral asuvad ruumikas rannakohvik ja lugemislaud, kujuneb kindlasti suvepubliku suuremaks kogumiskohaks. Avaneb siit ju kaunimaid vaateid lahele ja Aafrikaranna plaazile. Teisel korral asuvad numbritoad. Kui siia juurde arvata veel mitmesuguseid villade ja platside korraldustöid, võib veenduda, et välise ilme tõstmise alal on suudetud saavutada silmapaistvaid tagajärgi.

Palju rõhku on pandud tänava supelrandade korraldusele. Aafrikaranna supelbasseinis on püstitatud uus hüppetorn, ehitatud sportlastele riietumiskabiinid ja terve plaaz kaetud ehtsa mereranna liivaga. Paralepa rannas on kaevatud hiigelkanal mereäärest kuni metsaveereni. Sel teel on saavutatud basseini, mis on oma 15 m lai ja 1,5 m sügav. Kanali kallastel laiuv liiv otsekui kutsub pleekima.

Sissekäik
Kuressaare lossi.

Sõrve tuletorn.

Haapsalu laht.

Haapsalu

Hotell „Capriccio” Narva-Jõesuus.

Soe merevesi, päike ja Haapsalu osoonirikas õhk, kõik kuulub nagu iseendast nende korralduste juurde.

Suویتuselu intensiivistamiseks on kavatsatud suvepublikut organiseerida mitmesuguste klubide, nagu bridge'i, veespordi, muusika, matkade jne. alal. Korrapäraselt igal nädalal tehakse retki Vormsi saare omapärasesse miljösse. Niisugused ühepäevased retked on tõmmanud kaasa alati suurel määral osavõtjaid. See kõik on mõeldud mitmekesise vahelduse saavutamiseks, et suvitajal endal ei tuleks asjata kaua pead murda, mida vabal ajal ette võtta.

Need on siis nii-ütelda eeloleva suve naelad ja ühtlasi seda, mis Haapsalus on uuemat.

A. P.

Narva-Jõesuu.

Narva-Jõesuu — kõige idapoolsem kuurort — sammub iga aastaga kindlalt ja püsivalt moodsa kuurordi tasemele. Uus ranna-hoone, mis valmis läinud kevadeks, on saanud nüüd hoopis uue välimuse. Ahtakese kohvikuruumi asemele on kerkinud avarates mõõtudes klaasseintega saal, mis suudab mahutada korraga kuni 300 külalist. Rannas ei tule tänava lõbustusist ja meelelahutusist puudust. Spordihuvilistele luuakse võimalused mitmekülgseks tegevuseks küll rannaliival, küll meres ja parkides, ka lastele rajatakse mereranda omaette maailm.

Tänavu ei pruugi enam Jõesuus muret tunda korteriolude üle. See valuküsimus on leidnud õnneliku lahenduse kuurhoone laiendamise ja massilise erasuvilate remonteermise näol. Ka suveteatri puudust tahetakse tänava kõrvaldada kuurhoone abil, kuhu on kavatsus luua miniatüürteater.

Tükike plaazi Narva-Jõesuus.

Hotell „Capriccio” aed Narva-Jõesuus.

Narva-Jõesuu.

Mõtteid laste töötamisest

Normaalselt arenenud laps on väga teohimuline. Teda huvitavad kõik ema kodused toimingud ja talitused ning isa tööd. Igalpool on ta kärmeks abiliseks, isegi kärmem kui vanem ise. Tihti just see suur agarus aga ei meeldi vanematele. Nad nimetavad seda segamiseks ja tülitamiseks ning keelduvad kategooriliselt vastu võtmast lapse abi ütlusega: „Ära sega, mine ära!“ Kui laps nüüd läheb alustama tööd mujale, osutub ka see emale vastuvõtmatuks ja öeldakse jälle: „Jäta see, mine ära!“

Kus ja mis oleks siis see õige ja lubatav tegu? Kuhu peaks ta siis minema? Oma mänguasjade juurde. Eks ole? Aga nendega on juba tegeletud palju, palju kordi ja aegu. Need on muutunud nii igapäevseks ja harilikuks, et ei paku säärast huvi kui ema talitus, kus figureerivad vesi, tuli ja lisaks veel kõikisugused köögi- ja muud tarberiidid ning tegevus nendega, mida näeb ta harvem ja milledega talle tegeleda ei võimaldata. Kõik see paelub ja võlub, kisub emaga kaasa töötama. See pole omane üksile lastele, vaid ka täiskasvanud ise on huvitatud sellest, mis võõras ja uudne: alati on see häa, mida pole meil ja sääli häa, kus pole meid. Seega siis poleks põhjust pahandada lastega.

Laps tuleb vanemale appi häast tahtest, tahab aidata, tahab olla ka vajaline ja üheväärne vanemaga. Ta ei tea, et ta abi on vanemale koormav ja segav. Kui nüüd see õilis püüe ja tahe temas korduvalt surmataks järsu keelamisega, jääbki ta viimaks eemale ega tule ka suuremaks saades vanemale appi — võõrdub tööst. Kuid praegune, ja seda enam tulevane aeg, nõuab töökaid inimesi. Seepärast peame kasvatama lapsed töökateks ja peaasi — tööarmastajateks. Kui tehakse tööd sunnitult, siis on töö vastumeelne ja — raske. Kui aga inimesel on huvi töö vastu, armastab tööd, siis teeb ta seda andumusega ja rõõmuga ega tunne selle raskust.

Kuidas siis kasvatada lapsed töökateks ja tööarmastajateks?

Kui laps tuleb töötava vanema juurde ja tahab osa võtta tööst, siis mitte teda ära ajada järskude käsklustega ja tõrelemisega, vaid lasta teda võimalust mööda kaasa töötada. Kõik tööd muidugi ei võimalda väikese kaasatagemist, kuid paljudel kordadel on see võimalik. Näiteks toakoristamisel pühib toolidelt tolm, klopib pisilinatest tolmust, asetab isa toatuhvlid kohale jne. jne. Köögis aitab agaralt kooki küpsetada — on ta ju väike maismokk. Hoiab kaussi kinni, kui ema hõõrub, viib munakoored prügi panipaika jne. Ema leiab tuhat tööd talle. Ja lõppude lõpuks võib ta ju lusikaga keerutada ka paar korda tainast. Kui aga kaasatötamine pole võimalik, siis juhitage ta rahuliku tooniga muule tööle. Kuid igal juhul tal peab jääma mulje, et ta abi oli vanemale

tarvilik. Ta tunneb siis ennast õigustatud seisukorras ja mitte alaväärsena. Laps on auahne ja väike kiitus on talle meeldivaks töötasuks ning ergutuseks edaspidisele tööle. Lapse tööd pole soovitatav laita ka siis, kui on tehtud halvasti. Öeldagu, et on tehtud hästi, kuid nii või teisiti oleks olnud parem. Vanematele lastele peab tegema mõned kodused tööd kohustuseks ja ka vastutavaks nende eest. On töö kestev ja üksluine, et see siis last ei viiks tüdimuseni, et töö ei läheks vastumeelseks, antagu talle vahepeäl puhkust, vaba aega, seega võimaldades talle vaheldust. Töötades hulgani valitsegu töö juures kõikidel häa tuju ja rõõmus meel. Näaklemine ja etteheitel rikuvad tuju, seega ka töötahet. Töö valmis saades viibitagu veel veidi aega töö kohal, nagu ülevaate tegemiseks. Vahetatagu seoses tehtud tööga mõned mõtted mööduvast või tulevikust, jäädvustades seega selle töö osaliste meeltesse; juhitage tingimata tähelepanu töö saavutustele. Näiteks rõõmuga vaatleme korralikult koristatud tuba või rohuvabu kõnniteid ja õitsvaid lilli aias, mis on püsiva ja järjekindla töö tagajärg. See olgu peamiseks ja tähtsamaks töötasuks — häa meel ja rõõm tehtud tööst.

Tasu maksmine lastele juhusliku töö eest pole soovitatav. Siis, niipea kui vanem käsib midagi, küsitakse kohe: „Mis sa mulle maksad?“ Ta harjub nägema töös ainult ühte mõtet — rahalist tasu. Temast kasvab materjalist, kelle iga näpuliigutuse peab maksma rahaga. Olgugi et töö ka meile ainsamaks raha saamise abinõuks ja et peatöö peab olema tasutav — nõuab elu meilt ka tihti tööd, mille eest ei saa rahalist tasu. Meie lähemas ümbruses leidub nii palju töid, mida peame ometi tegema tasuta. Näiteid leidub väga palju, kuid üheks tähtsamaks nimetan kodu kaunistamise ja selle ümbruse ilustamise. Kui paljud jäta selle hooletusse just sellepärast, et: „Mis ma sellest saan? Ilu ei panda patta, ega kaunidust katlasse.“ Kuid me ei pea rahulduma ainult sellega, mida saame pajast ja katlast. Näiteks seltskonnategelased. Suuremalt osalt ei kuulu nende vaevarikas töö rahalise tasu alla ja töötulemusedki on paistma väga visad, kuid nad töötavad ennastsalgavalt, ei kurda kunagi, sest nad armastavad tööd, oskavad ammutada tööst suurt seesmist rahuldust, näevad töös elu väärtust. See on suurim ja tähtsaim tasu — see annab elule sisu ja mõtte.

Seepärast õpetagem lapsed eeskätt armastama tööd, siis pole töö raske, vaid valmistab rahalise tasu kõrval veel seesmist rahuldust, mis töömeeleolule väga tähtis. Siis ühe või teise kõrvaltöö ettetulles ei öelda igakord põlglikult: „Mis ma sellest saan!“, vaid tehakse ka siis seda häämelega, kui ei saada midagi.

Lydia Vodi.

Lapse vannitamisesest

Lapse vannitamine peab toimuma oskusega. Muidu võib kergesti juhtuda, et last vannitatakse vajaliku poole tunni asemel kauem, kusjuures last üleliia väsitatakse ning viiakse külmetuse hädaohtu.

On tarvis kaaluda isegi vanni ostmist. Ei ole mõõduandev, kas ostetakse väga ilus ja kallis emailvann või rahuldutakse praktilise tsinkvanni või kausiga. Soovitatav on muretseda sellist, milles on hiljem võimalik vannitada ka väikelast. Vann asetada kahele vastastikku olevale toolile ning täita kolmveerandini sooja veega. Vanni vee soojust ei tohi mõõta käe ega küünarnukiga, vaid termomeetriga, et vältida eksitust, kuna külmale käele tundub vesi soojemana ja vastupidi. Paras vee soojus on 28—35° C. Liig soojad või külmad vannid riisuvad lapselt eneselt palju soojust.

Algab tegelik vannitamine. Laps vabastada kiiresti mähkmetest. Tarvitatud pesu asetada valmispandud ämbriksse. Lapse istekoht enne hästi puhastada, muidu määrub vanni vee. Järgnevalt tõsta parema käega pea üles, libistada vasem sinna alla, kuni vasema kaenlaauguni. Pea ja kael lasta vasemale käele toetuda, kuna paremaga tõsta istmik, ning paigutada laps ettevaatlikult vette. Nüüd pea ja keha seebitada ning hästi loputada. Sellele järgneb vilumatutele paljukardetud seljale pööramine. Parema käsi asetada lapse rinnale ning pöörata mõlema käega kiiresti ümber. Vasem käsi lükata uuesti kaenla alla. Pea tõsta ettevaatlikult veepinnast kõrgemale. Nüüd selg, kukal ja istmik seebitada ning hästi pesta. Siis laps uuesti kiiresti ümberpöörata nõoga ülespoole, mähkida valmisolevasse vannitamiselisse ning keha uuesti froteerida. Linal olgu üks nurk märgitud lapse näo ja pea kuivatamiseks. Istmik ja punetavad nahaosad puuderdata ning laps riietada soojendatud pesusse.

Lapsi tuleb esialgu iga päev, pärastpoole ülepäeviti vannitada. Viimasel ei ole üksi keha puhtuse mõttes tähtsus, vaid ta elustab ka keha vereringet. Soovitavaim aeg vannitamiseks on suvel hommikul, talvel õhtul. Hommikul vannitada enne teist söögiaega. On aga ema ennelõunat väga tegevuses, siis on otstarbekohasem vannitamine lükata pärastlõunale, enne neljandat sööki või lapse rahutu une korral — enne viimast õhtusööki. Siis aga jääda alaliselt niisuguse jaotuse juurde. Pärast vannitamist maitseb lapsel söök eriti hästi, siis aga kohe voodisse puhkama ja magama.

Varem esiplaanil seisnud seedehäireist tingitud surmajuhud on asendunud nüüd hingamisteede haigustega. Mõjuvamaid karastusvahendeid on päike ja õhk, olles päämiseks vaenlasiks kahjulikele pisilasilale. Laps peab saama küllaldaselt päikest ja õhku.

Kui näiteks talvel sündinud laps on lühikeseks ajaks avatud akna kaudu välisõhuga harjunud, siis lubavad arstid juba nelja nädala pärast tuulevaikse ja pehme ilmaga teha esimest sõitu väljas. Sobiva ilmaga võib seda iga päev korraldada, samuti võib alustada õhuvannidega. Esialgu ainult mõni minut toas, siis järjest kauem avatud akna all ning lõpuks suvel väljas.

Veel suuremat ettevaatust nõuab päikesevann ja päikese kiiritamine, kui tahetakse hoiduda oodatava kasu asemel kahjust. Algul peab see sündima lapse sagedase pööramise teel, kuni keha omab ühtlase päevituse. Alles siis võib imik ¼ tundi ja hiljem kauem, kuid alati hästi varjatud peaga, lamada päikese käes. Ent mitte palavatel suvi-päevadel lõunapäikese otsekiirte all.

Õige keharavi, õhu- ja päikesevannide mõõdupuu on: hea vereringega nahk, ühtlane kaalus juurevõtmise, rahulik uni, hea söögiisu ning korrapärane seedimine. S. A.

208

209

210

211

212

213

214

215

216

217

218

219

220

221

Praktiline kuid siiski väga elegantne sportkleit tennise või ranna jaoks. Särkpluus, lühikesed püksid ja seelik on kõik valmistatud kunstsiidist, linasest või puuvillasest materjalist. Pluusi taskule võib tikkida värviline monogramm.

Nägus päevakleit sinisest vilasest või siidist huvitava nõrvolt-kaunistustega. Nahkvöö. Lõige 1 lõikelehel.

Tänavkleit segavillast riidest. Lihtne kuid hästi mõjuv völtkunstus, mistõttu mood sobiv eriti liisadamatele kujudele.

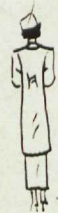

Nägus sportlik rannapyjama pikkade valgete pükste ja valgesinise trübulise pluusiga. Nahkvöö on siine.

Vasakul: Tikitud suvekleit valgest siidilinasest. Muster mustri-lehel.

Paremal: Elegantselt mõjuv suvekostüüm pika jaki ja sirge kitsa seelikuga linasest bouclé'st.

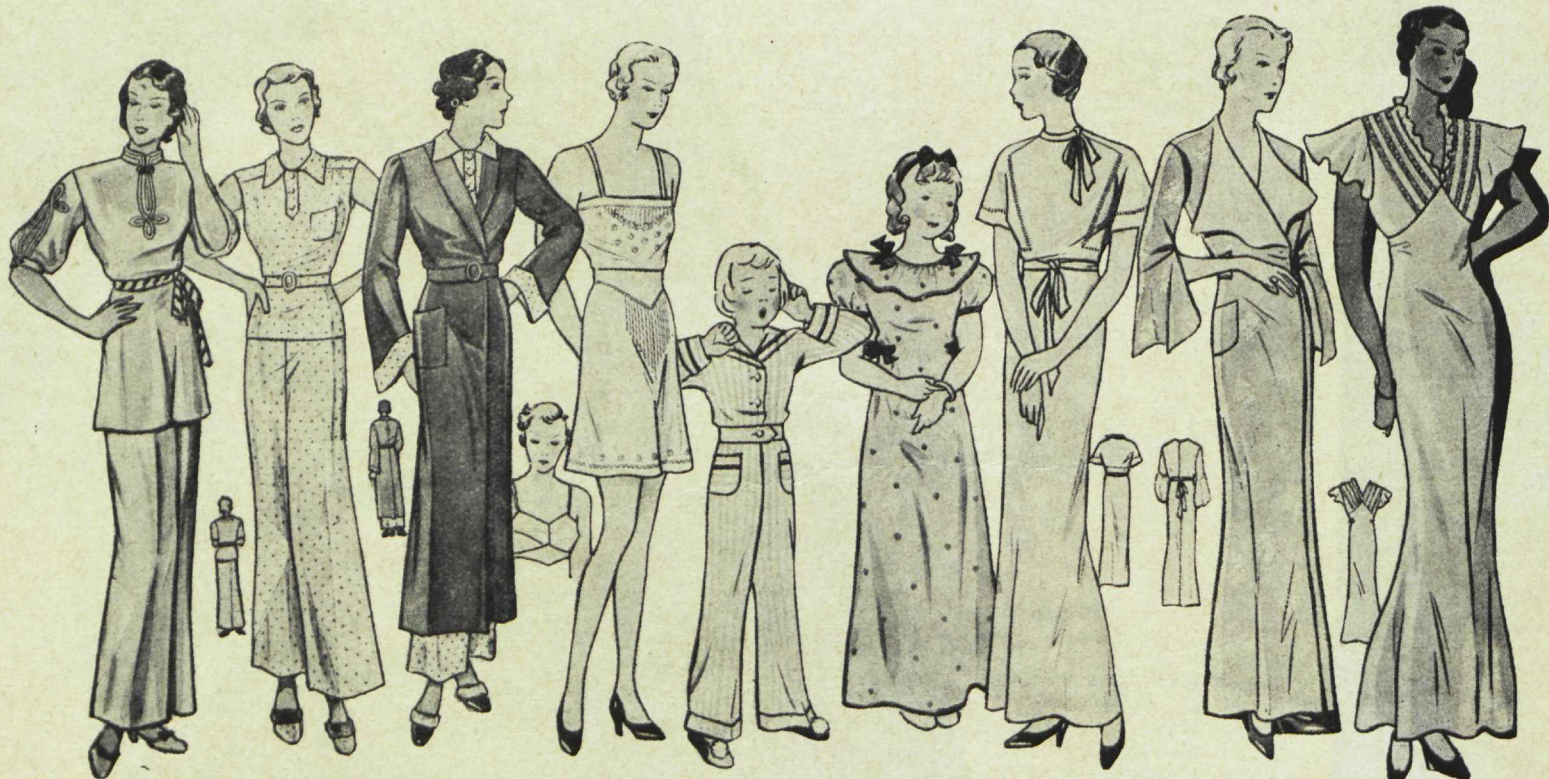
Pluus valgest või pastellvärvilisest hiinakrepist, kerge nägusa tikandiga. Tikitud on tulipunase ja musta kahekordse muline või ka meetrisiidiga. Muster mustri-lehel.

222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234

208. Sportkleit valgest panamast, krae ja taskud punase-valge triibulisest pikeest. Punane nahkvöö.
209. Ruudulisest materjalist suvekleit
210. Moodne suvekleit mustriisest kreatiinist.
211. Kleit imprimeest. Eesolevad voltkaunistused ja vöö on siidpaelast. Huvitavaalõikeline soos.
212. Elegantne kleit siidkrepist. Kaela ja varrukate garnituurid on valgest organdist, äärest kaks korda siidiga läbi tikitud.
213. Moodsalõikeline pikeekleit. Žaboo ja varrukate kaunistus täpilisest krepist.
214. Hele kashamantel. Kinnisel ja varrukail nõorling kaunistused.
215. Suvine õhtukleit mustriisest organdist. Varrukad ja esiosa plisseeritud. Kaunistuseks tume siidpael. Mood sobib ka päevakleidiiks, kui võtta vastav pikkus.
216. Moodne kleit kirjust siidist. Õlapartii krooked on kinnitatud kitsaste paelte- või siidnööridega.
217. Lihtsa tegumoega üleminekuaja õhtukleit suurelillelisest siidist. Kleit mõjub hästi ka ühevärvilisest materjalist.
218. Elegantne õhtujakk mustast taftist. Ümmargune passe pikeneb ees seoseks.
219. Nooruslikult mõjuva ümmarguse kraega õhtukleit. Taga väljalõikel ja kahekordsel soosil nägusad klipsid.
220. Stiilne kleit punktilisest taftist. Pikk tuunika-soos, milline mood vallutab maailma ja sobib igale kujule. Ees nööriustused.
221. Selle nägusa kleidi materjaliks on tumedapõhjaline georgette. Raglanlõikeline passe tihedalt kroogitud puhv-varrukatega annab ilusa õlajoone. Ees lai seos.
222. Kleit väikesele tütarlapsele. Lõige VI lõikelehel.
223. Suvikleit 15 a. tütarlapsele. Lõige II lõikelehel.
224. Volangidega kleit 7 a. tütarlapsele. Lõige III lõikelehel.
225. Suvikleit 2—4 a. tütarlapsele.
226. Mängupüksid kirjust kretongist 2—6 a. lapsele.
227. Rannakleit väikesele tütarlapsele.
228. Supelmantel 2—4 a. poisile või tüdrukule. Lõige VII lõikelehel.
229. Tütarlapse suvekleit.
- 230—231. Kaks tikitud tütarlaste kleiti.
232. Poisikese suveülikond.
233. 4 a. poisikese pluus-püks. Lõige VIII lõikelehel.
234. Ruudulisest puuvillariidest koolikleit suuremale tütarlapsele.
235. Moodne pyjama. Sobib magamiseks ja koduskandmiseks.
236. Ööpyjama punktilisest pesusiidist. Lõige lõikelehel.
237. Hommikumantel ühevärvilisest riidest, kaunistatud punktiliste kätistega. Lõige lõikelehel.
238. Rinnahoidja. Lõige lõikelehel.
239. Särk ja püksid. Kaunistuseks pilu ja tikand. Lõige lõikelehel.
240. Magamiseülikond tüdrukule või poisile.
241. Öösärk suuremale tütarlapsele.
242. Moodne öösärk. Kaunistuseks kitsas pits või käsipilu.

235 236 237 238 239 240 241 242 243 244

245

246

247

248

249

250

251

243. Elegantne hommikumantel kirjust kreongist.

244. Öösärk pitskaunistusega.

245. Suvekleit valgest siidilinasest. Kaunistuseks üksikud õistikandid.

246. Moodne tikitud suvekleit. All lai vöökirja tikand. Mustrit saab 30 s. eest.

247. Nägus suvekleit kitsaste tikandkaunistustega. Muster mustri-lehel.

248. Suvekleit vähese ristpiste-kaunistustega. Muster mustri-lehel.

249. Rikkalik tikandiga suvekleit. Muster saada-val 30 sendi eest.

250. Moodsalõikeline vähese tikandiga suvekleit. Kaelus kokku tõmmatud värvilise paelaga. Muster mustri-lehel.

251. Tikitud varrukatega suvekleit. Mustriks võib kombi-

neerida igasuguseid ebakorrapäraselt laialipillatud õiekesi ja lehti.

252. Sport- või rannakleit valgest panamast. Nööbid punased, vöö kolmetriibuline. Keskel punane, äärtes sinine. Juurekuuluv jakk punane.

253. Moodne rannakleit madrusekraega.

254. Lühikesed rannapüksid ruudulisest ja pihik ühevärvilisest materjalist.

255. Rannapyjama sinisest siidist. Suur valge krae on tikitud, kuid võib valmistada ka ilusast kirjust riidest.

256. Valge rannakleit, kaunistatud rohelisega.

257. Moodne tenniskleit. Garnituuriks kitsas tumesinine siidpael.

258. Ranna- või sportülikond, huvitava ühel küljel oleva kinnisega. Väikesed punased nööbid ja lai nahkvöö.

259. Lihtsa tegumoega sportkleit.

252

253

254

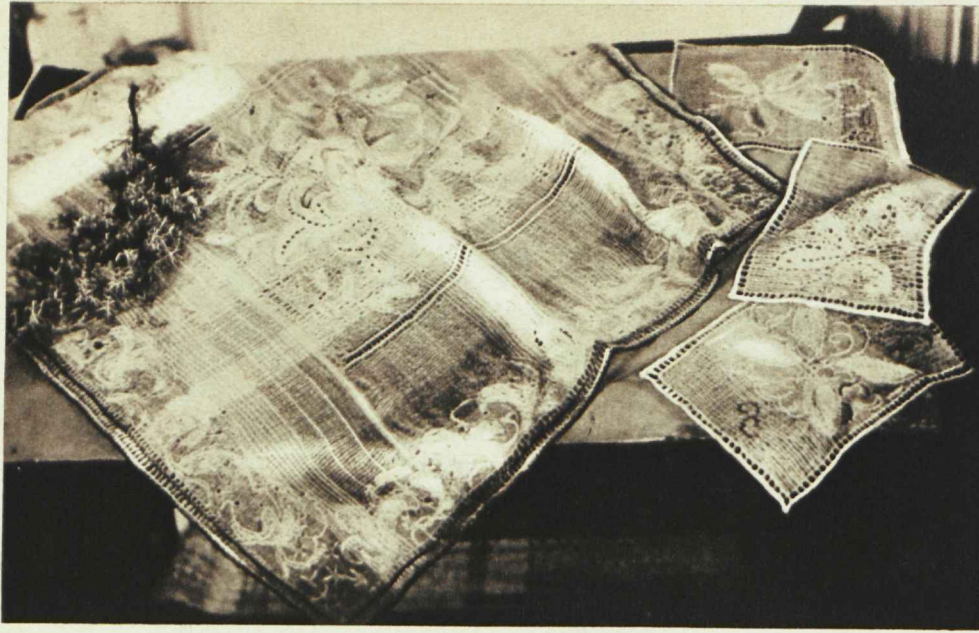
255

256

257

258

259

Moodne kohvilaua garnituur.

(paremal)

4 niit, 3 koelauda.

Lõimeks kalavõrgu niit nr. 6/30 või linane niit nr. 2/20; suga nr. 50/1; 35 sm laiusele linikule käärida 185 lõnga. Väikesed linikud saab kududa 2 tükki kõrvuti. Käärida 4 lõnga valget ja üks lõng beeži vaheldumisi. Koeks on tumepruun, samblaroheline, punane, kollane ja valge. Materjaliks võib olla linane, takune, puuvillane või villane lõng.

Suur linik. Kududa 18 sm tumepruuni ja punast, ½ sm valget, 2 sm samblarohelist ja valget, 1 sm valget, 2½ sm punast ja valget, 7 sm kollast, 3 sm valget, 7 sm punast ja samblarohelist; 3 sm samblarohelist ja kollast, 2 sm valget, 11 sm kollast — keskoht, millest võib tagasiminevas järjekorras samad värvid kududa, kuid soovikorral ka teisiti.

Väikesed linikud (kaks kõrvuti) 6 sm punast ja tumepruuni, ½ sm valget, 2½ sm samblarohelist ja valget, 4 lõnga valget, 2 sm punast, 8 sm kollast — keskoht.

Suurätid. 40×40 sm. Lõimeks läikelõim nr. 2/24 või pleegitud ja värvitud linane lõng nr. 24. Suga 75/2. Käärida: 60 l. valget, 40 l. punast, (Järg lhk. 150.)

Linane kohvilaua garnituur.

4 niit, 4 koelauda.

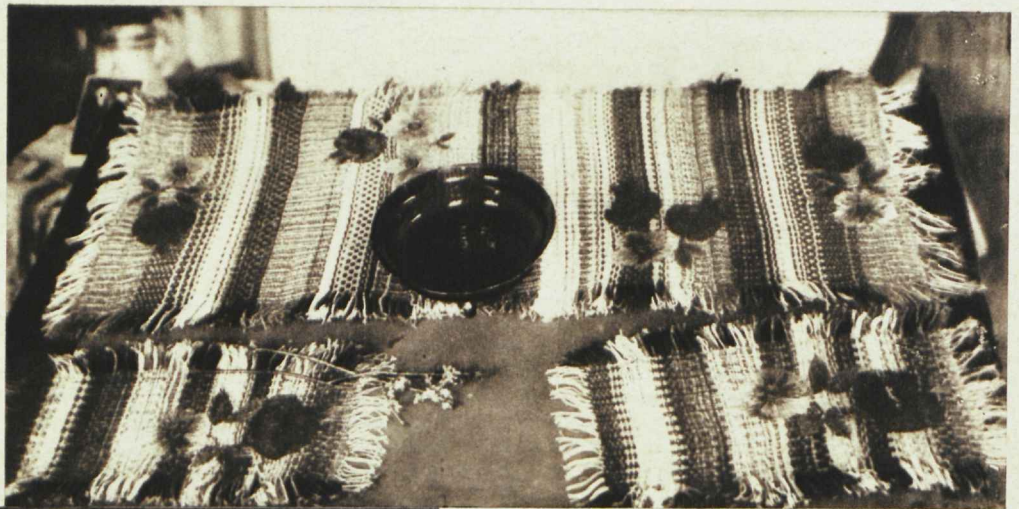
Materjaliks linane lõng nr. 24, suga nr. 90/1. Lõng värvida samblaroheliseks, kollaseks ja oranžiks. Enne värvimist lõng lehelisega hästi läbi keeta, muidu näib värv määrdunud.

Ühe ruutmeetri suurusele linalle käärida: 200 lõnga oranži, 110 l. loomulikku linast, 180 l. samblarohelist, 252 l. kollast, 90 l. loomulikku linast, 72 l. oranži. Koetada samas järjekorras või soovikorral teisiti, kuid mitte kitsaid jooni kududa. Koetades võimalikult hõredalt kinnilüüa — umbes 8 lõnga sm peale. Tihedal rüdel ei saa tikkida ilusat pitsilist pinda.

Suurätid kududa samas kangas 4 tükki kõrvuti. Koetada kahe või kolme värviga, püüdes kududa võimalikult nii, et iga rüüt isesugune oleks. Suuruseks võib võtta 25×20 sm.

Valmiskootud lina ja suurätid äärestada piluga. Pilu abil kinnitada ka ½ sm laiune palistus. Pilutades mitte lõngu välja kiskuda, vaid ainult hõre riie pilupistetega kokku tõmmata. Kitsas äärepalustus üle heegeldada hõredate sämpudega, nagu mustrirehel näha. Rikkalik ja lihtsalt tikitud kiri ilustab lina ja suurätte. Ornamendi piirjooned on eespistes sinise läiklõimega õmmeldud. Et linalle pitsilist muljet anda, tulevad piirjoone pisted tugevasti kinni tõmmata nii, et hõredal rüdel väikesed augud järele jäävad. Lehe pind on valge või kollase läiklõimega läbi nõelutud. Augud (mitte sisse lõigata, vaid ainult ümmarguse pulgaga pista) on kollased, sinised või valged. Tikandi muster ja kudumise kiri mustrirehel.

Vanda Johanson.

Lina villase tikandiga.

(all.)

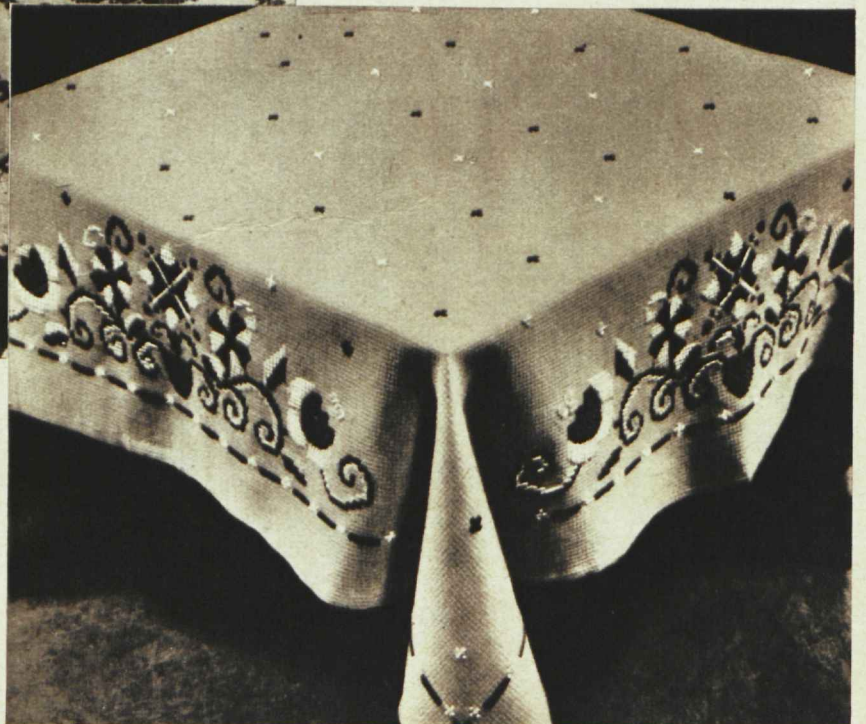
Lina suuruseks on 124×124 sm. Lina materjaliks võib olla loomulikku värvi linane või kreem puuvillane. Muster on tikitud zephirvillasega. Värvideks on rukkilillesinine ja kollane. Muster tikitakse 7 sm äärest kaugele. Üksikud tähekesed on õmmeldud ebakorrapäraselt üle kogu pinna. Muster mustrirehel.

Nelinurkne laudlina ristpiste tikandiga.

(ülal.)

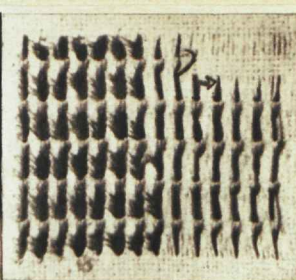
Lina koosneb 9-st 30 sm² suurusega ruudust. Materjaliks võib olla kas jämedakoeline linane või puuvillane riie. Tikitud on ainult ühe värviga, käesoleval juhul sinisega. Lõngaks perlee nr. 8. Üksikud ruudud on kokku heegeldatud samavärvi perlee nr. 5-ga. Ruudud äärestatakse esiteks kitsa palistusega ja heegeldatakse üks kinnissilm riide ääresse, siis 3 õhusilma ja nii korduvalt edasi. Ruutude kokku heegeldamine toimub järgmiselt: 2 õhusilma, mis 1 kinnissilmaga kinnitada vastasruudu ääre heegeldamisel 3 õhusilmast moodustatud lüügu, siis jälle 2 õhusilma ja 1 kinnissilm teise ruudu äärde kinnitada, nagu eelpool tähendatud jne. Siis äärestatakse lina väline äär veel väikeste sämpudega. Muster mustrirehel.

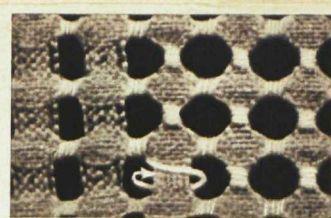

Pilukaunistusega voodipesu.

Piluks tõmmatakse välja 6 lõnga. Üksikute motiivide juures aga tõmmatakse välja 4 ja jäetakse vahele samuti 4 lõnga. Vahed põimitakse üle märknüti nr. 25-ga, nagu kõrvaloleval tööproovil näha.

Voodipesu pilunotiivide tööproov.

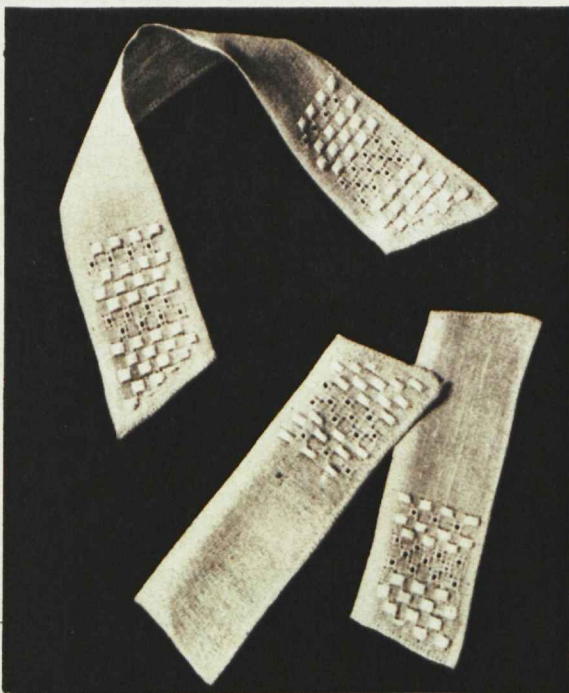

Tööproov linasele pluusikaunistusele.

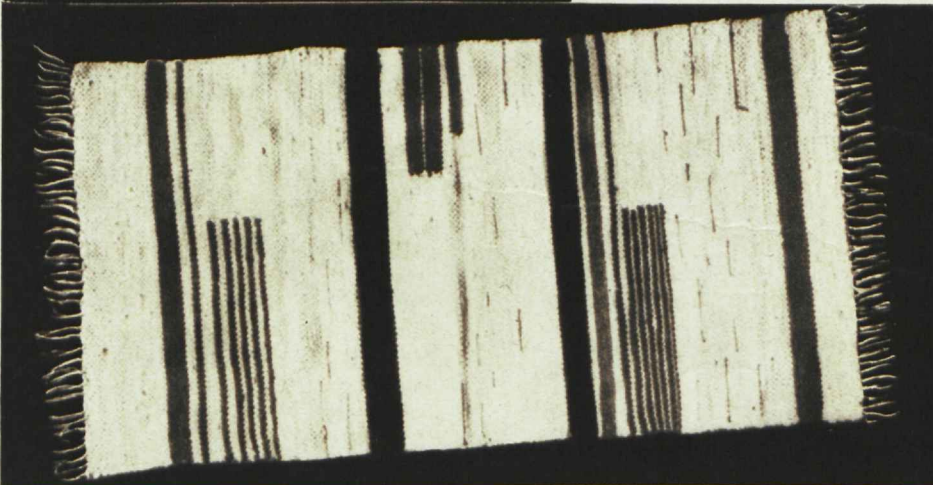
Pilukaunistusega linane pluus.

Pluusi võib valmistada valgest või mõnes pastelltoonis linasest riidest. Kaunistuseks tõmmatakse välja 4 lõnga, jäetakse vahele 8 l. jne. Põimitakse valge kunstsiidiga read mõlemas sihis läbi, keerutades ümber kolm korda, nagu näha üleval proovil. Vöö on pluusil ainult ees, selg kukub vabalt.

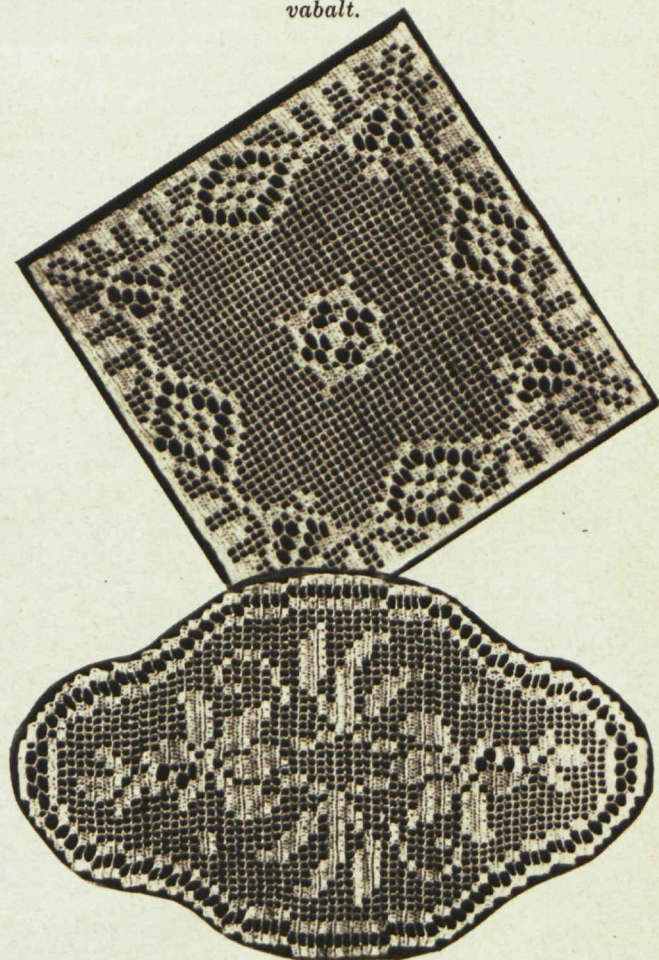
Tikitud krae ja kätised.

Antud garnituur on valmistatud valgest linasest riidest ja tikitud perlee nr. 5-ga, nagu näha juuresoleval proovil. Töö lihtne, kuid suurepärase kaunistus igale päevakleidile.

Kootud vaip.

Vaiba suuruseks on 70 x 134 sm ja materjaliks vanad trikoo- või riide-ribad. Värvideks: beež, sinine, hele- ja tumepruun. Vanad esemed lõigutakse 2 sm laiusteks ribadeks ja õmmeldakse kokku. Lõimeks ülesvedada 140 lõnga 1/2 sm vahedega. Kududa antud mustri skeemi järgi, kus iga ruut vastab 1 sm. Algusesse ja lõppu jäetakse kuni 10 sm pikad narmad, mis pärast sõlmitakse kokku 4-ja kaupa.

Kaks heegeldatud motiivi.

Antud motiive võib kasutada voodipesu kaunistuseks ja ka mujale, näit. laudlinale jne. Heegelmustrid on muustrilehel.

Moodne kohvilaua garnituur

Algus lk. 148.

400 l.: 2 kollast ja 2 valget, 40 l. punast, 60 l. valget. Niitada kahele niiele ja kududa labase kangana. Koeks linane lõng nr. 24. Lõng pleekida ja siis kollaseks ja punaseks värvida. Koe värvide järjekord samane, mis käärides. Valmis-koetud esemed tikkida. Õiemotiivid mustri-lehel.

Kes soovib kududa ka kohvikannu soendajat, siis võib seda teha linikute kangas.

Suurus 35 sm. Kududa 12 sm punast ja t.-pruuni, 1½ sm samblarohelist, 2 sm valget, 2 sm punast ja valget, 3 sm valget, 2½ sm punast ja samblarohelist, 3 sm kollast ja valget, 2 sm samblarohelist ja kollast, 12 sm kollast — k e s k k o h t, teine pool samuti.

Kui seletuses on näidatud 2 värvi, siis võib neid kududa ebakorrapäraste laiustega triipudes.

Motiivide tikkimiseks võib tarvitada samu lõngu, millest riie kootud. Heledal pinnal täita punasega ja tumedal pruuniga, võttes veidi ka kollast ja rohelist, et nad liiga teravasti esile ei tule. Linikute ääres on narmad, kuid võib ka värvi-line niplispits valmistada.

Vanda Johanson.

NÄGUS IIRIPITSIST RÄTT.

Rätt on heegeldatud tumedast villasest lõngast, õied ja lehed mitmevärvilised. Narmad heledad. Rätti mustrit ühes valmisheegeldatud motiivproovidega saab toimetuses 75 s.

V.öö

Mis oleks mood vööta? Riie langeks lahtiselt juhuslikkudesse voltidesse õlgadelt jalgadeni. Koos riietuse ilmu-misega ilmus ka esimene vöö.

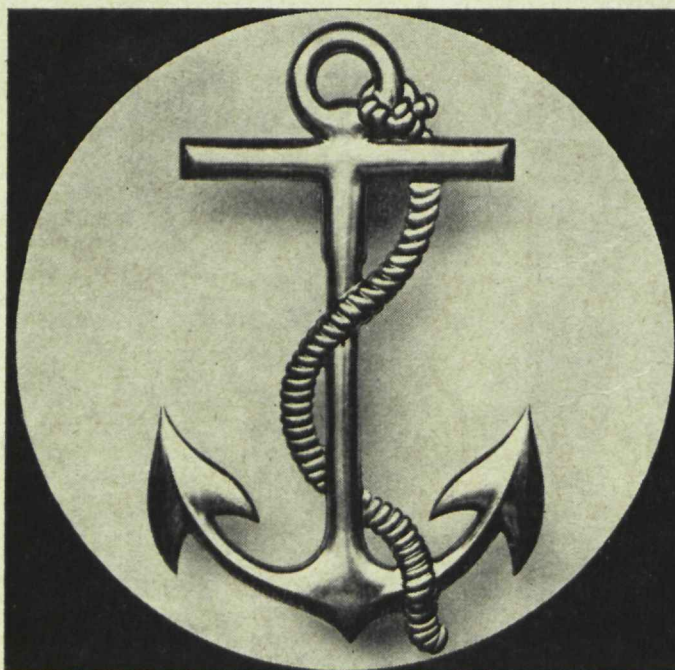
Algul oli ta veel peidetud egiptlannade ja kreeklannade peenevoldiliste rüüde alla, riiet ainult rinna alt või puusade kohalt raffides. Taas leiame teda ilusate naiste juures, kes seisavad gooti katedraalide juures Euroopas. Veel ikka on rüüd voldilised, ent juba on kitsas vöö üle puusade nähtav, milline korraldab riide voolavat langust. Samal ajal kandsid vaimulikud kirikutes laiu mantleid, mida hoidis koos kividega kaunistatud vöö, suletud lukkudega, nagu neid tänapäevgi kasutatakse. Selliste vööde külge kinnitati mõök. Nüüd püüti mehelikku vööd ka praktiliselt kasutada. Veel hoiab ta voldilist üleriiet kokku, kuid maalidel, aastate 1400—1500 vahel, kannab Joosep põgenemisel Egiptusesse nahkvööd avara, külge nallitatud taskuga. Hommikumaa karjased ja pühakud on täpsalt nii varustatud. Mood, mis aastakümneid täieneb, rikkalikumaks muutub, kaunistas Itaalias kalleid brokaate kitsaste, kullaga põimitud ning kalliskividega ehitud vöösid. Vanadel altaripildidel leiame palvetajaid riietatud tolleaja uuema moe järgi. Nende laiad vööd on kuldsete vappidega tikitud ning rikkalikult kaunistatud. Kitsaste paelvööde küljest ripuvad alla väikesed pärlitega õmmeldud taskused. Nahkrihmakeste külge on kinnitatud võtmekimp ning õrnemaid rüüsid Veenusel, Lucas Cranachi järgi, hoitakse koos juveelide-vööga, milline kordub kaelapaelana. Ka tikitud monogrammid polnud haruldus.

Vöö kaob seelikute üha avaramaks muutudes. Ning

saabub aeg, kus ta on üsna kõrvale tõrjutud. Vaevu aga hakkab siluett kaduma, seelikud kitsamaks muutuma, talje enam esile tungima, muutub ka vöö jälle vajalikuks. Ta saavutab isegi sellise võimu, et muutub pidevalt kitsamaks ja kitsamaks. Ta üsna piinab naisi, sunnib neid peenemaks ja peenemaks jääma ning hoolib vähe üha ümaramaks muutuvaist puusadest. Ent ühel ilusal päeval sunnitakse teda lihtsalt taanduma ning ei tohi nüüd järgnevail reformkleitidel üldse esineda. Siis vööta ta laiana ja tõsisena meie üliühikesi kleite, kuni sport muutis Euroopa naisi saledaks ja sirgeks, kui mood jälle ilusaks ning loomulikuks muutus ning vöö lõplikult oma õige koha saavutas.

Täna ei taha me temast enam loobuda. Tugevast nahast tehtult pehmendab ta üleminekut särkpluusilt seelikule ja sportpükstele. Nööbituna leiame teda päevakleitidel, õhtukleitidel ning lõpuks ka öösärkidel. Pärastlõunakleitidel kannab teda siledast mustast lakist, ees ovaalselt laienev ning taga kitsamaks muutuv. Ka sametist või ripspaelast, hõbepandlaga kooshoitult, lilledega või kirjude nööpidega kaunistatult.

Meie armastame teda, kuna ta näitab, et me oleme saledad ning kuna ta kandmise läbi vana kleiti saab muuta uueks. Meile meeldib ta nii kitsana, et võime korraga kolme kanda ning nii laiana, kui ta meile sobib. Ta tohib olla kalevist, nahast, pergamendist, värvitud kummipaelast, puust, pähkli-koorest ning paljust muust. Kui ta vaid ilus olles meid ja teisi rõõmustaks.

ANKUR

TIKKIMISLÕNG ON PARIM

RIIETE KORRASHOIUST SUVEL

On tarvis suurt hoolitsemist, kui tahame säilitada suveriiete õhulist värskust ja eeskujulikkust puhtust. Tasu selle vaeva eest leiame nooruslikus ja rõõmsas enesetundes, mille saavutame plekkideta, värskesse kleiti riietudes.

Pea kõik riided, mida suvel kanname, on pestavad. Mitte ükski lihtsad kodu-, vaid ka tänava-, pealelõuna- ja õhtukleidid. Ka suure elegantsi juures on võimalik olla praktiline ja kokkuhoidlik. Tekstiilvabrikud toodavad kortsumisvaba, kergelt pakitavate riietena, milliste värvid on pesu- ja valguskindlad, tõelisi imesid. Hästi pakitud riideid võib tänapäeval otseselt kohvrast võetult selga panna, kui neid veidi raputada ja käega silutada.

Tähtis on ka kleitide hoolikas ülesriputamine. Kõige soovitatav on kleite riputada ületõmmatud riidepuule, millelt nad ei saa libiseda. Heledaid siidikleite, üldse kõiki tundelisi esemeid kaitseme peale selle veel katetega. Metalliga läbitõttatud riided peavad omama musta katte, mis neid kaitseb oksüdeerimise eest. Hõbe või kuld õhtukingi, taskuid ja teisi selliseid väikseid esemeid mähkida musta siidipaberisse, milles nad säilitavad oma läike.

Valget peeti varem kõige tundlikumaks värviks. Tänapäev, kus riided end nii hästi pesta lasevad, eelistatakse seda suvelikkum värsket ja jahedat värvi kõige praktilistest materjalidest: sport- ja reisikleitideks, ennelõunaks, pärastlõunaks ning viimasel ajal ka õhtuks. Valge linane king näitaks on praktilisemad suvekingi, mis üldse olla võib: kerge, jahe, odav ning igapäevase ülemäärime järele alati eeskujulikult puhas. Kriidikivist, mille hind on võrdlemisi väike, jätkub terveks suveks. Puhastamisel tõmmatakse king liistule, millisel ja võimalikult heleda päikese käes lühikese aja jooksul kuivab. Valget seemisnahka puhastatakse pulbriga või vastava vedelikuga.

Sukad saavutavad suure vastupidavuse, kui neid pärast igakordset tarvitamist pesta seebihelbe vees. Praktilisele kuivamispuule pingule tõmmatult säilitavad nad ilusa kuju ja kuivavad uskumatult kiiresti.

Ka ihupesu, milline nüüd enamikus on ilusast kunstsiidist, vajab sagedast pesemist, kuna ta muutub kergesti rabadaks higi sisse kuivamisel. Sama on maksev ka puuvillase ja linase riide suhtes.

Neid tuleb pesta leiges vahutavas seebivees ning niikaua leiges vees loputada, kuni vesi täiesti selgeks jääb. See nõue on tähtis ka sukade pesemisel. Seebi jäänused nõrgendavad riidekiusid ja ainult hästi loputatud ese näib tõeliselt puhtana. Sama on maksev suviste pluuside, sallide ning kunstsiidist kleitidegi kohta. Kuivamist peab kiirendama eriti mustriiliste, mitmevärviliste riiete puhul. See sünnib, kui loputatud esemed rullida puhtasse rätikusse, kõige soovitatav hästi imevasse froteerätikusse. Siis toimub õhu käes kuivamine ruttu. Kõiki kunstsiidist esemeid triikida poolniiskelt, mitte liig kuumal rauaga vasemalt poolt.

Pesusiidist pluusidega käituda samaviisiliselt. Ainult kuivatamisel laotada üle õhuke valge rätik, kuna nad muidu kergesti kollaseks muutuvad.

Värvilistel pesusiidist pluusidel ja kleitidel, mis sagedase pesemise tõttu veidi pleekunud on, värskendada värvi viimasele loputusveele veidi värvi lisandamisega.

Ka sel suvel kanname meeleldi linast. Kui tahame teda pärast pesemist hästi läikivaks saada, siis loputada keevas vees ning triikida, pärast froteerätikusse mähkimist, kohe väga palava rauaga paremalt poolt.

Kare n. n. „kodukoitud“ linane, nagu neid sageli jakki-

deks tarvitatakse, ei vaja üldse triikimist, kui jakki riputada roostevabale puule, talle õiget kuju andes ning õhu käes kuivatades. Vee raskuse tõttu (jakki ei väänata seesugusel korral üldse välja) tõmbub riie täiesti sirgeks ja siledaks ning omandab kuivades laitmatu kuju.

Iga kostüüm vajab vastavaid täiendusi, mis peavad sobima nii värvilt kui materjalilt. Tänapäeva moodide tõttu sisaldab meie kapp palju enam piasasju kui kunagi varem.

Neid ülevaatlikult, korralikult ja hetkeliselt käepärast olevana korraldada, ei ole alati nii kerge. Kapiuste siseküljele võib igasuguseid abikonstruktsioone teha, nagu hoidjaid vöödele, sallidele ja teistele piasasjadele. Kretongiga ületõmmatud papiribade abil võib omakorda kummuti sahtleid alajaotada. On olemas ka väga ilusaid, praktiliselt jaotatud karpe kinnastele, sukkadele jne. Viimaste kasutamine ei hoiaks üksi siledana neis olevaid esemeid, vaid aitab omanikku ka kiiresti riietuda, kuna ta teab, kus iga ese asub. Sageli leidub selliste karpide jaoks ruumi kapi ülemisel riiulil, kui kübaraid asetada osalt kõrgematele, osalt madalamatele kübara varnadele. Iga kübar peab omama talle sobiva varna, kui tahetakse hoida alles õiget vormi. Sageli peab kübara põhja veel siidipaberiga täis toppima, et kude, juhul kui ta on liig lõtv ja järelandlik, ei painduks. Säärasel korral peab tugi olema nii madal, et kübara põhi ei moonduks oma raskuse tõttu. Kõiki neid olukordi peab hoolikas naine oma kübarate paigutamisel silmaspidama.

Kunagi mitte kübarat, kingi, riideid tolmuselt kappi visata!

Kübarateriilil olgu alati varuks pintsel kübarate puhastamiseks. Riideharjad hoitagu kapiukse siseküljel.

Liig palju harjata ka ei tohi, kuna see kahjustab kude. Taft näiteks ei kannata üldse harjamist. Tolm asub ta siledal pinnal nii lahtiselt, et teda saab kergesti eemaldada puhta rätikuga.

Puhastatud esemeid on hiljem tarvis õhus tuulutada enne kappi tagasi paigutamist.

Kui kleidil on plekk, siis teha enesele seaduseks, seda mitte vanaks minna lasta, vaid niipea kui võimalik eemaldada.

Soovitatav on kleite mitte läbisegi kappi riputada, vaid gruppideks: sport-, tänava-, pealelõuna- ning õhtukleidid. Sealjuures hoidutakse ebavajalikest otsimistest ja edasitagasi liigutamistest, hoides ühtlasi asju.

Pole mõtet suvel kõiki talveesemeid kappi riputada ja vastupidi. Riideid, mida kuude viisi enam ei vajata, mähkida kõige koidekindlamini ajalehpaberisse.

Et hoida hääd korda, peab igat nurgakest korteris õieti kasutada oskama. Sageli on aknalaua all ruumi küllalt, et sinna teha väikest kapikest, kuhu palju asju paigutada saab, millistele muidu kohta ei leia. Näiteks esemed, milliseid ei tohi rõhuda, nagu: lilled, loorid, žabood, palju garnituure. Ka kingi võib sellistes improviseeritud kappides hästi alal hoida. Iga liistule tõmmatud paar paigutada kingakarpi, millisele kinnitada papist sedelike sisu tähendusega. Nii leitakse kiiresti ja õieti, mida hetkeliselt vajatakse. Ka sahtleid võib säärase etikettidega varustada, mis suurel määral kergendab otsimist.

Kindaid asetada sahtlitesse pikkuse ja otstarbe järgi. Väikesi parandusi kohe teha. Paljukantud kinnastel kortsunud ilme kõrvaldada mitte väga palava rauaga läbi siidpaberi triikides. Nad näivad hiljem nagu uued. Iga kindapaar mähkida eraldi enne ärapanekut siidpaberisse.

N. K.

„Deniit“

NIITIDE
ERIKAUPLUS

RAEKOJA PL. 13 TEL. 468-47

EESTI KÄSITÖÖ

KUNSTIHOONE, VABADUSE PL. 8

Mööbliriie, ukse- ja aknaeesriid, käsilööd, daamide pesu jne.

- ELEGANTSSED JALANÕUD
- HOOAJA UUDISED
- TELLIMISED

„EELTE“

Tallinnas, S. Pärnu 46,
kino «Kungla» vastas.

RIINA, dr. Peterhoffi
tütar Tartust.

REIN, arhitekt A. Kirsipuu
poeg.

TIIU, pangaametniku
Kruusi tütar Tartust.

ANTS MERISTO
Pakverest.

ERIKA, R. Tohver & Ko esind. J. Sireli tütar Tartust.

LILIA KURTNA Udevalt.

EEVA, tahuomanik Ed. Käo tütar
Võrumaalt.

LUULE, kino- ja filmitegelase
Eugen Võhrmanni tütar
Tallinnast.

LEO, dr. M. Ora-Jannseni poeg
Tartust.

Terve uni

Õieti magamine on meie tervise säilitamise peatingimusi. Ei ole ükskõik, kus ning kuidas me väsinult puhkama heidame pärast pingutavat päevatööd.

Magamise teel vabastame end väsimusest ning ammutame uut jõudu järgmiseks päevaks. Seda saavutame ainult siis, kui õieti magame. Ainult siis osutub öörahu meile uue jõu ammutamise allikaks.

Esmalt vaatleme oma magamistoa seadeldist. Kui vähegi võimalik, paigutame ta hommiku poole, nii et hommiku-päike meid ärataks ning ta kiired kogu ennelõuna kui ka varasel pärastlõunal meie toa igasse nurka tungiksid. Iga magamistuba vajab niipalju kui võimalik valgust, õhku ja päikest. Seepärast kevadel ja eelkõige soojal suvel aknad avada!

Nüüd veel paar sõna otstarbekohasest voodist. Palju leidub veel vananenud sulgvoodeid vedrutavate madratsitega. Terve une jaoks on aga parem, kui madrats on kõva ja rahulik. Jatkub lihtsaist traadipõimikuistki, mis on elastsed, kerged ja puhtad. Voodivaip peab tervel inimesel olema õhku läbilaskev ja kerge. Lihtne ja kergelt villaga täidetud vaip rahuldab täiesti. Eriti külmal talvapäeval võib jalgade kohale paigutada väike sulevaip, et jalad ei külmetaks. Ka peapadi ei tohi olla paks ega pehme. Lame hobusejõhvist padi sobib parimini peapadjaks. Ning nüüd veel üht: hoolitsege patjade ja vaipade küllaldase õhutamise eest.

Ka öösel tuleb alati värske õhu juurdepääsu võimaldada. Seepärast akent mitte tihedalt sulgeda! Mõelda, et hingame ka magades! Õhk tarvitatakse ära ning me oleme sunnitud sisse hingama vana, mittepuhast õhku, kui me ei hoolitse värske õhu juurdepääsu eest. Talvel jätkub akna veidi praokil olekust. Kevadel võib pilu päevpäevalt veidi suurendada, kuni kesksuvel kogu aken avatud on. Enesestmõistetavalt peab voodi asuma nii, et me ei saaks õhku otseselt. Vastand juhul paigutame väikse varju voodi ette. Veelkord olgu toonitatud: et uni oleks kosutav, peab värske õhk sisse pääsema.

Õieti magades ei ärka me hommikul kunagi suure väsimustundega, nagu oleksime alles äsja voodisse heitnud. Me tunneme end värskena ja sukeldume voodist hüüpates rõõmsasti uude päeva!

Kümme minutit kosmeetikat

Läiketa juuste ja tuhmide, väsinud silmade elustamiseks ning kortside vältimiseks suu ümber tehke järgmist, mis aitab kiiresti. Esmalt kaks minutit põlvepainutust ja võimlemist õige hingamistehnikaga. Siis ruttu tuši alla või hõõruda külma vette kastetud käsnaga kaela, õlgu ning kukalt. Märg rätik hoida minut aega kuklal, misjärele tugevasti froteerida. Vastavad kohad muutuvad punaseks, kuid see möödub pea. Kummelid panna kuuma vette tõmbuma, milles pärast kurnamist niisutada rätik. Viimane asetada väljaväänatult näole, et soojad aurud tungiksid pooridesse. Mõne minuti pärast niiskus vatiga ära tupsutada, nahka sõrmeotstega kloppides masseerida ning rasvase kreemiga sisse hõõruda. Veidi aja järele kreem vatiga eemaldada ning nägu puuderdata.

Säärase lühikese hoolitsuse läbi olete pea värske ja elavaimeline. Kui teil on looduse poolt juba palgedel puna, siis minki panna õige mõõdukalt. Viimast peab oskama! Laia nägu võib minkida ainult põseluudeni. Kitsa näo juures alatakse põskedele külgedelt ja suundutakse põseluudeni. Huulte minkimisest pigemini loobuda, kuna see võib kergesti mõjuda eemaletõukavalt.

Kui tahate õhtul peale päevast tööd väljuda, siis pidage silmas eelpool käsitletud võimlemist ja hõõrumist. Lisaks viige näole umbes kümneks minutiks munavalget või piima ja jahu segu, milline eemaldada sõrmeotstega kloppides. Järgnevalt määrige kergelt sisse rasvase kreemiga. Lõpuks puuderdate, pange üsna vähe puna huultele ning lamage veerandtundi võimalikult hämaras ruumis, mitte kõneldes ega lugedes. Teie hämmastute tulemuste üle.

Raske on omada alaliselt sõbralikku nägu, kui koormavad mured. Elu nõuab, et me ei laseks meeleoludel enese üle valitseda. Hingeline löödud olek ning halb tuju ilmneb selgesti näost — suunurgad tõmbuvad alla, laup läheb kupra. Kes allub sageli niisugustele meeleoludele, omandab pea ebameeldivaid tagajärgi. Ei tohi ka säärase meeleolu juures karta peeglisse vaadata — usun, me teeme pea teise näo, kuna muidu kardame iseend. Ärritumine ja vihastumine on suurimad vaenlased naistele, mis lühikese ajaga muudavad

inetuks. Õnnestunud muutuse saavutame, kui rõõmsa meeleolu poolt esile kutsutud välise iluga rahulolu laseme kiirgada jälle tagasi meie üldisele meeleolule — ringvool, millesest enesele parimat kujutleda ei või.

Tervislikust kehatreeningust

Keha paindumus, elastsus ja kergus on iga inimese edu pandiks. Kehalise täiuslikkuse eelduseks peab keha majapidamises valitsema ühtlus ning harmoonia. Kui tahetakse olla terve ja elus midagi saavutada, siis peab selle hääks ka midagi tegema. Ka parim masin vajab aegajalt õlitamist, kui ta peab jooksuma kergelt ja häireta! Mida masinale õli, seda inimesele sportlik treening.

Just nüüd peaks mõtlema seesugustest asjadest, kuna paistab juba soojendav päike taevas ning me võime minna välja loodusesse oma keha sportlikkude mängudega õhus terveks vannitama. Tuleb rahuldada seda igatsust, mida meie keha jälle päikese ja õhu järele tunneb. Seepärast peame nädala lõpul veetma oma vaba aja kasulikult looduses sporti harrastades, mis hoiab meid painduvana ja tervena ning annab tööjõudu kogu nädalaks. Siin võidakse võibolla vastu vaielda ning öelda, miks vajan ma veel sporti, kuna kogu nädal oli liikumist küllalt. Seepärast vajan nädala lõpul vaid rahu.

Rahu peab teil ka olema, kuid ühtlasi vajate ka õiget sporti päevatöö ühtlustamiseks. Keha, mis päev päeva järele omab sama tegevuse, peab end ka sportlikult välja töötama. Järgmisel päeval omatakse võib-olla veidi muskli-valusid, ent see on vaid alguses nii. Kui tehakse järjekindlalt kehatreenimist, siis tuntakse pea, kui palju jõudu ja rõõmu sport meile kingib.

Nädalalõpu väljasõidu kohtadeks valida mahlaseid rohelisi aasu, vaikseid metsi, mõnusat randa. Asuda matkale juba varasel laupäeva pärastlõunal. Pühapäeval joosta piki mereranda või läbi ilusate aasade ning metsade, millele järgnegu kirju rida sportlikke mängu. Igaüks otsigu enesele spordiala, mis talle kõige enam meeldib. Harjutatagu kuulitõukamist, odaheitmist ja korraldatagu lõbusaid mängu meditsiinipalliga, milline suurepäraselt tugevdab rinna- ja käelihakseid. Veelähedus tingib muidugi esikohale ujumise ja sõudmise.

Nii möödub laupäeva pärastlõuna ja pühapäev spordi ning lõbusate võidumängudega. Linna tagasi pöördudes on ammutatud uut jõudu ning energiat igapäevaseks tööks. Sportlikult veedetud nädalalõpp olgu kevade ja suve deviis.

Aiavilja toite- ja raviväärtusest

Juba vanaaja rahvas tundis aiavilja toite- ja raviväärtust. Hippokratose käsk, meie toit peab olema ühtlasi ka ravim ning meie tervendamisevahendeid tuleb otsida aiaviljast, hakkab end taas läbi lööma. Roomlaste valitsejatega tulid ka rooma kultuurtaimed meie esivanemate juurde. Mõningaid taimi tunneme veel varematest aegadestki. Üks vanemaid taimi on

s i b u l,

mida kirjeldab Homer juba Odysseuses. Ka Ilias kõneleb temast. Juba siis tunti sibula kõrget tervislikku väärtust. Ta oli paljukasutatud vürtsaineid. Sibul aitab seedida ning on ühtlasi suure fosfaadi-sisalduse tõttu parim närvitoitaineline vaimliselt töötajatele. Sibula mahl on vanarahva abinõu kõha ja juuste väljalangemise vastu.

K u r k

on samuti vanim kultuurvili. Ta puhastab vanarahva usu järgi verd. Nüüd teame, et arvatavasti ta kõrge vitamiin C sisaldavus ja suur baaside ülekaal õigustasid seda arvamist. Väliselt tarvitades hoolitseb kurk puhta, läbipaistva naha eest. Kiiresti kasvav, palju toitaineid vajav kurk on alati viljarikka maa tunnuseks. Ta nõuab nagu rediski sügavat pinda.

R e d i s

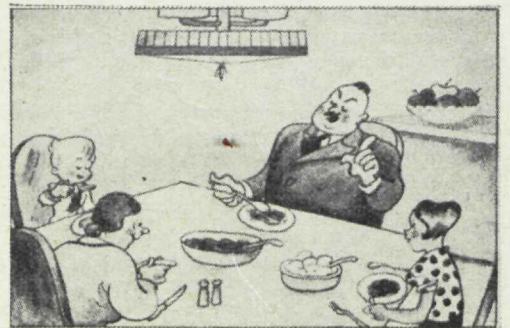
tuletub ladinakeelsest sõnast radix = juur, milline on eriti mereredisel tugevasti välja kujunenud. Redisemahla tarvitati vanasti seespidiselt paljude hädade, nagu kõha, kõhulahtisuse, kahvatustõve, neeruhaiguste, kollatõve jne. vastu. Väliselt oli ta mõjuvaks vahendiks tedretähtede kõrvaldamisel.

M ä d a r õ i g a s

suurendab uriini eritumist. Väliselt võib teda tarvitada nagu sinepit mähisteks suurte lokaalsete liigestevalude, ishiase ning hambavalude puhul. Mädarõika-äädik kõrvaldab tedretähti ja maksaplekke.

Katsetage meie köögiga

Piimaga keedetud kala.

1 kg. ahvenaid, 2 kl. piima, pipart, 1 sibul, 2 spl. võid, soola.

Või pruunistada sibulaga ja kallata piim juurde. Lisada maitseained, lasta keema minna, ning lisada siis kalad. Keeta kuni kalad pehmed, tõsta liuale, keeta kastet veel veidi paksemaks ja valada läbi sõela kaladele. Süüa kartulipudrugaga.

Täidetud latikas.

2 kg. latikat.

Täitmeks: 2 muna, 4 spl. koort, 1 tl. sidrunimahla, 1 tl. peen. peterselli, 1 spl. võid, soola.

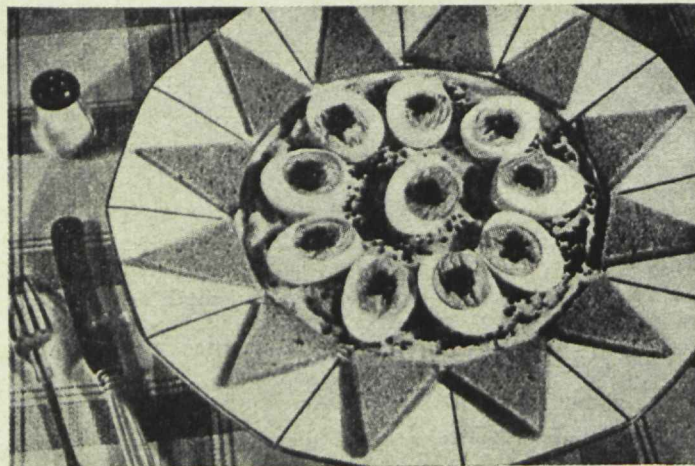
Küpsetamiseks: 25 gr. võid, 2 spl. riivsaia või jahu.

Kastmeks: $\frac{1}{2}$ kl. hapukoort, 1 spl. jahu, 1 kl. vett või lihaleent.

Kala puhastada ja lahutada luudest, riputada üle soolaga. Täitmeks kloppida munad, lisada maitseained ja lasta keedunõus tasasel tulel segamata paksuks minna. Jahtunult täita kalasse ja õmmelda kinni. Panna võiga määritud pannile, asetada kalale võitükikesi peale ja küpsetada ahjus pruuniks. Määrida üle võiga, riputada riivsaia ja lasta küpseda. Valminult tõsta liuale. Samal pannil valmistada kastme jaoks antud ainetest kaste. Süüa kartulite ja mõne värskesalatiga.

Munad mäerõikamajoneesi ja röstitud saiaiga.

Kõvakskeedetud munad lõigatakse pooleks. Asetatakse vaagnale ühes röstitud saiaaviiludega ja mäerõika majonee-

Munad mäerõikamajoneesi ja röstitud saiaiga.

sigaga. Majonees valmistatakse järgmiselt: riivitud mäerõikale lisatakse veidi soola, suhkrut, peenendatud lauku ja hapukoort.

Räimesupp.

1 kg. värsked räimi, $2\frac{1}{2}$ l. vett, $\frac{1}{2}$ l. piima, 3—4 spl. hapukoort, 2 sibulat, 3 spl. jahu, $1\frac{1}{2}$ l. kartuleid, pipart, loorberit.

Värsked räimed puhastada, pesta, tükkideks lõikuda ja veidi soolata. Peenendatud sibulad ühes maitseainetega keema panna. Keeta kuni 15 min., siis lisada kartulid ja piimas lahustatud jahu. Kui kartulid pehmed, lisada kalatükid ja keeta läbi. Leemevaagnasse asetada peenendatud lauku või tilli ja hapukoort. Supp peale valada.

Peenemaitseline spinatitoit.

1 kg. spinatit, 150 gr. võid, veidi soola, riivitud ingverit, 4 keedetud muna, 30 gr. jahu, $\frac{1}{8}$ l. lihaleent või vett, 2 supilusikatäit peenendatud sinki.

Pestud spinatid hakkida kaunis jämedalt ja hautada 100 gr. võiga pehmems. Maitsestatakse soola ja ingveriga ning täidetakse hästimääritud vormi. Munad asetatakse pooleks või neljaks lõigatult peale. 50 gr. võist, jahust, singist ja lihaleemest valmistatakse paks kaste ja valatakse üle. Peale riputatakse veidi riivitud juustu ning mõned võiraasukesed. Küpsetatakse 15 min. kuumas ahjus.

Täidetud maks.

Terve sea- või vasikamaks puhastatakse nahast ja lõigatakse keskelt lapiti sisse, et ääred kokku jäävad ja nagu tasku moodustavad. Pekikuubid pruunistatakse ühes peenekshakitud sibulaga, lisatakse üks piimas leotatud prants-sai, 2 muna, soola, pipart ja niipalju riivsaia, et saaks kõva mass. Täidetakse lõhki lõigatud maksa, õmmeldakse lõige kinni ja praetakse, sageli üle valades, 1 tund ahjus. Kastele lisada 1—2 spl. hapukoort ja valada üle viiludeks lõigatud maksa. Süüa kohe soolakartulitega ja lehesalatiga.

Seajalad kartulipallide ja mäerõikakastmega.

Seajalad keedetakse soolases vees mõne piprateraga pehmems. Keeduleemest võetakse veidi pealt, lisatakse juurde 2—3 lusikatäit jahu või riivsaia, riivitud mäerõigast ning kee-

Seajalad kartulipallide ja mäerõika kastmega.

detakse läbi. Klopitakse juurde 1 munakollane. Seajalad ühes kastmega süüakse kartulite või kartulipallidega.

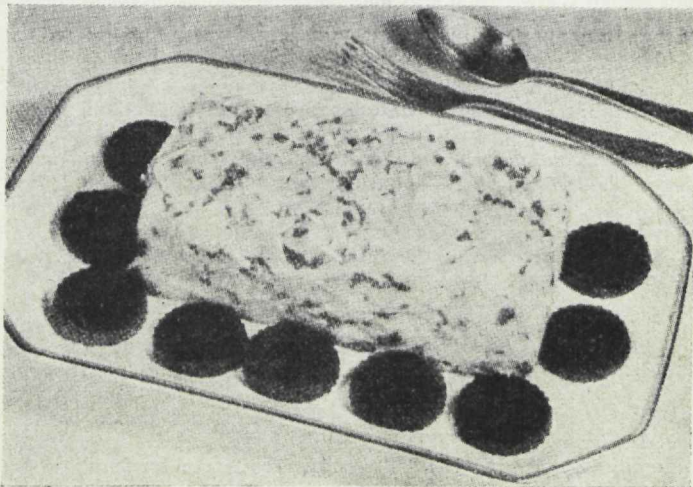
Šokolaadikompekid.

2 kl. piima, 2 kl. suhkrut, 50 gr. võid, $\frac{1}{2}$ kauna vanilli, 3 spl. kakaod, 50 gr. pähklituuma.

Suhkur ja vanill ühes piimaga keeta segades tasasel tulel 1— $1\frac{1}{2}$ tundi, kuni segu läheb veidi pruuniks ning paksemaks. Lisada kakao, 25 gr. pähklituuma, $\frac{1}{2}$ osa võist ja keeta kuni valmib. $\frac{1}{2}$ osa võiga määrada liud ja valada segu peale. Veidi jahtunult lõikuda tükkideks ja asetada igale tükile pähkliviiluke. Kui soovitakse, et jääks šokolaad tahvliks, siis tuleks võtta sobiv vorm ja mitte lahti lõikuda.

Nuudlid suitsulihaga.

Nuudlid keeta ja nõrguda lasta. Võist, jahust ning piimast valmistada kaste ja maitsestada soolaga. Lisada 150—200 gr. peenendatud suitsuliha ja segada kõik nuudlitega segi.

Nuudlid suitsulihaga.

Segu asetada hästimääritud piklikku vormi ja määrada lahtiklopitud munaga üle. Järgnevalt võitükikesi peale asetades ahjus üle küpsetada. Süüa värsket juurviljaga.

Veinitarrend.

Kolmest apelsinist pressitakse mahl välja, lisatakse 150—200 gr. suhkrut, $\frac{1}{2}$ l. õuna- või marjaveini ja 10 lehte sulatatud kalaliimi. Tooreid apelsinilõike ja puuvilja asetatakse klaasvaagnasse ning valatakse eelpool valmistatud segu üle. Lastakse külmast tardeda. Süüakse vanillikastme või vahukoorega.

Magussöök kohupiimast.

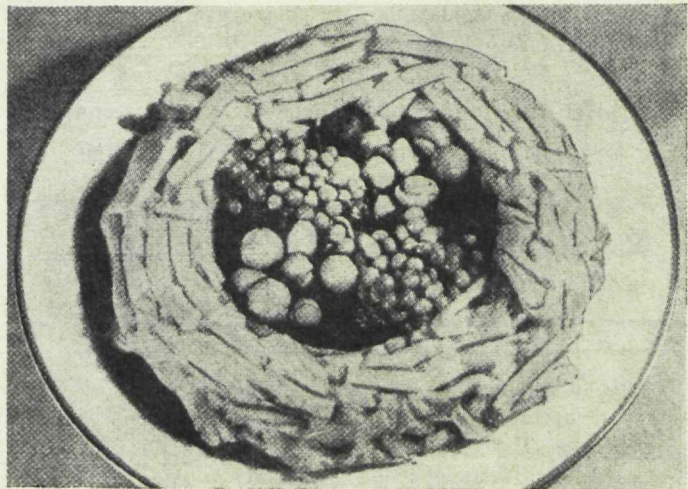
$\frac{1}{4}$ kg. täispiima kohupiima, 2 apelsini, $\frac{1}{8}$ l. rõõska koort, suhkrut. Kohupiim ühes suhkruga ja koorega vahustatakse. Apelsinid kooritakse ja tõmmatakse väikesteks viiludeks. Asetatakse vahustatud kohupiima peale ja riputatakse suhkruga üle.

Šokolaadilumi.

5 munavalget lüüakse kõvaks vahuks, lisatakse juurde 150 gr. suhkrut ja vanilli ning klopitakse niikaua kuni mass muutub läikivaks. $\frac{1}{2}$ l. keevale piimale lisatakse veidi suhkrut, soola ja pannakse munavalge massist suured klimbid sisse. Lastakse kergelt keema tõusta ja tõstetakse klimbid vahulusikaga vaagnale. Piimale lisatakse 2 tahvli riivitud šokolaadi ja keedetakse paksuks. Valatakse üle lumeklimpide ja lastakse jahtuda.

Ungari gulaš nuudlitega.

250 gr. nuudleid, $\frac{1}{2}$ kg. looma- või vasikaliha, 1 sibul, seeni, 2—3 spl. jahu ja tassitais keedetud hernekaunu. Pehmekeedetud nuudlid lastakse nõrguda. Segatakse 1—2

Ungari gulaš nuudlitega.

muna ja maitseained, täidetakse võiga määritud vormi ja küpsetatakse ahjus. Liha lõikuda kuupideks, pruunistada ühes sibulaga kuumas võis, valada juurde $\frac{1}{2}$ tassi vett ja hautada kuni 1 tund. Kastele lisada jahu, seened ja kaunad, veel kord läbi keeta ja nuudlite juurde asetada.

LEHESALATI VALMISTAMISEVIISE:

Lehesalat hapupiima või koorega.

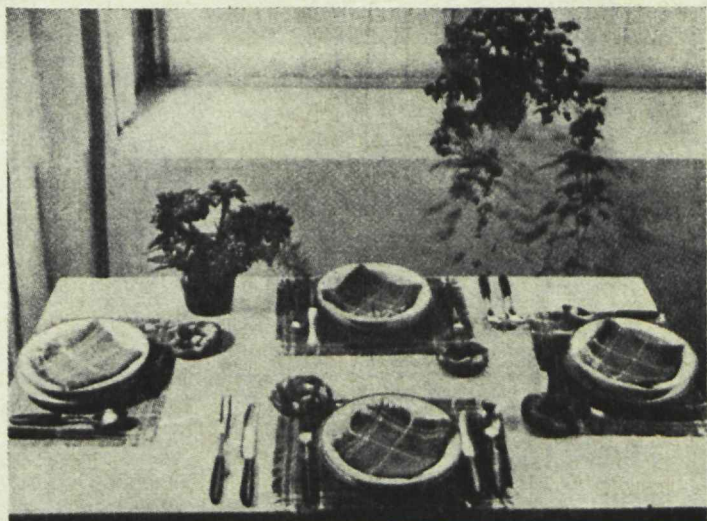
100 gr. salatilehti pesta ja nõrguda lasta. Peenendada. $\frac{1}{2}$ klaasile hapupiimale või koorele segada juurde 2 spl. peent murulauku või tilli, 2 tl. suhkrut ja noaotsatäis soola. Segu segada salatile juurde.

Lehesalat munaga.

100 gr. salatit puhastada ja noppida peeneks. Ühe keedetud muna kollane hõõruda väheses sinepi, $\frac{1}{2}$ kl. äädika, 2 tl. suhkruga ja väheses soolaga ning valada salatile. Peale raputada hakitud munavalge.

Lehesalat värsket aiaviljaga.

Peotäis puhtaid salatilehti lõigata narmasteks. 2 kimpu rediseid lõigata ühes koorega õhukesteks viiludeks, samuti ka 1—2 värsket kurki. 1 tomat suruda läbi sõela, lisada 1 spl. suhkrut, peent pipart, veidi soola ja äädikat. Kui sool ja suhkur lahustunud, segada salatile juurde.

LAUAKATTEID.

Rõdule või aiamaajja kaetud hommiku- või õhtulaud. Nägus värviline serviis ja lihtsad ruudulisest puuvillariidest sämp-äärestusega linakesed jätvad rõõmsa mulje.

Suvinelõunalaud, mis kaetud väikeste värviliste linasest materjalist kootud linakeste ja suurättidega.

Jalanõude kõrge kvaliteet ja odavad hinnad on iga jalanõude ostja õigustatud nõue. Elegantsed jalanõud daamidele, härradele ja lastele

Suurim ja täielikum jalanõude tööstus ja kauplus
A. VASK Tartus, Kaubahoov 38, tel. 13-06
on Teie soodsamaks ja parimaks jalanõude ostukohaks

Kõige soodsamalt ostate omale suveks

KÜBARAID

Tallinn, Aia tän. 5, moeärist
OLGA WOOL
(end. Vervold).

Tartu Vanemate Mööblipolsterdajate Ühing

„Spetsiaal“

Valmistab kõiksugus. polstriidid odavate hindadega.

Meie töö headust garanteerib meie patenteeritud vedrude sidumise süsteem.

Gustav-Adolfi tän. 16

«UNIVERSAAL»

RAADIO-ELEKTROTEHNIK

Tartus, Narva tän. 25, telef. 4-77

TEIE KÜSITE - MEIE VASTAMINE

„F. K.“. Sõrmkinda nahka peaks saama kindategijailt, sest nii väiksel arvul mujalt ei müüda.

„H. P. Haapsalust“. Lähemaid teateid angerjämõrra ja selle valmistamise kohta leiata ajakirjas „Kalandus“.

„Perenaine“ Valgast.

Ühe retsepti šokolaadikompekkide valmistamiseks leiata käesolevast numbrist.

„H. H.“ — Karksi-Nuiast.

Soovitame Teil peeglit osta Tartust A. Loderaud'i ärist, Uueturu t. 11. Heast lihvitud klaasist peegel, suurusega 50×125, läheks maksma kuni 40 krooni. Õhemast klaasist on muidugi odavam. Teie poolt märgitud asend peaks olema üsna sobiv. Juhul, kui Teil selline nurgalaud olemas, võite julgesti nii asetada. Kui Teie aga kavatsete ka lauda valmistada lasta, siis ärge tellige kolmnurkset, vaid nelinurkne madal lauake, kahe kaunis laia laekaga. Asetust proovige peegligna, kas sobib paremini aknaga ühte seinaga või diivani kõrvale seinale. Laud aga asetage siis teise seinaga äärde.

„Salme“ Tallinnast.

Laulatuskleidi moode polnud võimalik selles nr-is avaldada. Selleks otstarbeks võite kasutada aga kõiki õhtukleidi moode. Paksu siidi jaoks peab mood võimalikult lihtne ja sale olema. Loor asetage pähe täiesti siledalt, umbes 1/3 kaugusele laubast ja äärestage kitsa pärjaga. Pulmasöökid nime- ja veel eriti hinnakirja on väga raske anda, sest Teil ei olnud kirjas märgitud, kuidas soovite korraldada, kas ananate kohvi, külmalaua või külma- ja soojalaua. Kui saadaksite täpsamaid andmeid ja postmargi vastuse jaoks, siis valmistaksime Teile toidukava, mille saadaksime postiga koju kätte.

„Milvi“.

1. Siidkrepist pluusi pesta ainult leiges pehmes seebihelvetes vees. Mitte väänata ega hõõruda. Vahetada vett kuni täiesti puhtaks jääb. Kuivatada riide vahel ja triikida vasakult poolt. Ka bensiiniga võib pesta ja õhu käes kuivada lasta. Kui täiesti kuiv, kergelt mitte tulise rauaga üle triikida.

2. Kui Teie küüned muutuvad laki tarvitamisel rabedaks, siis ärge lakkige neid liiga sageli. Vana lakk võetakse küünelt maha atsetooniga, mida saate rohukauplustest lahtiselt osta.

3. Tedretähti lõplikult ravida pole võimalik. Alaline nahakoorimine muudab näo ilmetuks. Võiksite kevadel varakult hakata tarvitama „Tedresan“ kreemi ja seepi. Kui omate kuiva näonaha, tarvitage head rasvat kreemi. Rasvase näo puhul peske igal õhtul nägu pehme veega ja hea rasvarikka seebiga puhtaks ning jätke ööseks kreemitamata.

4. Jalgade väsimuse võib põhjustada kogu päeva jalga del seismine. Kui põhjus pole selles, siis pöörduge arsti poole.

5. Elektrilokkide tagajärjel väheneb alati juuste elutegevus, kuna aga lokid kasvavad välja, siis saavutatakse vähemalt aasta jooksul täiesti uus juuks, mille järele jälle võib lokke teha lasta. Ärge peske liiga kuumaga veega, juuksed muutuvad tuhmiks. Pesemiseks tarvitage ainult vihmavett. Võiksite katsetada ka „šampooniga“.

6. Filmžurnaal meie kirjastusel praegu ei ilmu. Saadaval on ainult nr. nr. 1, 2, 3, 4 à 35 senti. Saab tellida: pk. 22, Tartu.

Lugeja Mulgimaalt.

Ühe pyjama lõike leiata käesoleva lehe mustrilehelt. Võite selle lõike järgi ka päeval kantavat pyjamat valmistada.

2. Kulmuvärvidest võite tarvitada „Cora“ kulmuvärvi. Valmistage järgmiselt: 2 sinepilusika täit värvipulbrit ja väike teelusika täis 3% vesinik-ühilapendit segada puutikuga, millele veidi vatti ümber pandud, hästi segi, et oleks paras paks puder ja värvida.

„LL“ Narvast.

Kinnaste pesemise üle on meil ilmunud pikem artikkel nr. 10 — 1935. a.

Lugeja Nõmmelt

Teie soov jäi sellesse nr-isse hiljaks. Katsume avaldada mõne mustri filee vooditekiile juuni nr-is. Kahelt poolt peaks tekk ulatuma umbes 5—10 sm. pörandast kõrgemale. Filee augusuuruseks oleks sobiv võtta 6—7 mm. 1 sm. on liiga suur. Mustri nõelumiseks võib tarvitada mitmes jämeduses ja erisuguseid lõngu, töö saab nägusam ja huvitavam.

„Maret G. 25.“

1. Raske mõista, mida Teie veresoonte lõtvumise all mõistate. Kuidas see pahe avaldub? Kirjeldage lähemalt tundemärke. 2. Pikaldase kõhukatarri aeg süüa kergeid toite, päämiselt piimasuppe ja pudrusid. Ka liha võib süüa, kuid ainult vasika- ja linnuliha. Samuti kalatoite. Loobuda vürtsist, nagu sinep, pipar jne. Kõvasti keelatud on igasugused alkoholsed joogid. Niisugune dieet aitab juhul, kui krooniline kõhukatarri on omaette haigus, nooremal inimesel. Vanemate inimeste juures on ta sageli teiste haiguste kaasnähe, näiteks südamehaigus. Siin on tarvilik haiguse põhjust kõrvaldada. 3. Laske end arstlikult läbi vaadata, kas Teie süda ja neerud on terved.

„Maret.“

Juhul, kui see pahe esineb ainult jäsemel, siis tehke niisuguseid võimlemisharjutusi, mis panevad Teie lihaksed hästi töötama. On aga rasvumine üldine, siis tuleb põhjust kindlaks teha. Vannidest suurt kasu ei ole.

„Lugeja Ahjalt.“

Ristsõna lahendused palume saata iga kuu viiendaks kuu-päevaks.

EELMISE RISTSÕNA LAHENDUS

V	Ä	R	V	I	R	I	K	A	S	L	O	O	D	U	S
E	M	A	I	L	R	A	S	E	A	V	A	D	A		
I	M	A	R	O	M	R	E	A	D	U	A				
N	A	V	E	S	I	R	A	V	I	L	A	S	R		
I	K	E	N	A	E	U	T	I	L	K	E				
T	E	O	A	O	N	D	O	N	Ä	M	M				
E	R	K	M	A	L	A	A	R	I	A	R	A	A		
H	K	A	U	P	T	A	S	K	A	T	A				
A	A	E	S	I	N	E	M	I	S	E	L	A	S		
S	A	A	S	A	K	A	A	L	A						
E	T	A	P	P	E	M	I	L	K	Ä	H	K	U		
D	E	M	O	B	I	L	I	S	A	T	S	I	O	O	N

Eelmise ristsõna õieti lahendajatest sai preemiaks välja-pandud elektritriikraua R. Asumäe, Narvast.

RISTSÕNA

Paremale: 1. S. Lewis'e teos. 3. Tunnistus. 9. Kaunvili. 11. „Mareti“ eelmises aastakäigus ilmunud romaan. 12. Zooloogia magister — zool. muuseumi vanem assistent Tartus. 14. Arvatakse olevat ka Marsil. 15. Ratas saksa keeles. 16. Naisnimi. 18. Naisnimi. 22. Jõgi Aafrikas. 24. Meesnimi. 26. Isik ainsuses. 27. Prantsuse Guayama rannikul olev saar. 29. Vana Eesti mehenimi. 31. Äär. 32. Naisnimi. 34. Tipp-saavutus. 36. Noot. 37. Lambatall. 41. Lind. 42: O. Lutsu teos. 43. Leidub tänapäev Abessiinias. 44. Viljakuhilik. 45. Suitsujuht. 46. Kehaosa. 50. Vanem. 51. Virk. 53. Vöör-

1		2		3	4	5		6	7	8		9	10
		11											
12	13		14				15				16	17	
18		19				20	21		22		23		
				24	25								
26		27											28
29		30				31			32		33		
				34				35		36			
37			38						39				40
41													43
				44					45				
46	47					48	49					50	
51		52										53	
				54	55		56						
57						59			60				61
				62				63	64				
				65		66	67	68			69	70	
71				72					73	74			
				75	76				77				
				78	79								
80						81							82

pärane naisnimi. 54. Poolsaar Eestis. 59. Väljanägemine. 60. Mujalviibimine. 62. Tiine. 63. Mänguriist. 66. Antakse laisale hobusele. 69. Õigus. 71. Endine Vene valitsusasutus. 73. Metallitööstur Tartus. 75. Noot. 77. Angerjas — saksa keeles. 78. K. A. Hindrey teos. 80. Äriline ettevõtte. 81. Koht põhjarannikul. 82. Kehaosa.

Alla: 1. Kaitsevälase vormi osa. 2. Usk. 3. Põllutööriist. 4. Kohtuniku ametirüü. 5. Lind. 6. Sõderiist. 7: Naisnimi. 8. Sugulane. 9. Teater provintsis. 10. Lause-liige. 13. Ratsaväelane. 17. Rahulolematuse väljendus. 19. Hädavajalik ese laeval. 20. Omadus. 21. Taim. 23. Komp-vek. 25. Naise seisukord. 26. Filosoof XVII sajandist. 28. Paavsti valiv kogu keskajal. 30. Tegelane juutide matmis-teremoonias. 33. Mürk. 34. Reostav. 35. Majavaim vene usundis. 38. Mäng. 39. Saadetus. 40. Vabaduse kitsendus. 47. Duur. 48. Inglise mõõt. 49. Vene mõõt. 52. Mitte vanem. 53. Hasartmäng. 55. Lind. 56. Köide. 57. Elukutse. 61. Kuulus Prantsuse õigusteadlane XVI sajandil. 64. Sõdurite suvielamu. 65. Lima viliosa. 67. On — inglise keeles. 68. Isik ainsuses. 70. Ei ole patune. 72. Naisnimi. 74. Teine. 76. Jõgi Lätis. 77. Ese. 79. Kaitsevälaline aukraad — lühend.

Ristsõnade õieti lahendajate vahel jagatakse preemiaks MOODNE KOHVISERVIIS (6 inim.).

TEADMISEKS KURESSAARES SUVITAJAILE. Kuressaares suvitajate tähelepanu olgu juhitud lahkesti asja-olule, et tuntuima kondiitriäri J. Lill'e sealne osakond asub Komendandi tän. nr. 1.

SPORDI KINGAD

EESTI KUMMITOOSTUS PÕHJALA

BONA parim taimevõi

Hea nõu on kallis

KUIDAS PUHASTADA PUDELEID?

Suuremal arvul pudeleid loputada leige soodaveega. Üksikuid pudeleid puhastada kiiresti teelehtede ja leige veega või toorete kartulilõikudega. Ka annab häid tulemusi rebitud ajalehetükikeste pudelisse viimine. Viimasel juhul on vaja tagantjärele hästi kuuma veega loputada.

VÕIPIIM PUHASTUSVAHENDINA.

Poolele liitrile võipiimale lisada juure üks supilusikas soola, soendada ning hõõruda esemetele. Tulemused on suurepärased.

A. Onni

UUESTI AVATUD
suurem matusetarvete äri

Tartus, Riia l. 2, telef. 10-34

Alati saadaval: tamme, saare ja igasuguseid teisi puusärke

Malm- ja puuristid, metall- ja kunstpärjad

KUIDAS TEHA KUIVANUD PUUNÕUSID JÄLLE VEEKINDLAKS?

Kus majapidamises on kuivanud puunõusid, siis teha nad järgmisel viisil jälle veekindlaks: toppida anum õlgi või heinu täis, asetada kivi peale ning täita alles siis veega. Kuigi vesi ära voolab, siis säilib ometi niiske hein või õled, mis lühikese aja vältel paisutavad puud, saavutades seega ühtlasi ka veekindluse.

ENAM HÜGIEENI RAHAKOTTIDE JUURES.

Kui vähe pööratakse sellele tähelepanu! Rahakotis hoitakse tihti nohu puhul niisket taskurätti. Sel viisil kogub rahakoti vooder enesesse kõik haigusid, andes neid pidevalt edasi uutele taskurätikutele, kust nad omakorda jõuavad hingamisorganitesse. Et sellest pahest pääseda, on soovitatav teha järgmist: valmistada kummiriidest kott, mille suurus on umbes üks kolmandik rahakoti suurusest ning kinnitada see, voodri külge õmmeldud nõõpide abil, rahakoti sisse. Tõõbitav kott omab neid eeldusi, et teda saab igal ajal puhastada ja desinfitseerida. Nii võib nohust kiiresti vabaneda ning omada sealjuures ühtlasi alaliselt puhast rahakotti.

Kummikotikest on üsna kerge valmistada. Kummiriie panna kahekordselt kokku ning lõigata välja rahakoti kõrgune tükk. Külgmised osad asetada rahakoti külgede vahele sisse ning teha kummalegi poole keskele üles nõõpauk. Ülemine äär lõigata kaunistamiseks sakiliseks.

KUIDAS SÄILITADA VÕI HÄÄ MAITSE PIKEMAKS AJAKS?

Teda on tarvis vaid glasuuriga katta. Või panna savinõusse. Tulel sulatada veidi suhkrut vees, kuni muutub siirupi sarnaseks ning katta sellega või õhukese kihina. Siinjuures soojuse tõttu sulab või ülemine kiht ning moodustab suhkruga ühinedes glasuuri. Viimane on õhku läbilaskmatus ning või omab jahedasse kohta asetatult pikemaks ajaks eeskujuliku maitse.

MIS TEHA, KUI PESU ON TRIIKIMISEL KÕRVE-TATUD?

Igale perenaisele võib juhtuda, et triikimisel tekivad pesule pruunid kõrvetusplekid. Sel juhul on parim abi sidrunimahla. Vastavale kohale raputada peent suhkrut, hõõruda tugevasti läbilõigatud sidruniga, lasta mahla veidi sisseimbuda ning pesta pleki kohta puhta veega. Nii mõndagi eset on sel viisil võimalik päästa.

TINDIPLLEKKIDE KÕRVALDAMINE.

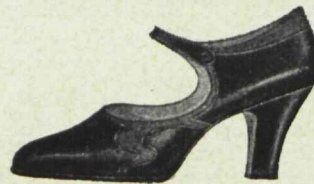
Sageli juhtub, et tindipott läheb ümber ja sisu voolab laudlinale. Kohe piima peale valada! Tint laseb end siis kergesti välja pesta. Raskem on raudasisaldavate tindiplekkide eemaldamine, kuid mõninga kannatuse järele õnnestub ka see. Plekki tupsutada salmiaagiga ning siis suhkruhappelahuga. Seda mitu korda tehes ei jää tagajärg tulemata. Mõnel juhul on soovitatav veel järele pleekimine hüpermangaanhapu kaaliumiga. Säilib aga plekikoht ikka veel, siis kaob ta hiljem harilikul üldisel pesemisel.

KUIDAS SAAB EMAILITUD NÕUSID JÄLLE LÄIKIMA?

Emailitud keedunõud kaotavad tarvitamisel ajajooksul läike. Et viimast uuesti saavutada, segada 3 liitrit vett ühe supilusika potaši ja ühe supilusika kloorlubjaga, valada tuhmunud nõudesse ning asetada sooja. Tunni aja pärast valada vedelik mõnda teise nõusse ning puhastada esemeid ka väljastpoolt. Nõud muutuvad nagu uueks.

Daamidele elegantseid kingi

maitsekas ja rikkalik valikus leiata alati

K. Konfen'i
jalanõude tööstusest

Tartus, Riia tän. 18,
telef. 12-85

Ilus riie teeb elegantseks iga inimese,

sellepärast astuge veeltäna

Herman Rõivase

KODUMAA VABRIKUTE RIIDEKAUPLUSESSE

Tallinnas, Estonia puistee 11.

Rikkalikem valik hooaja
uudiskaupadest!

Tugevus
ühtlus ja
siledus

ning värvi vastupidavus
valguse pleegitavale mõjule —
need hääd niidi omadused on kõigil

0-ü.

Eesti
Niidivalvriku

tooteil.

Suurmüügi keskoht

A/S KREENBALT

TALLINN, SUUR-KARJA T. 13

Väikemüük kõigis ärides

Jga praktiliselt mõtleja daam

kannab kevadniiskusele vastupidav. **kestvuslokke**, mis on tehtud naiste lemmik-aparaadil VELLA'l. Juustele jääb loomulik läige ja värv. Kestvus kuni väljakasvamiseni.

A. Reitsnik,
meeste- ja naistejuuksur

Tartus, Jul. Kuperjanovi 9.

Moodsaim iludusvahend

Lido-kreem

D-vitamiini sisaldavus kindlustab nooruslikult õrna näonaha saavutamise.

A.S. „Odor“

Suvehooajaks

riidekaupa odavate hindadega soovitab

H. Šeremeta

TALLINN, S. Tartu 58 ja Paldiski 15.

Pitaajalised
järelmaksu
tingimused
— Soodsad —
— Luumaksud

Singer õmblusmasinate Ühisus
Oma kauplused igal pool

Ekskursioonid

N. M. K. Ü. TURISMI AUTOBUSSEL

- 15. mail Šveitsi ja Saksamaale Kr. 145.—
- 14. juunil Viini ja Budapesti Kr. 135.—
- 10. juulil Londoni ja Pariisi Kr. 175.—
- 10. aug. Taani ja Saksamaale Kr. 120.—
- 1. sept. Viini ja Budapesti Kr. 135.—
- 27. sept. Pariisi ja Londoni Kr. 175.—

Registreerimine hiljemalt 10 päeva enne väljasõitu

NÕUDKE TASUTA SÕIDUKAVU

ja tingimusi (ka kirjateel). NMKÜ büroo on avatud kl. 9–21. Lai t. 1, tel. 437-15; 475-34. Tallinn

Tartus, Vallikraavi 23, tel. 402

Väljalõikamiseks

N.M.K.Ü. Turismi osakonnale

Lai tän. 1, Tallinn

Palun saatke mulle tasuta teie poolt korraldatavate õppereiside kavad ja tingimused.

Nimi..... Elukoht.....

Kuurort Haapsalu

Kõige mõjurikkam tervismudaravi

Kõige parem koht tõeliseks puhkuseks

Kõige sobivam paik perekondadele ja lastele

Kõige parem rongiühendus kõigi kodumaa kohtadega

Hooaeg 1. juunist kuni 15. septembrini

LÄHEMAID TEATEID ANNAB HAAPSALU KUURORDIVALITSUS

Üksiknumbrite müüjad,

kes ei ole veel saanud plekist „Mareti“ reklaamsilti, teatagu sellest talitusele, et võiksime sildi välja saata.

„Mareti“ talitus

„Maret'i“ vanemaid numbreid

1935. a. aastakäigust: Nr.Nr. 1, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 on veel piiratud arvul saadaval à 35 snt. eks.

Käesoleva aasta numbrid on senini kõik läbi müüdud.

Talitus

Üllatus meie ajakirja lugejaile!

Käesoleva numbri ostjatest langeb ühele meie lugejale

tasuta ringreis kodumaal

Selleks tuleb asjasthuvitatul saata meie talitusele viimaselt kaaneküljelt vastav lõigend oma aadressi ja nimega

N. M. K. Ü. TURISMI LUKSUSAUTOBUSEGA

„Mareti“ talitus

Maret

TEADAANNE

Oleme oma toimetuse ja talituse üle viinud

UUTESSE RUUMIDESSE

Suurturg 18, telefon 15-20

Sissekäik Kompanii tn., vastu Eesti Panka

Büroo avatud igal äripäeval kella 9—3-ni p. l.

Peatoimetaja
kõnet. iga päev kl 6—7 p. l.

Käsitöö-, moe- ja majapidamisosakonna toimetaja
kõnetunnid igal äripäeval kella 10—12 homm.

Ärijuhi kõnet.
iga päev kl. 9—10 ja 12—3 p. l.

«MARET» ilmub kord kuus ühes mustri- ja lõikelehega. Tellimishinnad: 12 kuud Kr. 3.50, 6 kuud Kr. 1.80, 3 kuud Kr. 0.90, üksiknumber 35 senti. Kuulutusehinnad: kaantel- viimane välimine külg Kr. 120.—, seesmised à Kr. 100.—. Tekstis kuulutuste osas 1 mm üle lehekülje 40 senti. Kuulutajatele võimaldatakse koha valik ainult võimaluste piires. Vase-sügavtrüki lehekülgedel kuulutusi ei avaldata. Kuulutuste väljatöötamisele ja viimistlemisele pannakse eriti rõhku. Väljaandjad: V. Kask ja R. Puusepp. Vastutav toimetaja: R. Puusepp. Käsitöö-, moe ja majapidamise osak. toimetaja: Linda Puusepp. Keeleline korrektor: Eti Sirg. Toimetus ja talitus Tartus, Suurturg 18, telefon 15-20, pk. 22. Posti jooksev arve № 2201. Sissemakse ja tellimisi võetakse vastu igas postiasutises. E. K.-Ü. „Postimehe“ trükk, Tartus, 15. mail 1936. a.

Oma tööstuse saadustest soovitame:

rikkalikus ja maitsekas valikus käsitsi kootud

mööbliriideid

Eritellimistele igasuguseid moodsaid mööbliriide kuponge.
Asjatundlik ja maitsekas nõuanne mööbliriide valikul.

Mööbliriide kavandid prl. Anita Ooste'lt (Olst)

Head kodumaa villast riidet.

Kõrges kvaliteedis **vaiha- ja käsitöölõnga** igas värvis

Juteriide lõngadele vastava ruudustikuga

Kraasimise, korrumise ning riide värvimise, vanutuse ja pressimise tööd tehakse kiirelt ja korralikult võistlemata headuses.

Ostetakse maalamba villu.

Villa- ja värvimistööstus „EKSTRA“

A. Träss

Tartus,
Narva t. 31, tel. 10-07

Tallinnas,
Suur Tartu maantee 8

Meie lõngade müügikohad:

Võrus, Kreutzwaldi t. 50, A. Pihlak.
Viljandis, Lossi t. 16, M. Labi.
Pärnus, Rüütli t. 41, H. Reimann.
Paides, L. Rästas, telef. 107.
Petseris, S. Martsen.

Tallinnas, Lühikejalg 6, K. Steinberg.
Rakveres, Tallinna t. 20, S. Haukka.
Narvas, Joala t. 26, E. Stern.
Valgas, Kesk t. 11, Firma „Amro“.
Türil, A. Rumvolt.

RIIETURITE
ÜHISKAUBAMAJA

TALLINN, SUUR KARJA TÄN. 19. TELEFON 455-77

SOOVITAB
RIKKALIKUS
VALIKUS
IGASUGUSEID

meester. ja naister. riideid ja manukseid.

Suurim riidekaupade ladu Eestis.

SOODSAIM OSTUKOHT IGALE!

Hääd kosumist

tagab Narva-Jõesuu uhke liivarand, tore männimets,ervisvannid vesi- ja mudaravilais, igasugused sportimisvõimalused ja lõbustused.

Ajalooline Narva

on muinsusrikkaim vanalinn Baltimail, pakkudes enda huvitavate kindlustega, maa-aluste käikudega ja uhkete keskaegsete portaalidega kaunistatud hoonetega unustamata elamusi.

Lähemalt brošüürist, mida nõuda palub Suvitusbüroo, Narva-Jõesuus, J. Poska tän. nr. 27, telefon 9.

NARVA-JÕESUUS

veedetud
puhkuseaeg
tuleb kasuks
kõigile!

Suures moodsas valikus

ILUSAMUSTRILISI KODU- JA VÄLISMAA

FROTTEE- JA ŠENILL-**rannamantliriideid**

NÄGUSATEKS *rannakleitideks ja -kompleedeks:*

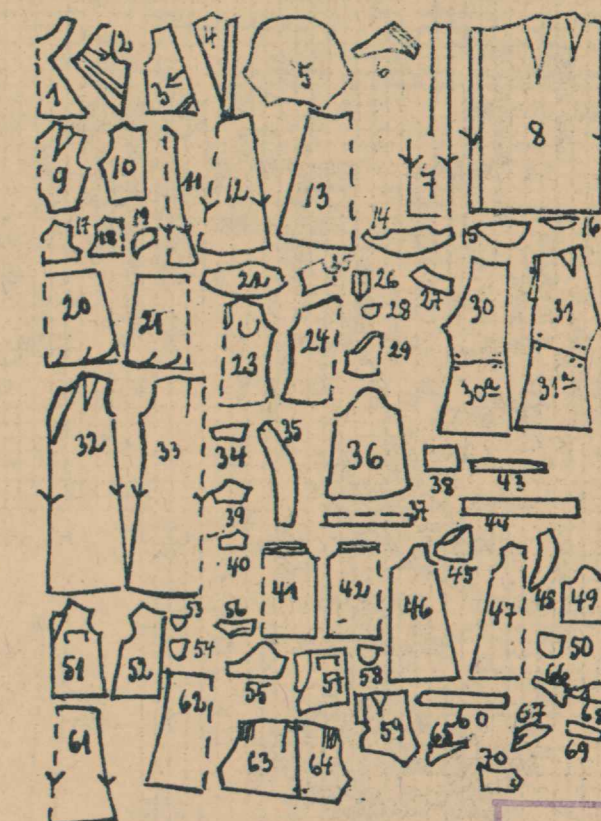
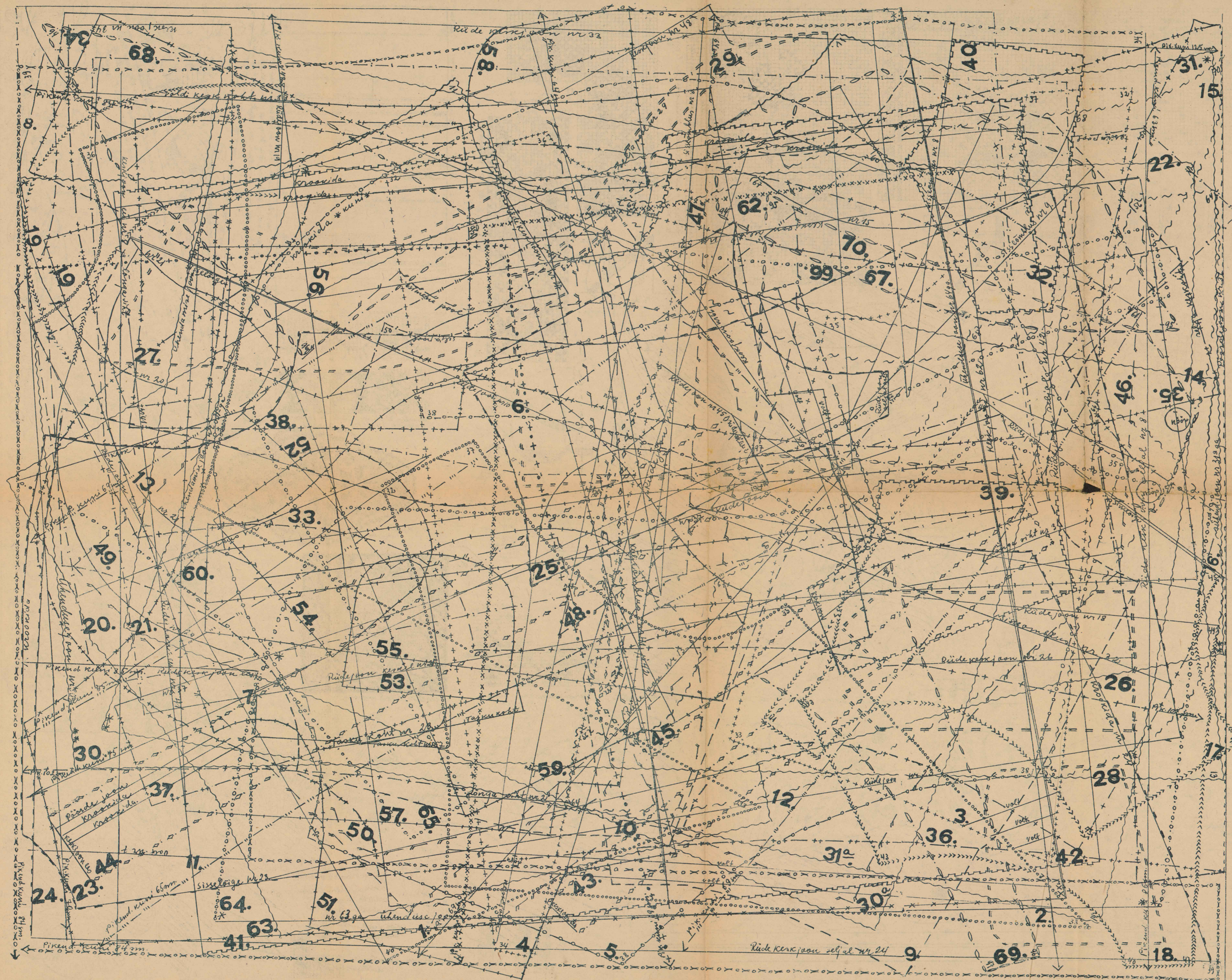
kirjut siidi, linast, valget ja värvilist puuvillast riidet, siidi- ja puuvillafrotteed, tenniskleidi ja püdzama riideid

Siidi- ja puuvillaseid kumblusmantli vöösid

ALATINE SUVEUUDISTE JUURDETULEK!

M. Jänese suuräri Tartus,

Kaubahoov 9—10—11—12, kõnetraat 5-91

AR EESTI RAHVUS-RAAMATUKOGU

Maret

Naiste ja kodude kookiri.
Maukuu lõike- ja
muustrileht 1936. a.

Lõige I. Hoofoto, kleidi rinnauübern. 58 sm

1. esitükk
2. selg
3. varrukas
4. manset
5. seelikuga osad

Lõige II. Tütarlapse kleit 15-aast. nr. 223

9. esitükk
10. selg
11. esilaid
12. tagalaid
13. varruka alumine volang
14. kesk. volang
15. ülemine volang

Lõige III. Tütarlapse kleit 7-aast. nr. 224

17. esitükk
18. selg
19. krae
20. esilaid
21. tagalaid
22. varrukas

Lõige IV. Püjama rinnauübern. 96 sm nr. 236

23. esitükk
24. selg
25. glasid
26. nõuapungaar
27. krae
28. tasku
29. varrukas
30. 30a püksi esitükk
31. 31a püksi tagatükk

Lõige V. Hommikumantel, rinnauübn. 96 sm nr. 237

32. esitükk
33. selg
34. krae alumine pool
35. krae
36. varrukas
37. manset
38. tasku

Lõige VI. Tütarlapse kleit 1-aast. nr. 222

39. esitükk
40. selg
41. esilaid
42. tagalaid
43. kaela volang
44. 1/4 altäärse volangi
45. varrukas

Lõige VII. Supelmantel poisile või tütarlapsele 2-4-a. nr. 228.

46. esitükk
47. selg
48. krae
49. varrukas
50. tasku

Lõige VIII. Poisikese õllikond 4-aast. nr. 233.

51. esitükk
52. selg
53. tasku
54. tasku
55. varrukas
56. krae
57. püksi esipool
58. tasku
59. püksi tagapool
60. vöö

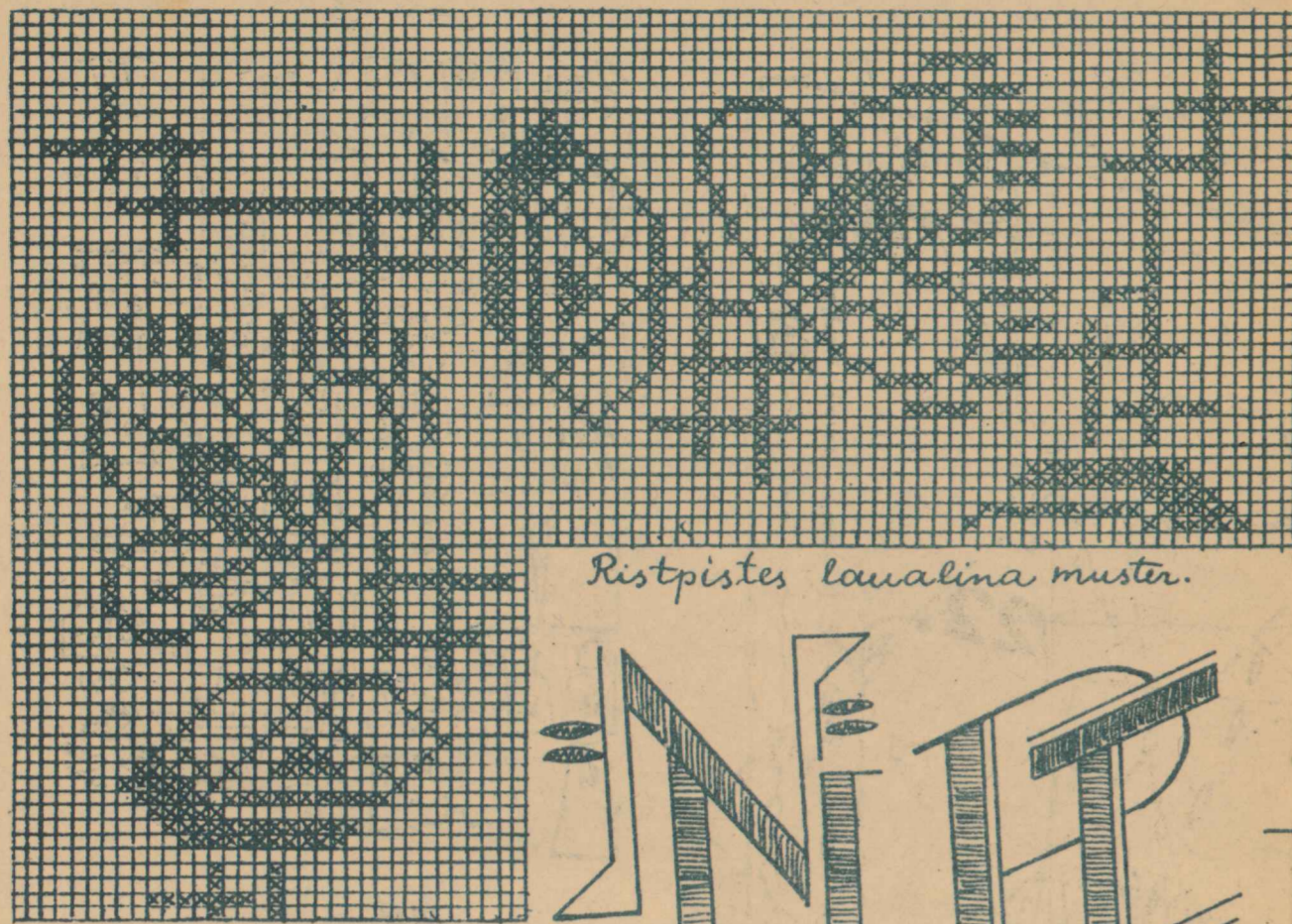
Lõige IX. Pesu rinnauübn. 92 sm nr. 239

61. särgi esipool
62. selg
63. püksi esipool
64. tagapool
65. esimene passe
66. seljapoolne passe

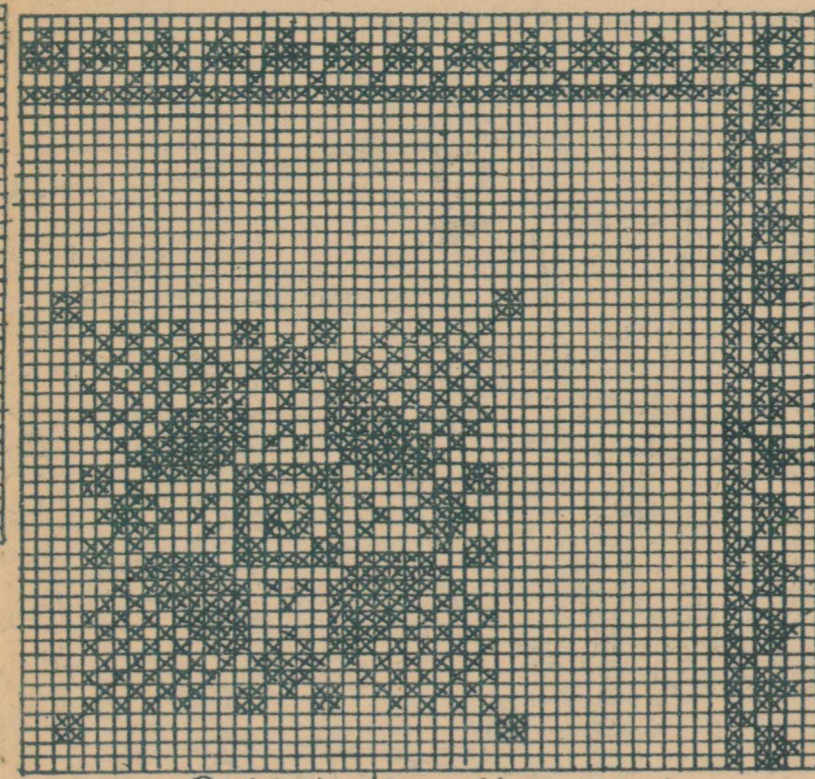
Lõige X. Rinnahoidja, rinnauübn. 104 sm. nr. 238

67. esipool
68. ääre osad
69. ääre osad
70. seljapool

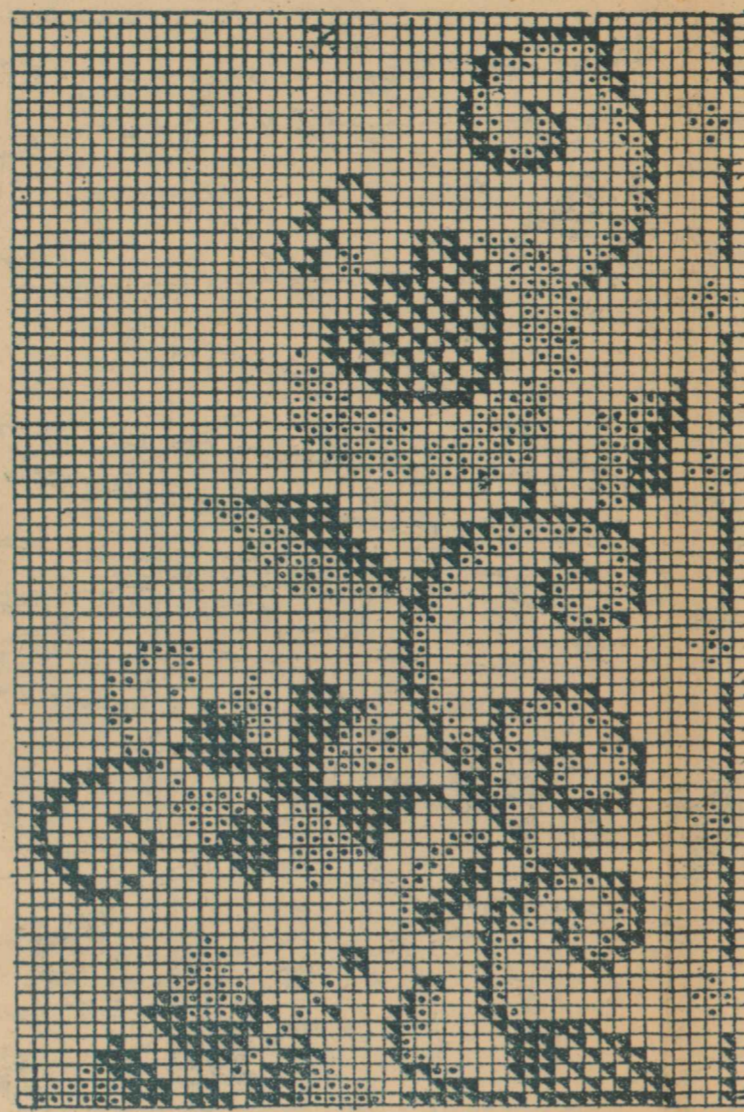
Muustrilehel asuvad:
Kaks kohvilaua garnituuri tikandi muustrit.
Kaks ristpiates lauailina muustrit.
Kootud valge skeem.
Püjama muster.
Kleidi tikandi mustreid.
Hoogemotiivide muustrid.
Monogrammide.
Pesukaunistus.
Kohvilaua garnituuri kudumise kirjeldus.

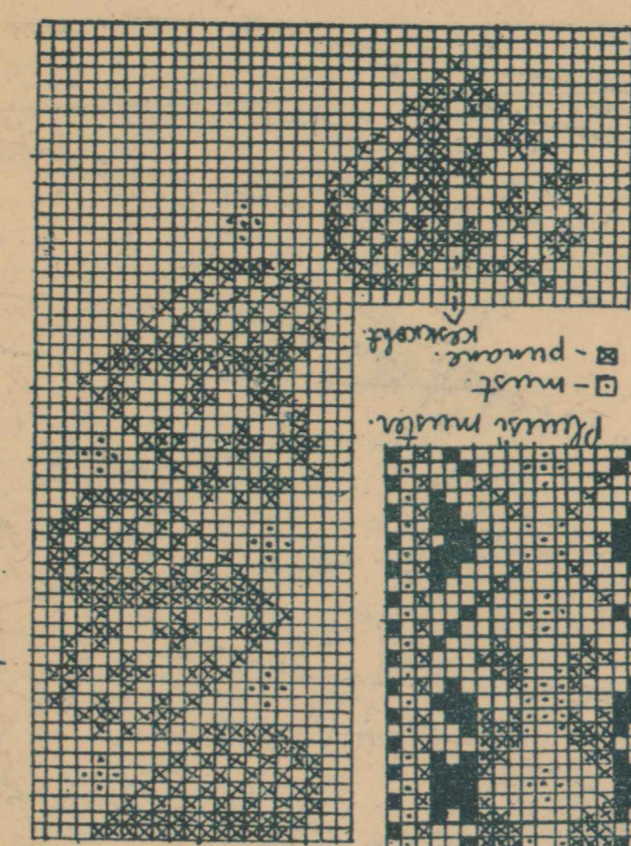
Ristpistes laualina muster.

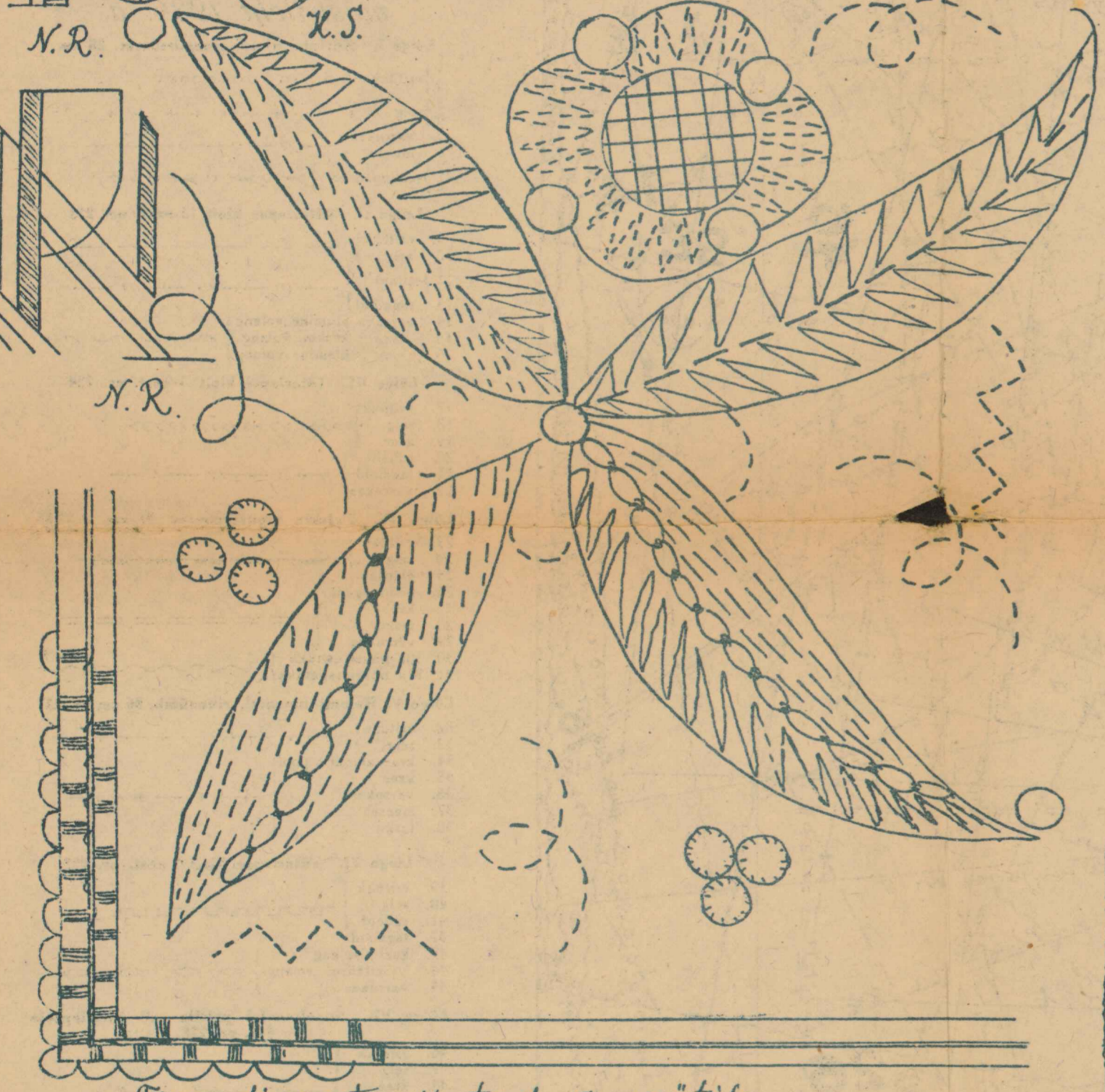
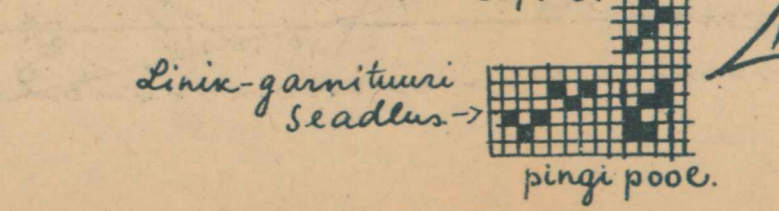
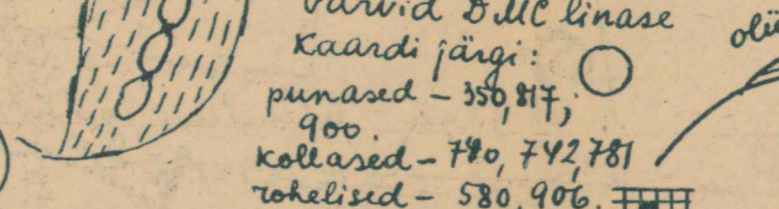
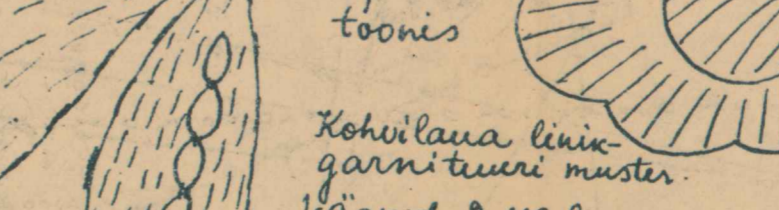
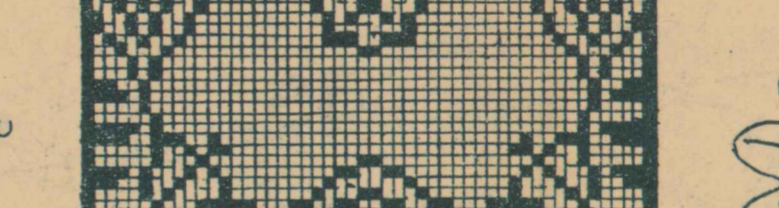
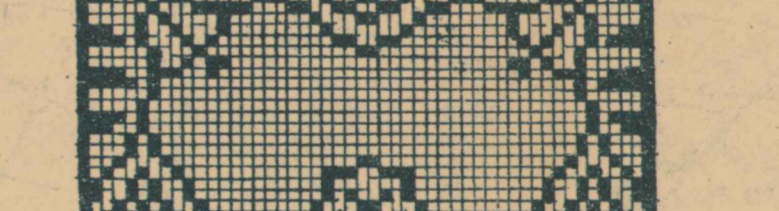
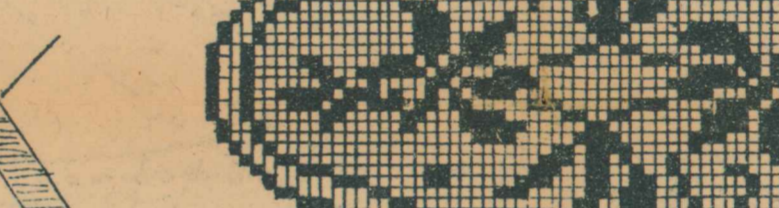
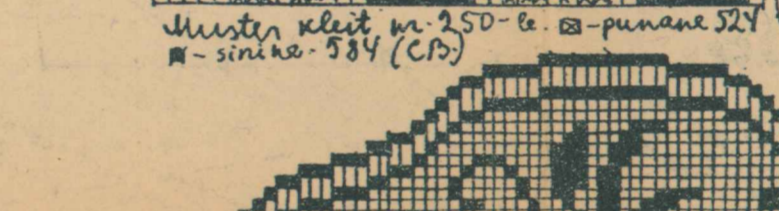
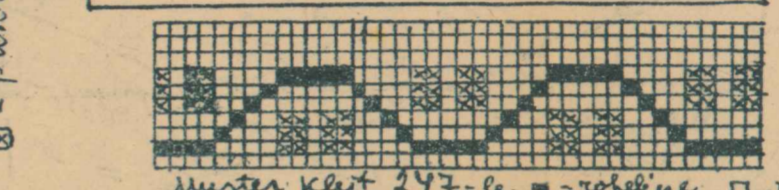
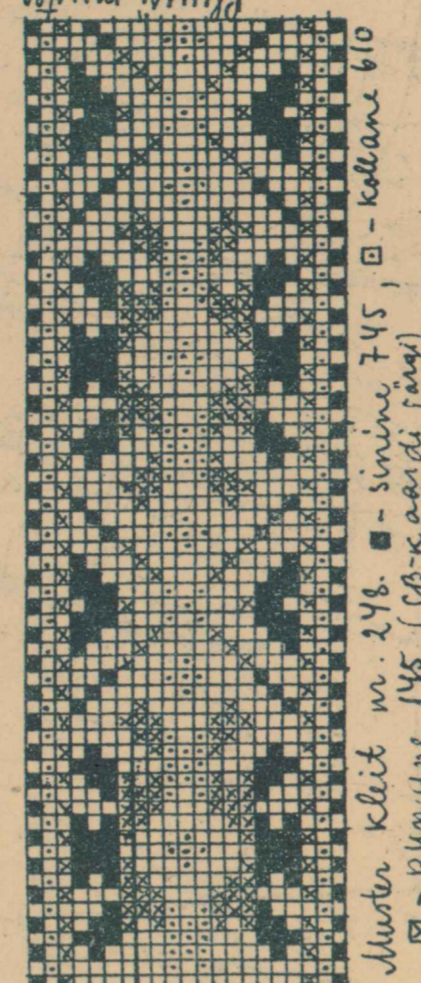
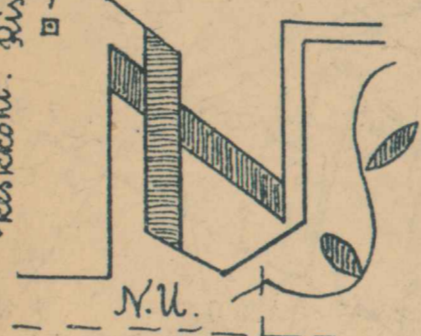
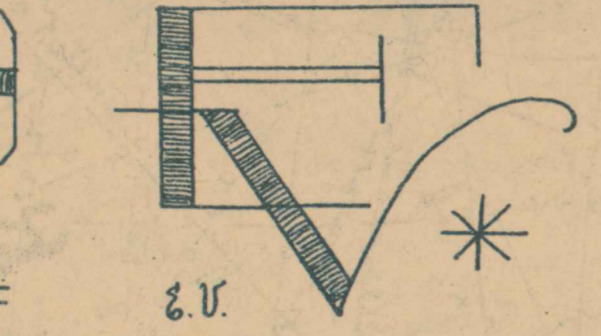
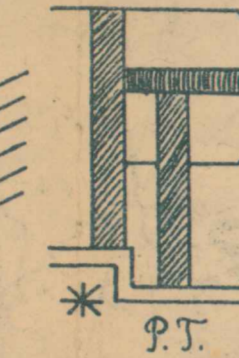
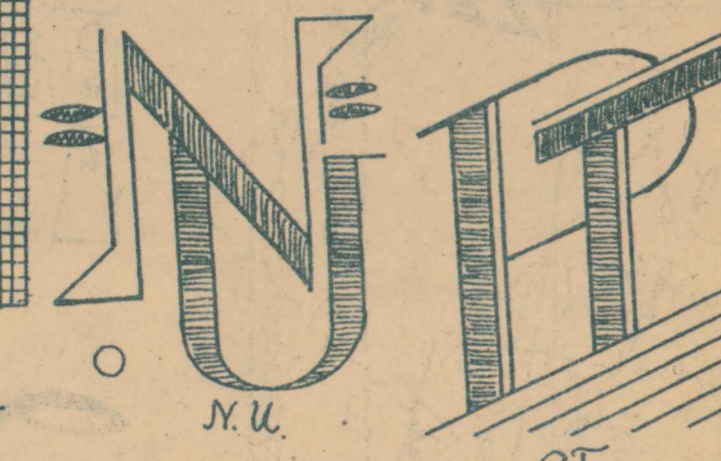
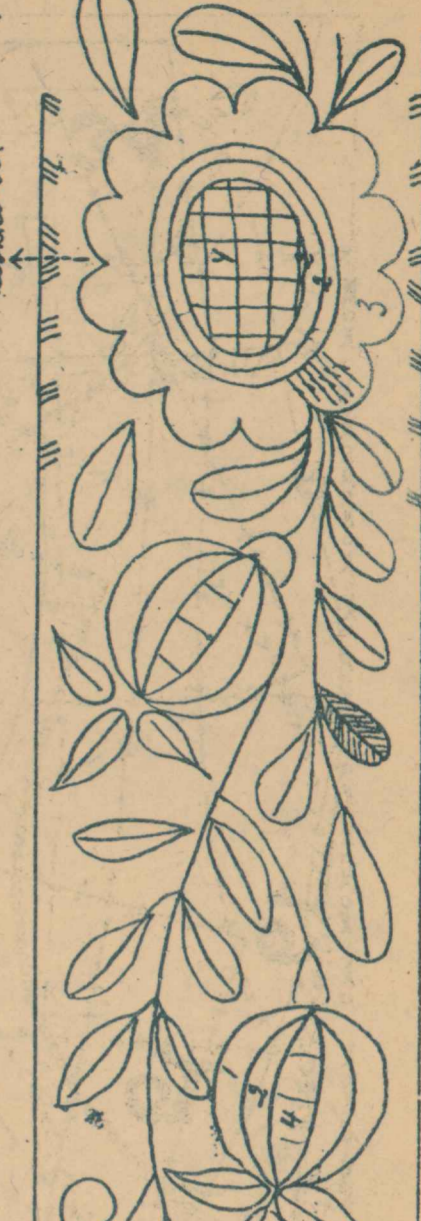
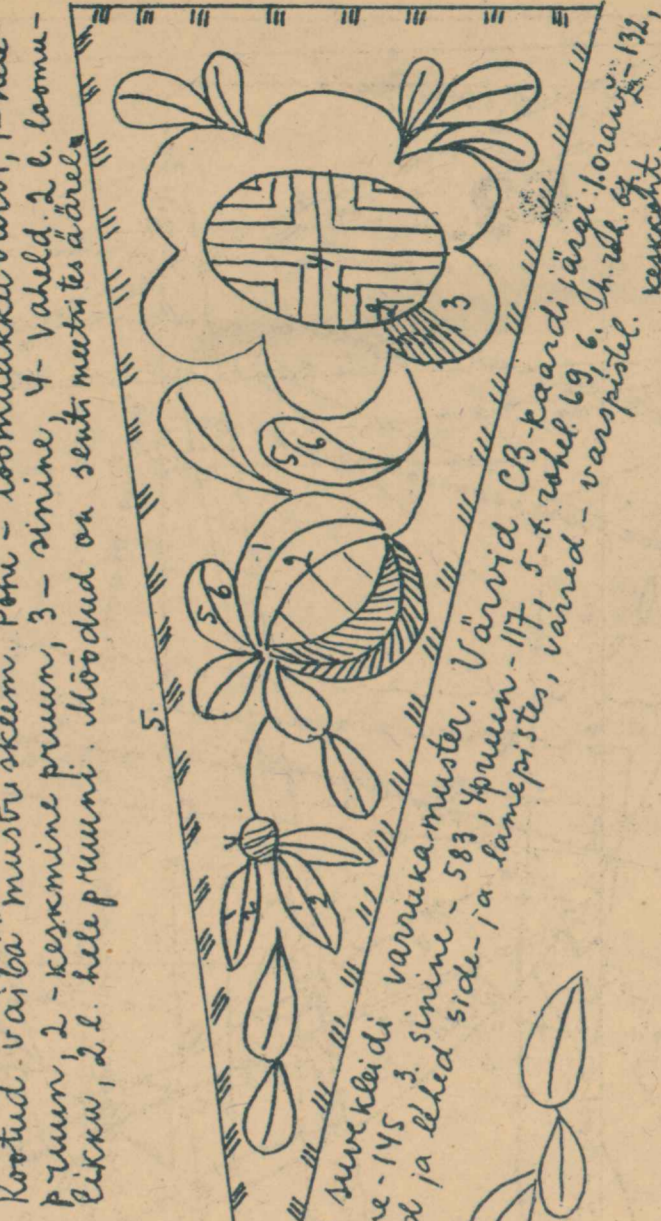
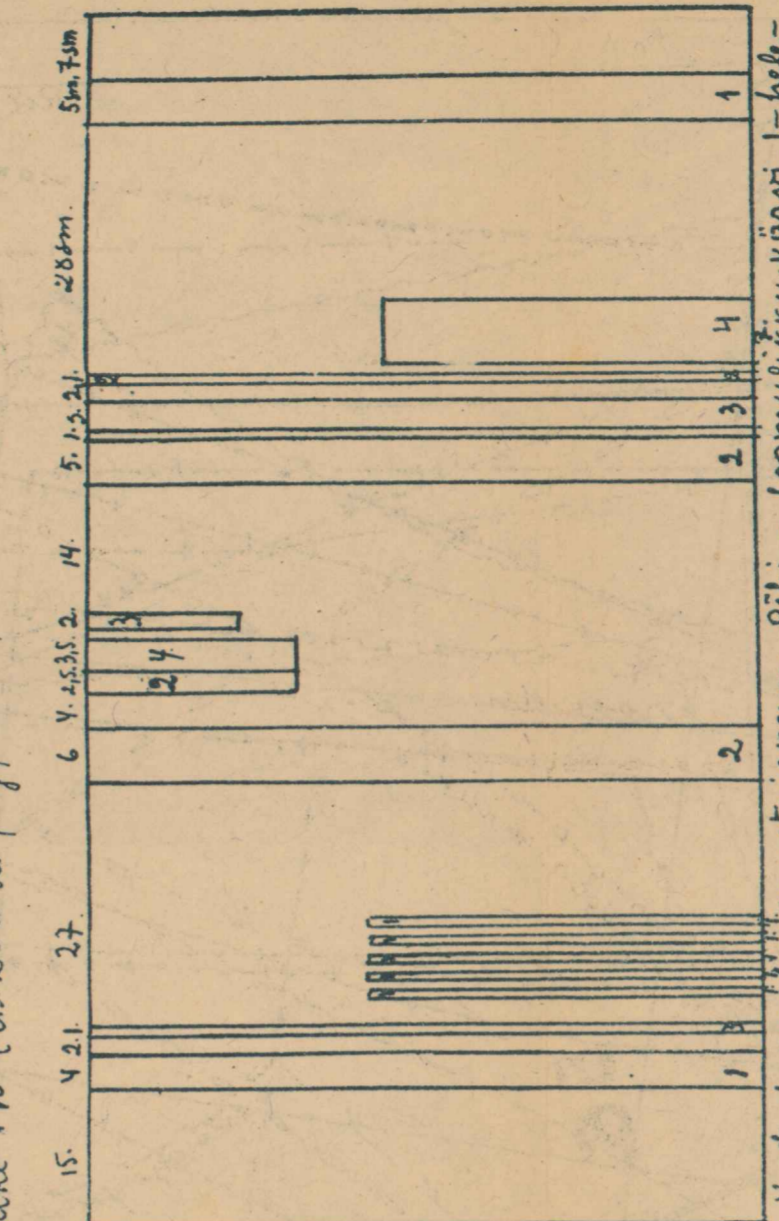
Ristpistes laualina muster.

Ristpistes laualina muster.

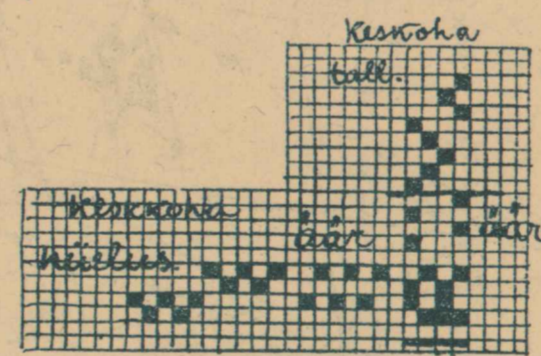
Ristpistes laualina muster.

Kootud suurvätille.

1/4 kootud kohvilaualina keskkoha tikandi mustri. Kohvilauagarnituuri seadlus.

keskkoha

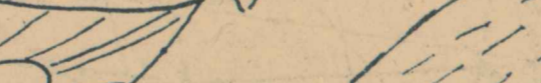
keskkoha

keskkoha

keskkoha

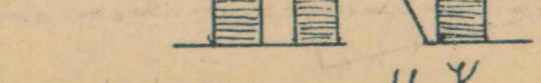
keskkoha

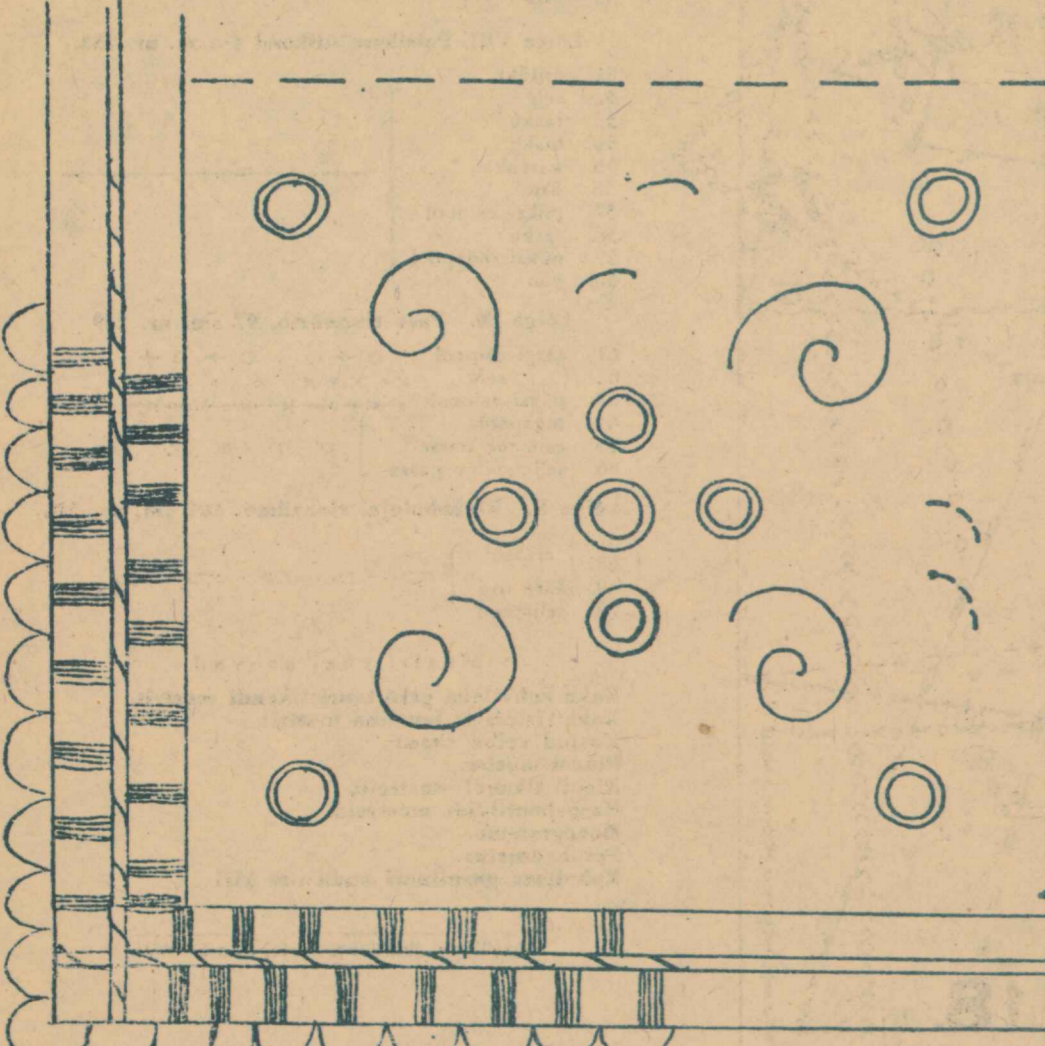
keskkoha

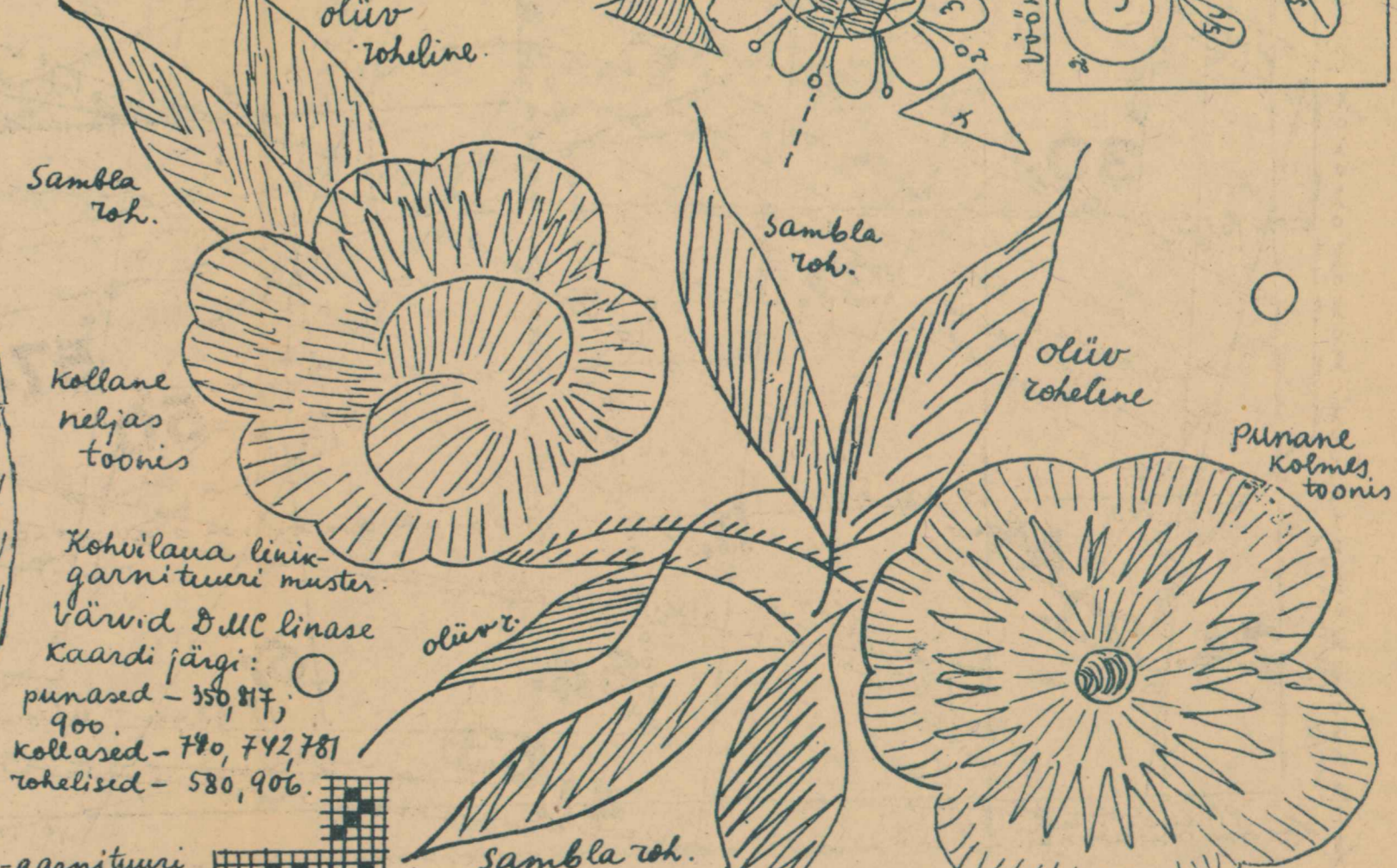
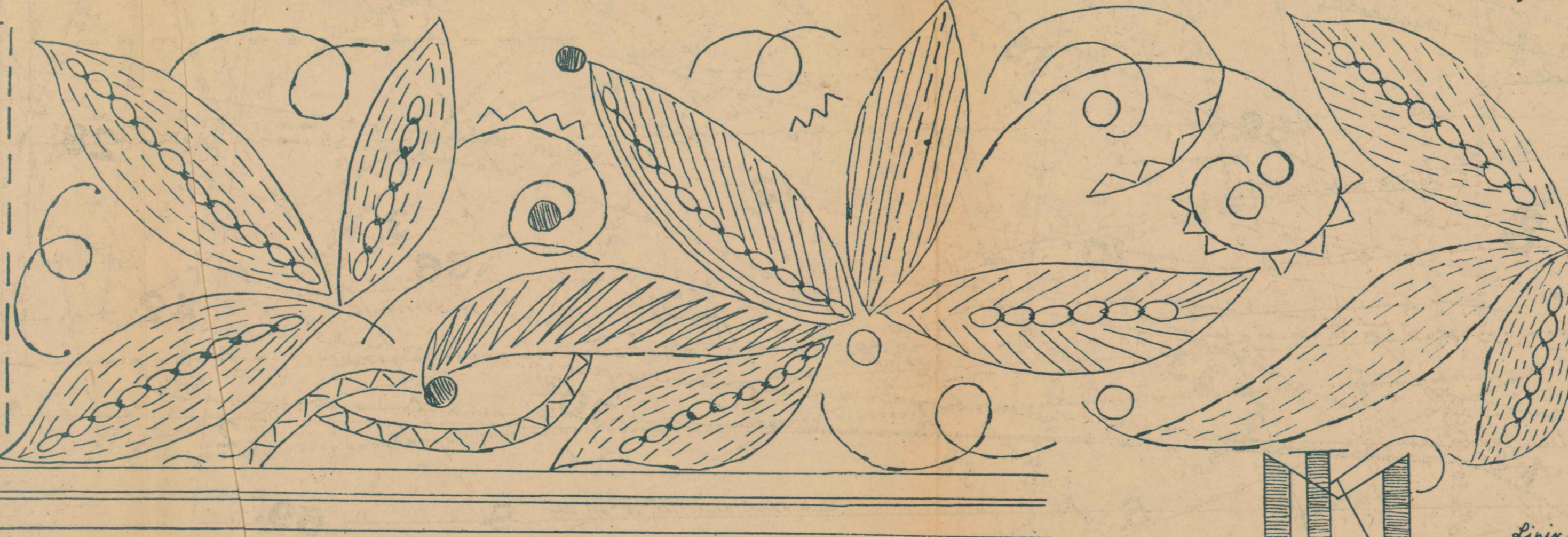
keskkoha

keskkoha

Kootud kohvilaualina äärel tikandi muster.

Sambla roh.

kollane heljas toonis

Kohvilaua linagarnituuri muster. Värvid DMC linase kaardi järgi: punased - 350, 817, 900, kollased - 790, 742, 781, rohelised - 580, 906.

Linagarnituuri seadlus

pingi pool.

oliiv roheline

Sambla roh.

oliiv roheline

punane kolmes toonis

Sambla roh.

keskkoha

keskkoha

keskkoha

keskkoha

keskkoha

keskkoha

keskkoha

keskkoha

keskkoha

keskkoha

keskkoha

keskkoha

keskkoha

keskkoha

keskkoha

keskkoha

keskkoha

keskkoha

keskkoha

keskkoha

keskkoha

keskkoha

keskkoha

keskkoha

keskkoha

keskkoha

keskkoha

keskkoha

keskkoha

keskkoha

keskkoha

keskkoha

keskkoha